

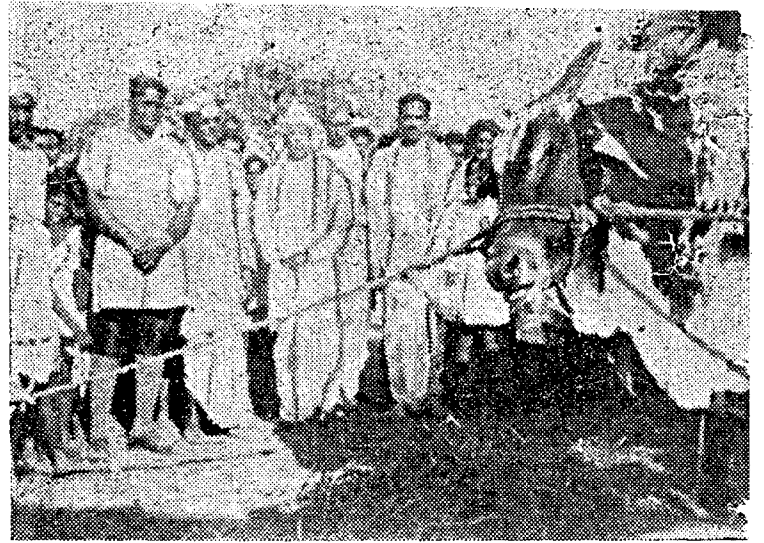
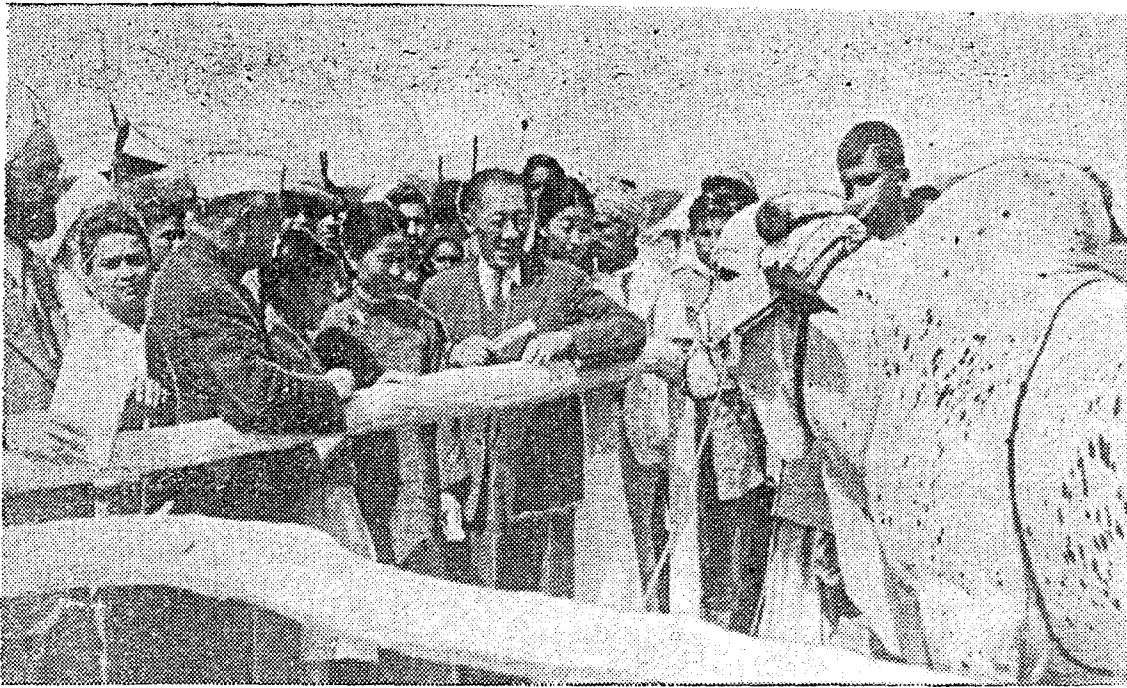
ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

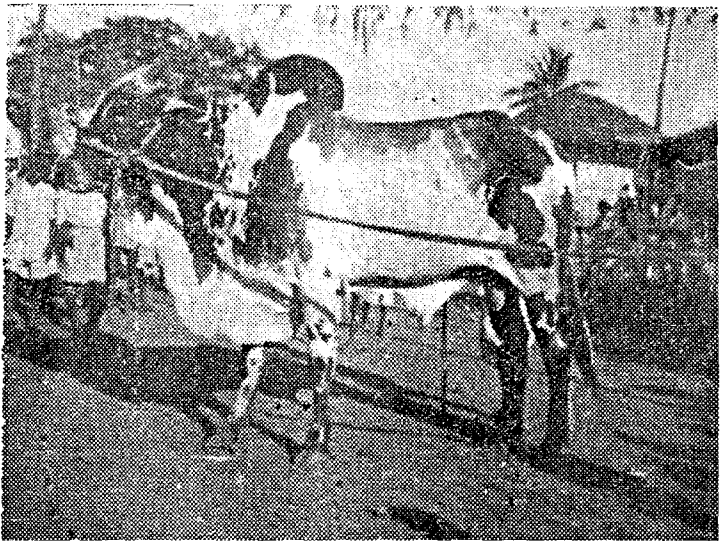

(శ్రీ) సి. యల్. వెంకటరావుగారి "నర్తకి" అనే త్రివర్ణ చిత్రానికి ఛాయారూపము

పశుప్రదర్శన సందర్భంలో ఉపన్యాసములు చేసిన మోతేనారాయణరావు, ఆర్. రామకృష్ణరావుగార్లు.

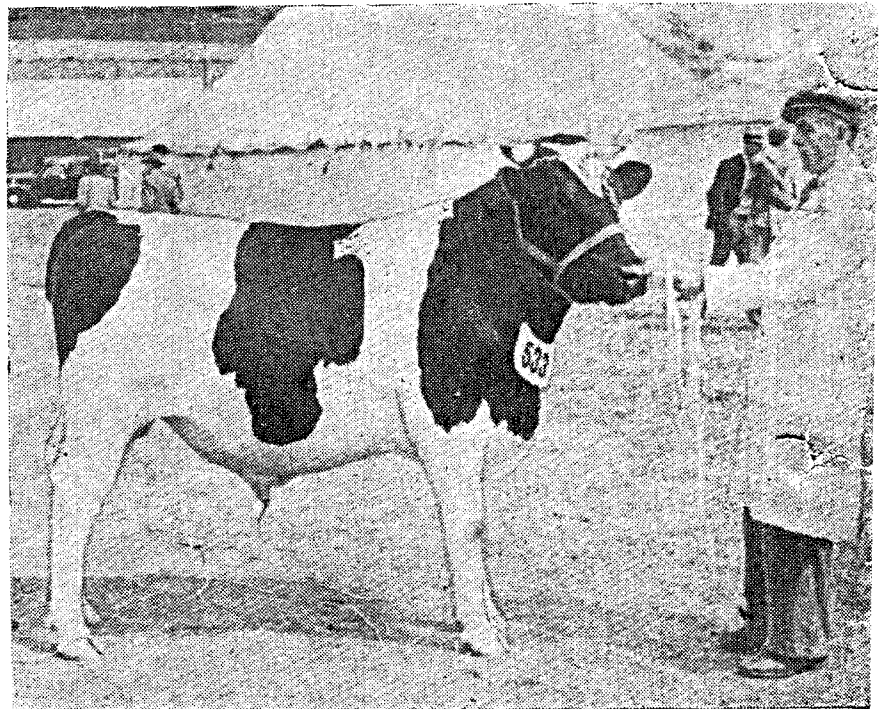
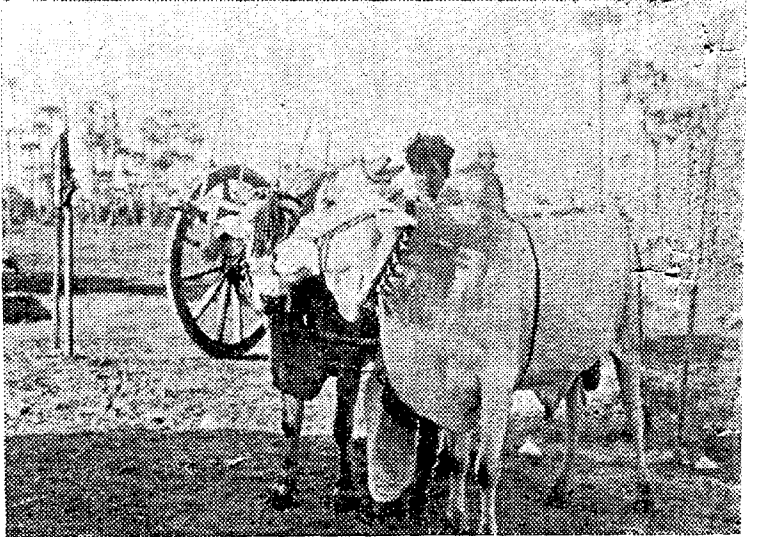

గత ఆదివారం ఢిల్లీలో ఆహారశాఖ మంత్రి డౌలర్ రాం అధ్యక్షతన జరిగిన ఆఖరి భారత పశుప్రదర్శన సందర్భంలో డెల్టా సింగు డౌలర్ రాం, చైనా రాయ బారితో దంపతులు ఒకరకం గిత్తును పరిశీలిస్తున్న దృశ్యం

గోపన్న పాలెంలో జరిగిన పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పశుప్రదర్శనంలో ప్రథమ బహుమతి అందుకొన్న ఎడ్లజత (స్వ. వి) →

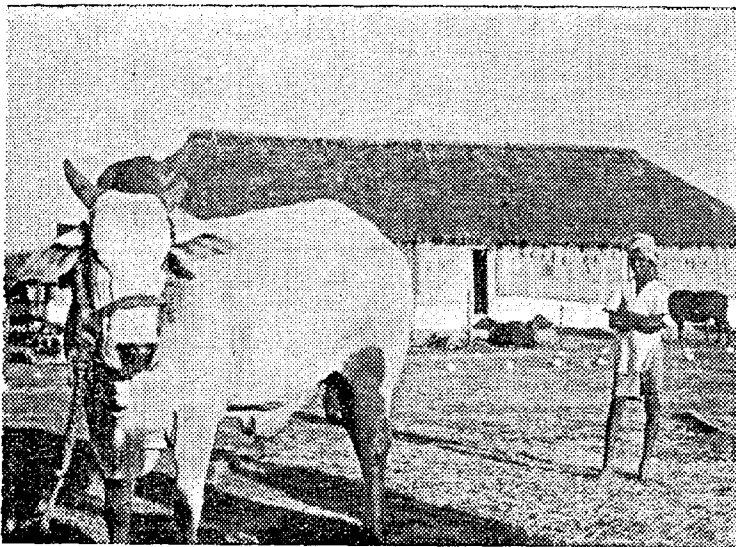
ప్రపంచ పశు సంపద

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పశుప్రదర్శనలో ప్రథమ బహుమతి పొందిన గిత్తు

ఇంగ్లండ్ రాయల్ కాం వ్యవసాయ ప్రదర్శనలో ప్రథమ బహుమతి మందు కొన్న "విల్లింగ్ ఛాన్సలర్" అన్న వృషభము

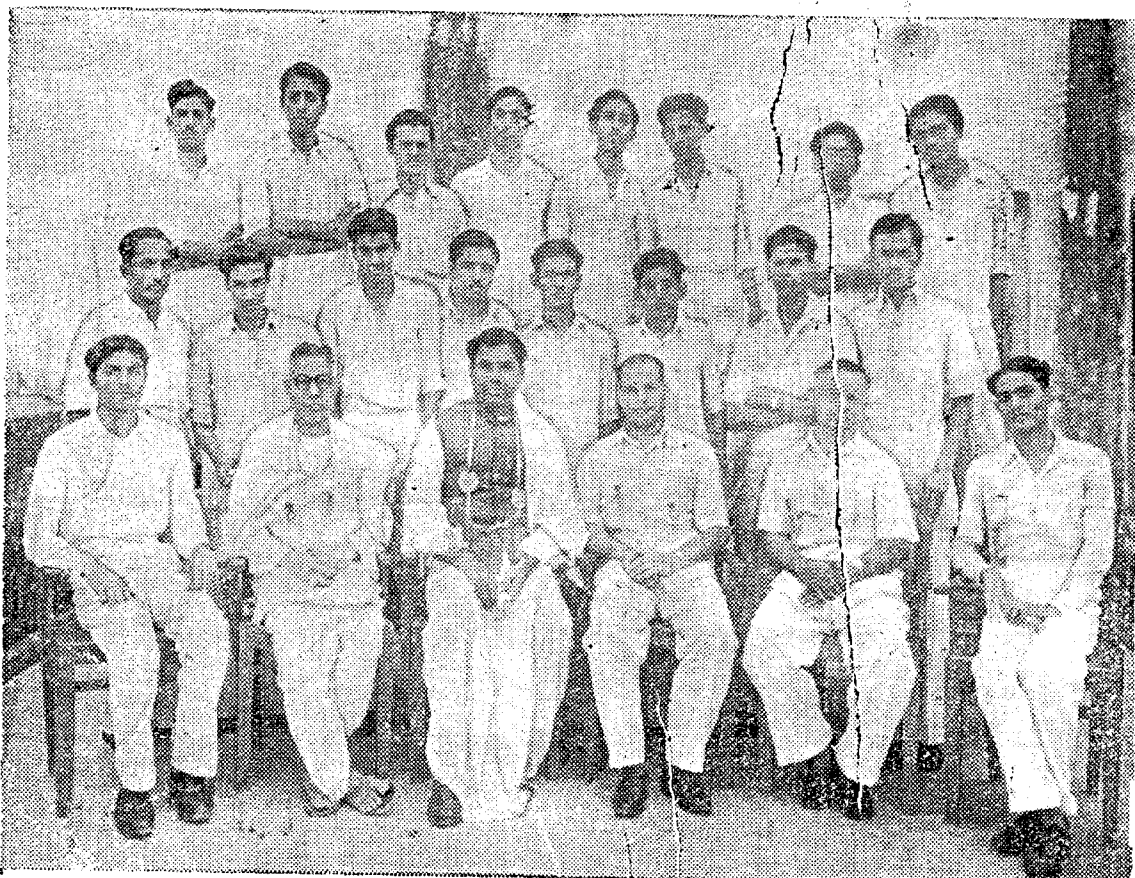
గోపన్న పాలెంలో క్రింద పేరు 21 లేదైన జరిగిన పశుప్రదర్శనంలో ప్రథమ బహుమతి నందుకొనిన వృషభరాజము

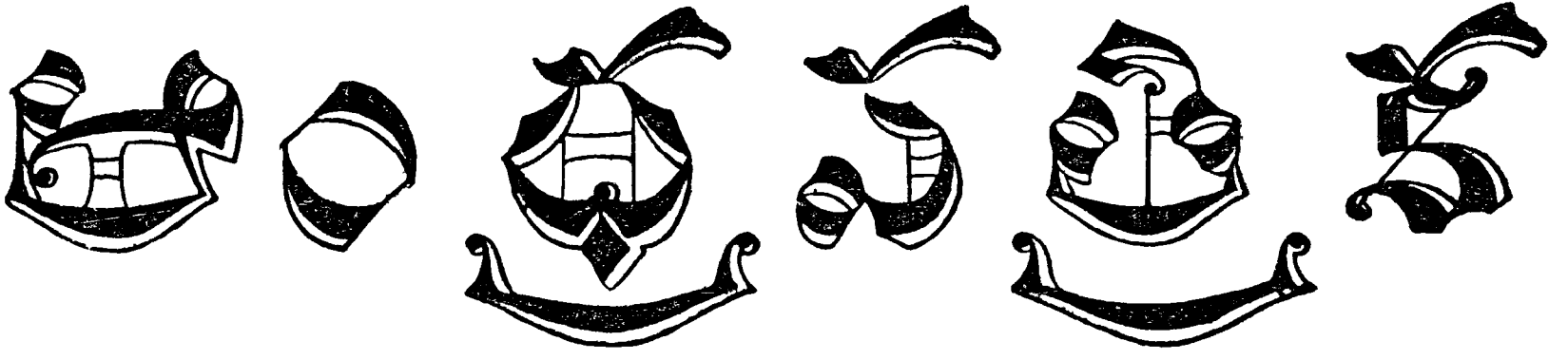
గుంటూరు హిందూకళాశాల వసతిగృహములో నివసించుచున్న రాయలసీమ విద్యార్థులు శ్రీ నాగయ్యగారికి సన్మానపత్రము సమర్పించి, తేనేటి విందు యేర్పాటుచేసినప్పటి దృశ్యము

ఎం. రియల్ ఆర్థికసంఘము (ఎకనమిక్ కమిటీ) సభ్యుల అంతంలో న్యూఢిల్లీలో స్వాగత మందుకొన్నప్పటి సొంత ఇండియా ప్రభుత్వం తరపున వారిని సత్కరించిన సమయము

సంవత్సరచందా రు 12-0-0

విడిపత్రిక అకౌంట్ 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

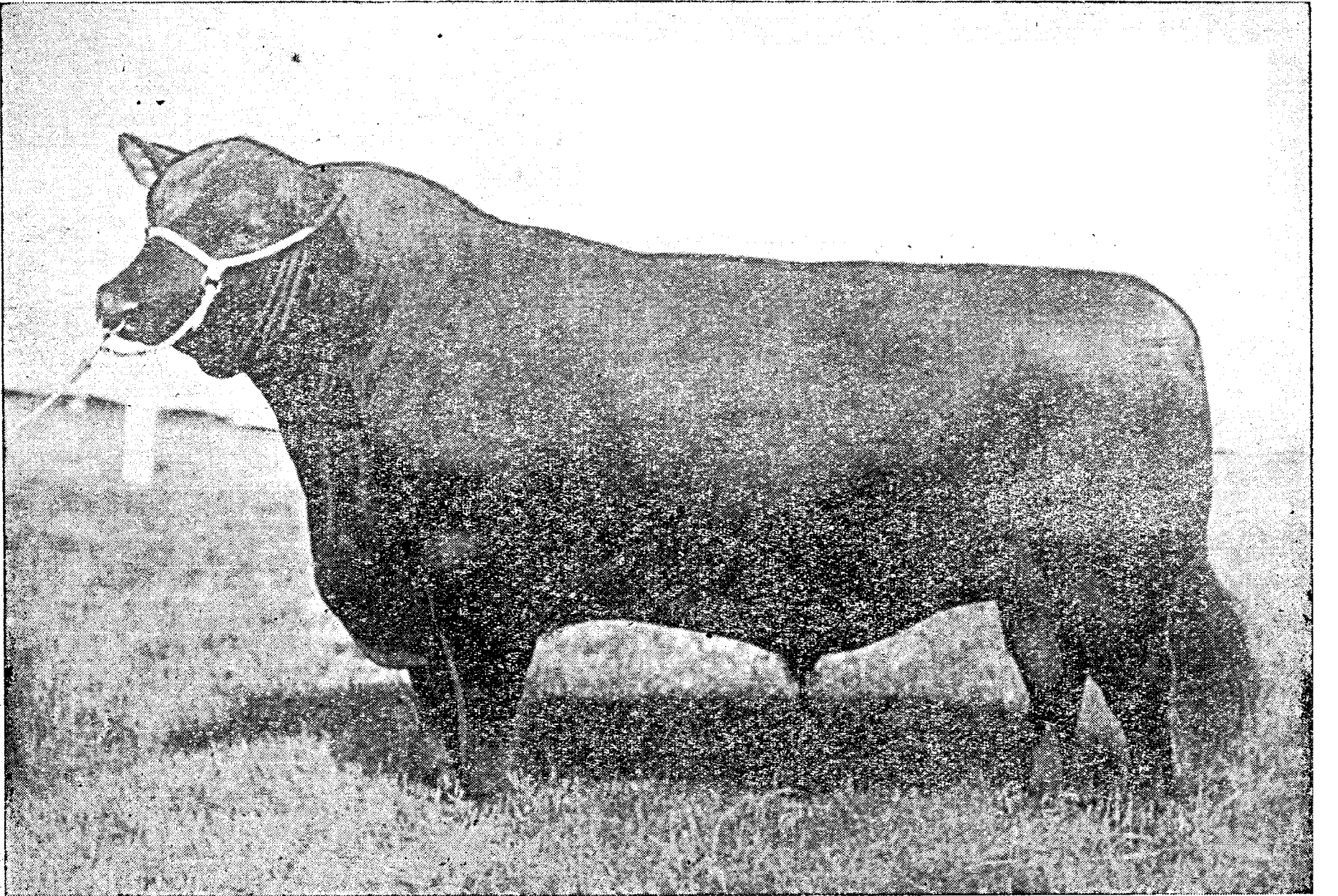
ఒరు లేయవి యొనరించిన నరవర ! యప్రియము తన మనంబున కగు దా
నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁగా. (మహాభారతము)

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 41

సంచిక 27

సర్వధారి సంవత్సర ఫాల్గున బహుళ నవమి బుధవారము

పెలోరన్

అబర్డిన్ వృషభరాజము "పెలోరన్". ఈజిప్టు వృద్ధిచేయటానికై ఇప్పుడీ వృషభాన్ని ఆర్జెంటీనా పంపారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1947-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 8-వ తేది బుధవారము

జునా ఘడ్ అంతర్యము

ముస్లిములీగు ద్వితీయ సిద్ధాంతము, సంస్థానములు అధినివేశములో చేరవలెనను సమస్యనుకూడ క్లిష్టము చేసినది. బ్రిటిషు సార్వభౌమత్వ అంతముతో సంస్థానములకు స్వతంత్రాధికారము ప్రాప్తించునన్న సూత్రమును లీగు కాదనలేదు. ఏ సంస్థానమైనా స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుటకు హక్కుకలదనీ, ఆ విషయమున తాము కల్పించుకొన పోమనీ జిన్నాగారు అనేకపర్యాయములు చెప్పియుండిరి. కాంగ్రెసు మాత్రము ఆ సూత్రమును అంగీకరించలేదు. తమ భూగోళ పరిస్థితి ననుసరించి ఆయా సంస్థానములు ఏదే ఒక అధినివేశములో చేరవలెనని వాదించుచూ వచ్చినది. మాంటుబాటన్ ప్రభువు రాజప్రతినిధిగా సంస్థానాధీశులను సమావేశపరచినపుడు, వారికి ఈ యంశమునే తెలియబరచియుండెను. అధినివేశములో చేరుట యనగా రక్షణ, విదేశ వ్యవహారములు, రాకపోకల విషయమున మాత్రమే అధికారమును, అధినివేశప్రభుత్వమునకు దఖలు పరచుట. లీగువైఖరికి, పాకిస్థాన్ కు ఎక్కువ సంస్థానముల సమస్య లేక పోవుట, భారత ప్రభుత్వమునకు సమస్యను సృష్టించదలచుట లేమూలము. భారతప్రభుత్వము ఏదైతని ననుసరించి తన ప్రదేశములోనున్న సంస్థానములను, యూనియన్ లోకి రప్పించినను, ఆ పద్ధతి ననుసరించుటకు పాకిస్థాన్ ప్రభుత్వమునకు ఉపయోగకరముగ నుండును. భారత ప్రభుత్వము స్వసమస్యను పరిష్కరించుటతోబాటు, తన సమస్యను కూడ పరిష్కరించగలదని పాకిస్థాన్ అభిప్రాయము.

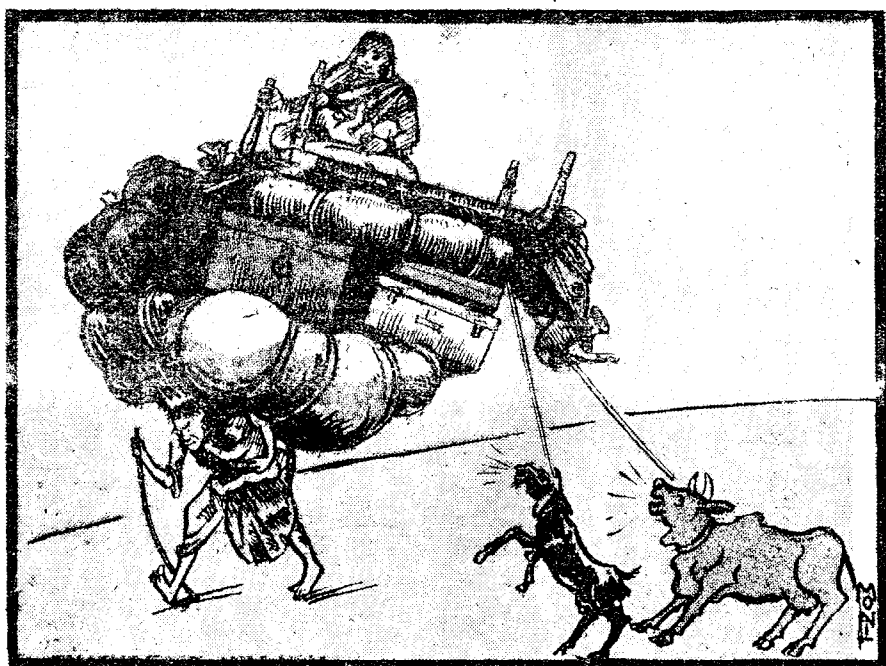
భారత ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యమైన ప్రదేశములోకూడ సంస్థానా

ధీశుడు ప్రజలు ఒకమతస్థులైన సమస్య అనునది లేదు. ఆవిధమైన సంస్థానము లన్నీ భారత ప్రభుత్వమునకు సమస్య వ్యవహారముల మూడింటిమీద అధికారమునుదఖలుపరచినవి. పోతే, సంస్థానాధీశుడు ముస్లిమై, ప్రజలలో అధిక సంఖ్యాకులు ముస్లిమేతరులయినపుడు, సమస్య ఉత్పన్నమగుచున్నది. మైదరాబాదు, జనాగఢ్ సంస్థానముల వైఖరే ఇందుకు నిదర్శనము. ఈ రెంటికి పాలకులు ముస్లిములు. ప్రజలు మాత్రము అధికముగా ముస్లిమేతరులు. జనాగఢ్ పాకిస్థాన్ లో చేరినది. మైదరాబాద్ మాత్రము దేనిలోను చేరలేదు. భారత ప్రభుత్వముతో రాయబారములను నడుపుచున్నది. పాకిస్థాన్ లో చేరినందుకు, జనాగఢ్ ప్రజలు వ్యతిరేక ఉద్యమమును సాగించుచున్నారు. భారత యూనియన్ లో చేరనందుకు మైదరాబాద్ ప్రజలు సత్యాగ్రహోద్యమమును సాగించుచున్నారు. జనాగఢ్ చర్య కథియవార్ సంస్థానముల వారికికూడ కలవరమును కలుగజేసినది. పాకిస్థాన్ కు కాశ్మీర వ్యవహారము తేలవలసియున్నది. అక్కడ ప్రజలలో ముస్లిములు అధిక సంఖ్యాకులు. పాలకుడు ముస్లిమేతరుడు. ఉభయ అధినివేశములతోనూ ఆ సంస్థానము తాత్కాలిక ఒడంబడికలు చేసికొనినది. పాలకుడు స్వమతస్థుడయిన కారణము న్నవైతేనేమి, తను అధినివేశములో చేరినందున న్నవైతేనేమి పాకిస్థాన్ అభిమానము, జనాగఢ్ పాలకునిపట్లనే యున్నదని వెల్లడియయినది. బహిర్గతము కాకపోయిననూ, మైదరాబాద్ యెడకూడ అంతేనని చెప్పవచ్చును. పాకిస్థాన్ లో చేరిన కారణమున ఇంతకన్నకూడ, జనాగఢ్, వారికి

ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమైనవిషయమైనది. అది ఒక విధముగ పరిశోధనము. భారతప్రభుత్వము కనుక జనాగఢ్ మీద వత్తిడితీసికొనివచ్చిన పాకిస్థాన్ కాశ్మీరముమీద వత్తిడి తీసికొనిరావచ్చును. ఇక్కడ ప్రజా నిర్ణయమునకు పదలివేసిన అక్కడకూడ అదే పద్ధతిని అనుసరించవలసియున్నది. భారత ప్రభుత్వము జనాగఢ్ తోనూ, పాకిస్థాన్ ప్రభుత్వముతోనూ రాయబారములు నడపుచున్నట్లునూ, లియాఖతాలీ, నైహూ సంప్రదింపుల ఫలితముగా ప్రజానిర్ణయమునకు పదలిపాకిస్థాన్ ప్రధాని అంగీకరించినట్లును వార్తవచ్చినది. భారత యూనియన్ లో చేరవద్దని హెచ్చరించుటకు, జిన్నాగారి కార్యదర్శి కాశ్మీర్ కు వెళ్లి నట్లు వార్తలు వచ్చినది. బహుశః అక్కడ కూడ నైబిపైటు అమలు జరుపమని సూచించదలచునేమో? కాశ్మీర్ సరిహద్దునకు పాకిస్థాన్ సేనలు, రాజకోటకు భారత సైనికులు తరలుట కేవలము, శాంతిని కాపాడుటకనేగాని, మరితర ప్రాధాన్యము లేదని అనుకొనవచ్చును.

ఈ పరిస్థితులలో కాశ్మీర్ జాతీయ ముస్లిమునాయకుడు షేక్ అబ్దుల్లా విడుదల ప్రాముఖ్యమైన సంఘటన యనవచ్చును. భూగోళపరిస్థితి ననుసరించి, ముస్లిములు అధికసంఖ్యాకు లగుట వలన జిన్నాగారి ద్వితీయ సిద్ధాంతము ననుసరించి కాశ్మీర్ పాకిస్థాన్ లో చేరవలసియున్నది. కాని సంస్థానములకు స్వతంత్ర అధికారమున్నదని జిన్నాగారనుటవలన పాలకుడు పాకిస్థాన్ లో చేరననవచ్చును. దానిని కాదనలేదు. షేక్ అబ్దుల్లా ద్వితీయ సిద్ధాంతమును, అంగీకరించనని చెప్పెను. అందుకని ఏ అధినివేశములో చేరవలెనని దానివిషయమున స్వతంత్రముగా నిర్ణయించవలసియుండు నని చెప్పెను. కాశ్మీర్ లో జనాభా ముస్లిం ల దే ఎక్కువైతే ననూ షేక్ అబ్దుల్లా నాయకత్వమువలన వారు దేశవిభజనకు ద్వితీయ సిద్ధాంతమునకు విముఖులు. “కాశ్మీర్ భారత యూనియన్ లో చేరవలసియున్నది. బహుశః షేక్ సాహెబ్ విడుదలకు ఎదురు చూచుచుండవచ్చును” అని డాక్టర్ పట్టాభి సీతారామయ్యగారనుట గమనింపవలసిన యంశము. షేక్ అబ్దుల్లాను విడుదలచేయుటలో, కాశ్మీర్ పాలకుని ఉద్దేశము లీగు ఉద్యమమును ఎదుర్కొనుటకై యుండవచ్చును. కాని ఇంతవరకూ అనుసరించుచున్న అనిశ్చయ విధానము మాత్రము ఇక సాధ్యము కాదు. లీగు నిరోధక పద్ధతికి షేక్ అబ్దుల్లా పెద్ద నిరోధకత్తిగా నుండగలడు. సంస్థానములు సర్వస్వతంత్రాధికారము వహించవచ్చుననుటలో జిన్నాగారు తెలివితోకూడిన ఎత్తువేసిరి. జనాగఢ్ నవాబువైఖరి అందుకు తోడ్పడెను. కాని జనాగఢ్ ఆయనకు కాశ్మీరమును సంప్రాదించి పెట్టునో లేదో చూడవలసియున్నది.

ఈ పరిస్థితిలో నైజాము సమస్య ప్రాముఖ్యమును కోలుపోవుచున్నదనవచ్చును. ఇంతవరకు తనవైఖరికి ఏమి సాకు చెప్పిననూ ప్రత్యక్షముగ పాకిస్థాన్ ఆసరాయున్న జనాగఢ్ ప్రజానిర్ణయమునకు అంగీకరించిన నిజాము కూడ దానికి అంగీకరింపక తప్పనిసరి పరిస్థితి ఏర్పడును. దానిని కాదనజాలదు. జనాగఢ్ కు అంతర్గతముగ ఈవిధముగ అత్యంతమైన ప్రాముఖ్యమున్నది. యూనియన్ లో చేరుటో చేరకపోవుటో 15 వ తేదీలోపల నిర్ణయించవలసినదని భారతప్రభుత్వమిది పరకే హెచ్చరిక చేసియున్నది.

“భరమైతోచుకుటుంబరక్షణ...”

విద్యారాజ్యసమితికి చెందిన భద్రతా మండలిలో మొత్తం పదకొండు స్థానాలు వున్నవి. వీటిలో ప్రతి సంవత్సరం వంతుల ప్రకారం మూడు రాజ్యాల స్థానాలు ఖాళీ అవుతుంటవి. ఈ మూడు స్థానాలకూ మూడు కొత్త రాజ్యాలను ఎన్నుకొని వచ్చిన సమితి ప్రజాశక్తిలో ఒక నిర్ణయం. ఏ రెండు దేశాలకైనా పోటీ ఏర్పడినట్లయితే, సమితి మొత్తం సభ్యులలో మూడింట రెండువంతుల మెజారిటీ వోట్లు వస్తేనేగాని, నెగ్గి నట్లుకాదు. అంటే మొత్తం 50 రాజ్యాలలోనూ కనీసం 33 రాజ్యాలు వోటుచేస్తేనే ఏ దేశానికైనా భద్రతామండలిలో స్థానం లభ్యమవుతుందన్నమాట.

* * * సమితి ప్రజాశక్తి నియమాన్ని బట్టి, ఆన్లైన్ లియా, బ్రెజిల్, పోలండు దేశాలు మూడూ భద్రతామండలినుంచి ఈయేడు నిష్క్రమించినవి. మొదటి రెండు స్థానాలకూ ఏ చిక్కు లేకుండానే కనడా, ఆస్ట్రేలియాలను ఎన్నుకున్నారు. మామూలదాని ఎన్నికే పెద్ద సమస్యగా పరిణమించింది. ఒక వైపు ఇండియా, మరొకవైపు యుక్రేన్ (రష్యాలో ఒకస్వతంత్ర రాష్ట్రం) పోటీ చేసినవి. రెండు రోజుల సమావేశంలో మొత్తం తొమ్మిదిసార్లు ఎన్నిక జరిపినా రెండురాజ్యాలలో జేసికీ కావలసిన మూడింట రెండువంతుల మెజారిటీ రాలేదు. కాబట్టి అసలు ఎన్నికనే అధ్యక్షుడు తాత్కాలికంగా వాయిదా వేయవలసివచ్చింది.

* * * ప్రస్తుతం ఏర్పడిన మూడుస్థానాలలో మూడవది పోలండు నిష్క్రమణ వల్ల ఏర్పడింది. కాబట్టి మరొక స్థానం దేశానికి ఆ స్థానం సంక్రమించడం అవసరమని యుక్రేన్ తరపున సోవియట్ ప్రతినిధి విమోక్తి వాదించడం మొదలు పెట్టాడు. మొదటి విదారు ఎన్నికలలో ఎవరికీ కావలసిన వోట్ల సంఖ్య రాలి కారణం చేత, సభ్యులు యుక్రేన్ కి వోట్లు ఇవ్వాలా వేదిక ఎక్కి విమోక్తి ప్రచారం చేయడం ప్రారంభించాడు. సభా సభిలో బహిరంగంగా ఇట్టి ప్రచారం చేయకూడదన్నది కూడా సమితి ప్రజాశక్తి నియమం. దాన్ని ఉల్లంఘిస్తున్న రష్యా ప్రతినిధిని అధ్యక్షుడు (బ్రెజిల్ ప్రతినిధి ఆర్నోబా) కఠినంగా మందలించ వలసి వచ్చింది కూడా.

* * * భద్రతా మండలి వ్యవహారాలలో ప్రాచ్య రాజ్యాలలో ఒక దానికైనా స్థానం ఉండడం అవసరం కాబట్టి, హిందూమహాసముద్ర ప్రాంత రాజ్యమైన ఆస్ట్రేలియా నిష్క్రమించినందువల్ల ఇండియాకు ఒక స్థానం ఉండడం భావ్యమని భారత ప్రతినిధి వర్గ నాయకురాలు క్రిమతి విజయలక్ష్మి పండిట్ పట్టుచుంటే వాదించింది. వైగా భద్రతామండలిలో సభ్యత్వం భౌగోళికంగా ఆయా ప్రాంతాల ప్రాధాన్యాన్ని బట్టి కూడా ఇవ్వవలసి వుంటుంది. సోవియట్ రష్యా ప్రతినిధి తానుపట్టినకుండేటికి మూడేకాళ్ళని వాదించి నప్పటికీ, ఇండియా తరపున విజయలక్ష్మి చేసిన వాదనను సమితి సభ్యులలో అనేకమంది హర్షించారు.

వి.వి.స్రీనివాసరెడ్డి

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలు

[ప్రపంచ భద్రతామండలిలో సభ్యత్వంకోసం ఇండియా, యుక్రేన్ల మధ్య తీవ్రమైన పోటీజరగడం, చివరకు ఎన్నికలో ఇదమిక్తమని ఫలితమేదీ, తేలకపోవడం, విద్యారాజ్యసమితిలో పాకిస్తానుకు సభ్యత్వం లభ్యం కావడం, బ్రిటిష్ మంత్రివర్గంలో కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులు రావడం, మెడిటరేనియన్ సముద్రతీర రాజ్యకూటస్థాన జరుగుతుందనే సూచన వెలువడడం, ఇండో-సినియాలో ఘోరమైన యుద్ధం నేటికీ జరుగుతూనేవుండడం, ఈవారం గమనించదగిన అంతర్జాతీయ సంఘటనలు.]

విజయలక్ష్మి పండిట్

సోవియట్ రష్యాకు భద్రతా మండలిలో ఇప్పటికే ఒక స్థానం వున్నది; ఐనప్పటికీ మరొక స్థానంకోసం యుక్రేన్ ద్వారా పోటీకి దిగింది. ఏవిధంగా చూసినప్పటికీ మండలిలో హిందూ మహాసముద్ర ప్రాంత రాజ్యాలలో ఒక దానికి స్థానం వుండే తీరాలనే వాదన అప్రతిహతమై పట్టింది. ఈ స్థానం లేకపోయినట్లయితే, నేటి సామ్రాజ్యశక్తులను తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తూ, స్వాతంత్ర్యసాధనకై పోటుబడుతున్న ప్రాచ్య రాజ్యాల తరపున ప్రాతినిధ్యం వహించే నాగుడే భద్రతామండలిలో వుండదు. ఇట్టి ప్రాతినిధ్యాన్ని ఇవ్వని భద్రతామండలి పాస్తవంగా భద్రతామండలి కాలే దనే నాపవలసివుంటుంది.

* * * ఈ ఎన్నికలో ఇండియాకు ఏ దేశాల ప్రతినిధులు వోటువేశారు; యుక్రేన్ కు ఎవరు వేశారో స్పష్టంగా తెలియదుగాని, బ్రిటన్, అమెరికాలు ఇండియాకే వోట్లు ఇచ్చిన వని, దక్షిణ అమెరికా దేశాలలో చాలా భాగం, ఫ్రాన్సు, చైనాలు, ఆరబ్ రాజ్యాలలో ఆధిక భాగం, చివరకు పాకిస్తాన్ కూడా యుక్రేన్ కే అనుకూలంగా వోట్లు ఇచ్చిన వని కొంతమంది విలేఖరులు పంపిన వార్తలవల్ల తెలుస్తున్నది. పాకిస్తాన్ కూడా మిగతా ఆరబ్ రాజ్యాలలో పోటు ఇండియాకు ప్రతికూలంగా నిలచిందంటే అందులో ఆశ్చర్యభూతమని చెప్పాలి.

* * * పాకిస్తాన్ విద్యారాజ్య సమితిలో సభ్యురాలైంది. సమితి సమావేశంలో పాల్గొంటున్న 54 రాజ్యాలలోనూ 53 రాజ్యాలు పాకిస్తాన్ సభ్యత్వాన్ని బలపరిచినవి. ఒక్క ఆఫ్ఘనిస్తాన్ మాత్రమే పాకిస్తాన్ కు సభ్యత్వం వుండుటకు ప్రతిఘటించింది. సరిహద్దురాష్ట్రంలో పతాకజాతి ప్రజల అనుమతిలేకుండానే ఆ రాష్ట్రాన్ని పాకిస్తాన్ లో కలిపివేయడం జరిగిందికాబట్టి, తాను పాకిస్తాన్ సభ్యత్వాన్ని బలపరచలేనని ఆఫ్ఘన్ ప్రతినిధి తన వైఖరిని స్పష్టపరిచాడు. సరిహద్దురాష్ట్ర పతాకజాతి ప్రజల కిని తీసుకురావడంలో ఆఫ్ఘన్ ప్రతినిధి ఉద్దేశం దురుద్దేశమేనని—ఏదైనప్పటికీ వాస్తవానికి ఇండియా ప్రతినిధి చప్పవలసిన ఆక్షేపణను ఆఫ్ఘన్ పాకిస్థాన్ చెప్పింది. పాకిస్తాన్ సభ్యత్వ సమస్యను, ఇండియా సొంతసమస్యగా భావించి బలపరిచినందుకు ప్రతిఫలంగా భద్రతామండలి

సభ్యత్వపు ఎన్నికలో పాకిస్తాన్ ఇండియాను ప్రతిఘటించింది. పాకిస్తాన్ ప్రతినిధులు తమ దేశభవిష్యత్తు ఏనాటికైనా ఇండియా భవిష్యత్తుపైనే ఆధారపడివుంటుందనే విషయాన్ని గ్రహించలేనంతటి ప్రాస్థదృష్టిని ప్రదర్శించారు. అంతర్జాతీయ సమావేశాలలో పాకిస్తాన్ ప్రదర్శిస్తున్న వైఖరి ముందుముందు ఏ విపరీతమాగాలను అనుసరిస్తుందో బాగ్రతగా గమనించవలసిన విషయం.

* * * విద్యారాజ్యసమితికి వచ్చే మొత్తం విరాళాలలో నుండికాదాపు నాలుగువంతులు భారత దేశం చెల్లిస్తున్నది. సమితి సెక్రటేరియట్ లో మొత్తం 4,000 మంది ఉద్యోగులు (వివిధదేశాల వారు) పనిచేస్తున్నారు. ఇందులో మొత్తం భారతీయుల సంఖ్య పది మాత్రమే. సెప్టెంబరు 28-వ తేదీన బడ్జెట్ కమిటీ సమావేశమైనప్పుడు సమితివ్యయంలో 60 లక్షల రూపాయల తగ్గించడం అవసరమనీ, ప్రతిదేశమూ యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణ కార్యకలాపంలో నిమగ్నమై, అనేక ఆర్థిక విపత్తుల నెదుర్కొంటున్న ఈ సమయంలో ఆయాదేశాల ఆర్థికతాపాతును బాగ్రతగా గమనించి, తదనుగుణంగా సమితివ్యయ భారాన్ని బాగా తగ్గించివేయవలసిన ఇండియా ప్రతినిధి డాక్టర్ టి. పి. శైగారు ప్రతిపాదించారు. భారతదేశం చెల్లించే విరాళానికి తగినట్లుగా సమితి కార్యాలయంలో కనీసం వంద ఉద్యోగాలైనా భారతీయులకు కావలసివున్నదని హెచ్చరిక చేశారు.

* * * ఉద్యోగాల మాట అలా వుంచి నప్పటికీ, ఇప్పటివరకూ చిన్న మెత్తు ప్రయోజనాన్నైనా సాధించని ఈ విద్యారాజ్య సమితి నిర్వహణ కార్యకలాపాల కింద సాలీనా మూడు నాలుగు కోట్ల రూపాయల వ్యయపరచడం ఏమంత సభ్యులైన విషయమని ప్రశ్నించవలసి వస్తున్నది. ఇండో-సినియా స్వాతంత్ర్య సమస్యను గాని, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సమస్యను గాని, వై. ఎం. సి. ఎ. కార్యదర్శి గారి ముందు విచిచిక్షన్నారు.

విద్యారాజ్య సమితి సమావేశాలకు భారత ప్రతినిధివర్గ సభ్యుడు రాజా సర్ మహారాజసింగ్ గారికి లండన్ భారత విద్యార్థులు విందు చేసినప్పటి దృశ్యం. రాజా సర్ మహారాజసింగ్, టి. డి. సంతోష్ (వై. ఎం. సి. ఎ. కార్యదర్శి) గారి ముందు విచిచిక్షన్నారు.

సర్ ప్రాఫెసర్ క్రిస్టు

ప్రస్తుతం గాని, వై. రృతి ఆఫ్రికా సమస్యను గాని ఇప్పటివరకూ సక్రమంగా పరిష్కరించలేక, కేవలం అగ్రరాజ్యాలు ఆధికార ప్రాబల్య స్థాపనకు కార్యక్షేత్రంగా పరిణమించిన ఈ సమితి ప్రయోజనమే నేటి కీసిత ప్రపంచానికి పెద్ద సందేహంగా పరిణమించింది. ప్రపంచ సమస్యలన్నిటినీ శాంతి యుతంగా పరస్పర సమాలోచన ద్వారా పరిష్కరించుకొని ప్రపంచాన్ని మరొక యుద్ధ ప్రమాదం నుంచి కాపాడవలెననే ఉన్నతలక్ష్యంతో ఏర్పడిన సంస్థ ఇది. కాని, నేడు అగ్రరాజ్యాలు, ప్రదర్శిస్తున్న అమానుషమైన ఈ పరిత్ర లక్ష్యన్ని కేంద్రీకరించేస్తూ చెప్పినట్లు కనబడుతున్నది. రృత్రిగా మహా సంగ్రామానికి నీజాలను ఈ సమితి సభ్యులే నాటుతున్నారు. ప్రతి అంతర్జాతీయ సమావేశములోనూ ఎవరి ప్రసంగం వినబోయినా ఈ యుద్ధ చ్ఛాయలే, యుద్ధభావాలే కానరావస్తున్నవి. విద్యారాజ్య సమితి నిర్వహణకు అవుతున్న లక్షలాది రూపాయల వ్యయం చాలాచె్చా నప్పట్లుగా, అమెరి

[22 వ తేదీ చూడండి]

ఆంధ్ర పత్రిక

నవల

అధికార పక్షము

సంజగరుతున్న ప్రదేశమునకు పరివర్తనను
దానికి సంబంధించిన న్యాయసాధనమును
అక్కడ నేడు నూనె జేహారుల పాతకములను
చెబియోగము విచారణ కానున్నది. సంతకు
చిన్నవ రక్తములు పలువురు మామలు కట్టుచేరిరి.
ఈ అధికారపక్షము తాత్కాలికముగా వా
ంతలోని వివాదములు తీర్చుట కేర్పడినది. అట్టి
కాని అముఖ్య న్యాయసాధనము లనిపేరు. అట్టి
కానిలో రాజు స్వయముగా నెన్నడు భర్తాధి
కారిగా నుండును. రాజనియమితుడైన ప్రతినిధి
ప్రత్యాధికారములతో న్యాయ నిర్ణయము
చేయును. అందువలన దానికి ముదిర న్యాయ
సాధనము లను సంజగరుచు కలదు.

అది తాత్కాలికముగా కట్టిన బంధమునను
సూచుట సంతయు ముచ్చటగా నుండెను.
అక్కడ చేరవచ్చు కంచరకు చల్లదనము కొరకు
సగల వృక్షములు చుట్టునుండెను. దాహము
తీర్చుకొనుటకు నీటివనసరి యున్నది.

రాజును హేంద్రపురము వర్తకులలో విశేష
సంపన్నుడగు గురునాథశ్రేష్ఠి యందు భర్తాధి
కారి. అతడు భర్తాధిపత్యముపై ప్రాజ్ఞులుడై
కూర్చుండెను. అతని సమీపమున కుడిచైపున
కాత్తనములు ప్రాజ్ఞివాకు దాసీను డయ్యెను.
ప్రాజ్ఞివాకునికి దక్షిణమున నైదుగురు సభ్యు
లును ఉత్తరమునుగానే కూర్చుండిరి. ఆ
సభ్యులు క్రిందటి సాయంత్రము రాజశాసనము
అందుకొనిన ఖండకోటి కన్నడదేవుడు ఇత్య
దితే.

భర్తాధికారికి ఎడమచైపున లేఖకుడును ఎదు
రుగా గణకుడును నాసీనుడైరి. విశాలమైన యా
భ్యాసముతో విచారణ మామటకు వచ్చిన
సమయందగు ముఖాసనములపై సువచేరిరి.
అక్కడ సందడిలేకుండా సన్నచు సాధ్యపాలుడు
కూర్చున్నంత సంతటను కనిపెట్టుచుండెను.

ఆ మందిరములోపల కుడ్యములమీద దేవర
మును, స్వర్ణములయు, సరకులయు చిత్రములు
చేసిన ప్రతిమలలె చిత్రించబడియుండెను. ఈ
సామములో ససత్వము చెప్పినవారికి సరకులు తప్ప
వనియు, సత్వవాదులకు స్వర్ణాది దివ్యభోజములు
ప్రాసించుననియు ప్రత్యక్షముగా నాచిత్ర
ములు స్పష్టము చేయుచుండెను.

మరియు నా మందిరము పరిశుభ్రముగా
సంపాదనగల పూర్వద్రవ్యములతో వాసించు
చుండెను. పచ్చని ఆకులతోడను నానావర్ణములు
గుంపులములతోడను అలంకృతమయ్యెను. ఒక
ప్రక్కనందులో సగ్నిహోత్ర మున్నది. దాని
సమీపముననే జలకుంభముకంటియు, సవధాన్యము
లయు, సవరత్నములును, సువర్ణమును కలవు. అవి
కర్ణాదిభేదములనుబట్టి భేదిం చు ప్రమాణద్రవ్య
ములు. ప్రాజ్ఞివాకుని సమీపమున నొక రమ్య
మైన పేటికలో భర్తాధిక్రమము లున్నవి.

మం దానాడు పాతక వర్తకులమీద యభి
యోగము విచారణ కానున్నది. అందులో
న్నటి సాయంత్రము వర్తకులను బంధింప నియ

నారాయణభట్టు

శ్రీ నేరి నరసింహశాస్త్రి

మించిన రావత్తు జేరయ 'మూచుడు.' మూచకు
డనగా, ప్రజాసామాన్యమునకుగాని, ప్రభువుకు
గాని సంబంధించిన సేరములు పట్టుకొనుటకు
రాజుచే నియమితుడైన యధ్యోగి. మూచకుని
స్థానమునకు ఎదురుగా పాతకీకర త్రైకునును
నిలుచుండిరి. వారిముందు వారిచేత వారి పక్ష
మున వాదించుటకు నియోజితుడైన నియోగి
యొక యాసనముపై కూర్చుండెను.

ఈ పాతకీకర వర్తకులమీద రెండుభేద్యోగ
ములు వచ్చిన వని ముందుగా మూచకుడు తెలి
పెను. ఆ ముట్టు వినినంతనే పాతకీకర నియోగి
యేదో చెప్పటకు లేవబోయెను. ఇంతలో
ప్రాజ్ఞివాకుడు మూచకునితో నిట్లనెను.

"ఒక్క విచారణలో రెండు సేరములు నిర్ణ
యించుటకు వీలులేదు. మీ రెండు అభియోగ
ములలో ముందు మీరు అల్పమైన దనుకొనునది
మీరే నిశ్చయించుకొని యదిమాత్రమే యిప్పుడీ
వ్యవహారములో నివేదించవలెను. రెండవదాని
స్వభావ మిట్టివని నూచించుటకునూడ వీలులేదు.
ఒకటి నిర్ణయముకానిది రెండవదాని సంగతి
యెట్లు అసంగతము. పరిశీలనయు అంగీక
రించరు."

ప్రాజ్ఞివాకుని మాటలకు జేరయ తలయొగ్గి
యిట్లు మనవి చేసెను.

"చిత్తము! కాని ప్రభుమాధ్యోగములో
ప్రభుసాక్షి యెందుచేతనో రాలేదు. అతని
కేదో ప్రమాదము సంభవించిన దని సందేహించు
చున్నాను. అందువల్ల ద్వితీయాభియోగము
ముందు నివేదన చేయుటకు తమ యనుజ్ఞ చేమ
టకే ఆ విషయము ప్రస్తావించితిని."

"అట్లుచేయుట న్యాయసమ్మతముకాదు.
బంధితులైన ప్రతిపక్షాలను సాక్షి రాగండున విచా
రణలేకుండా రాజబంధములో నుంపవీలులేదు.
మీ ప్రభుమాధ్యోగము ప్రారంభింపవలసినది." ఇట్లు
ప్రాజ్ఞివాకుడు నిష్కర్ష చేసెను.

పాతకీకర నియోగి చెప్పకొన వలచినది
ప్రాజ్ఞివాకులే నిర్ణయించినందున సంతృప్తుడై
మాట్లాడక కూర్చుండెను. ప్రాజ్ఞివాకుల నిర్ణ
యమునకు మూచకుడు విషయముతో చిత్తమని
తలయొగ్గి ప్రారంభించెను.

ముందు, మూచకుడు రససేరు రావత్తుజేరయ
యని చెప్పి, తండ్రిపేరు, కులము, గోత్రము,
వయస్సు, గ్రామము, విషయము ఇత్యాదికము
చెప్పెను. అతడు వైత్యుడైనందున 'సాగ్యపాలు'
దాతనిచేత సవధాన్యములును సువర్ణమును ఉంచి
వానిమీద ప్రమాణపూర్తిగా స్వస్థము నిజమే
చెప్పెద'నని ప్రమాణము చేయించెను. ఆ విషయము
వరకు 'ప్రతిజ్ఞ' ప్రారంభించెను.

ఆ వర్తకులమీద వెూపిన సేరము సంగ్రహ
ముగా నిది: వారు తెచ్చిన నూనెలో సరికి సరి
నీళ్లలో మరి ఇతర ద్రవపదార్థమో కలిపినారు.
అందువల్ల నది నిరుపయోగమైనది. తక్కువ
మూల్యమున కమ్మకున్నా మని కొనువారిని
మోసపుచ్చి పనికిమాలిన సంగరపత్తు వమ్మినారు.

మూచకు డీవిధముగా సేరము స్వభావము
చెప్పి, యది బుజువుచేయ నున్న సాక్షుల పేర్లి
చెప్పెను. వారమ్మచున్న నూనెకూడ రాజభటులు
తెచ్చినారనియు పరిశీలనచుచు సనియు విన్న
వించెను.

అర డీ ప్రతిజ్ఞ చేయుచుండగా ప్రాజ్ఞివా
కుని యనుజ్ఞ ప్రకారము లేఖకుడు అదియంతయు
ముందొక ఫలకముమీద వ్రాసి ప్రాజ్ఞివాకుని
జూపెను. ప్రాజ్ఞివాకు డది యందరి సమక్షమున
బిగ్గరగా చదివి, యెవరి యాక్షేపణయు లేదని
చెప్పినమీదట నది పత్రముమీది కెక్కించుటకు
లేఖకుని నియోగించెను.

ఆ విషయము ప్రాజ్ఞివాకుడు పాతకీకర వర్తకు
లను రమ యుత్తరము చెప్పవలసినదని కోరెను.
వారిపక్షమున నియమితుడైన నియోగిలేచి ఆ వర్త
కులకు ఆంధ్రభాష సరిగా రానందున వారిపక్ష
మున నుత్తరము చెప్పి వాదించుటకు రస కథికార
పత్రమిచ్చినారనియు, తన కనుజ్ఞ యీయవలసిన
దనియు వేడెను. ప్రాజ్ఞివాకు డందుకు అభ్యం
తరముండవని చెప్పగా గురునాథశ్రేష్ఠి యా యధి
కారపత్రముపై సంగీకారముద్ర వేసెను.

సాగ్యపాలకు డా పాతకీకర వర్తకులచేత వారు
న్యాయపారముచేయు నూనె పట్టించి సత్వ మే
చెప్పమనుని ప్రమాణము చేయించెను. అంతట
వారి నియోగి యుత్తరము ప్రారంభించెను. దాని
సారాంశ మిది :

"ప్రతిపక్షులలో మొదటి యిద్దరు మాత్రమే
యా సరకు జేహారులు. మిగిలిన ముగ్గురు వారి
సేవకులు. తమ యజమాను అమ్మముని నియ
మించిన వస్తువును నిర్ణయించిన సరకు అమ్మ
చుండిరి. వారి కాసరకులోని దోషాదోషములు
తెలియవు. కనుక వారు ముగ్గురును నిరోధాలు
వర్తకు లిద్దరుగూడ రాము తమ దేశములో సంపా
దించిన వస్తువు, వచ్చినది వచ్చినట్లు అమ్మించు
చున్నారు. దాని లోపలోపములు ఎరుగరు
వారు ప్రయత్న పూర్వకముగా నూనెలో నీరు
గాని మరియొక ద్రవ్యముకాని కలుపలేదు. నూనె
పరిక్ష చేయించవచ్చును. వాగెవ్వరు దంగె
పాలు కాదు."

ఈ యుత్తరముకూడ ప్రాజ్ఞివాకుని సూచన
లతో ముందు ఫలకముమీద లేఖకుడువ్రాసి,
ప్రాజ్ఞివాకుడు అందరికి వినిపించి ఆమోదించిన
మీదట లేఖకుడు పత్రముమీది కెక్కించెను.

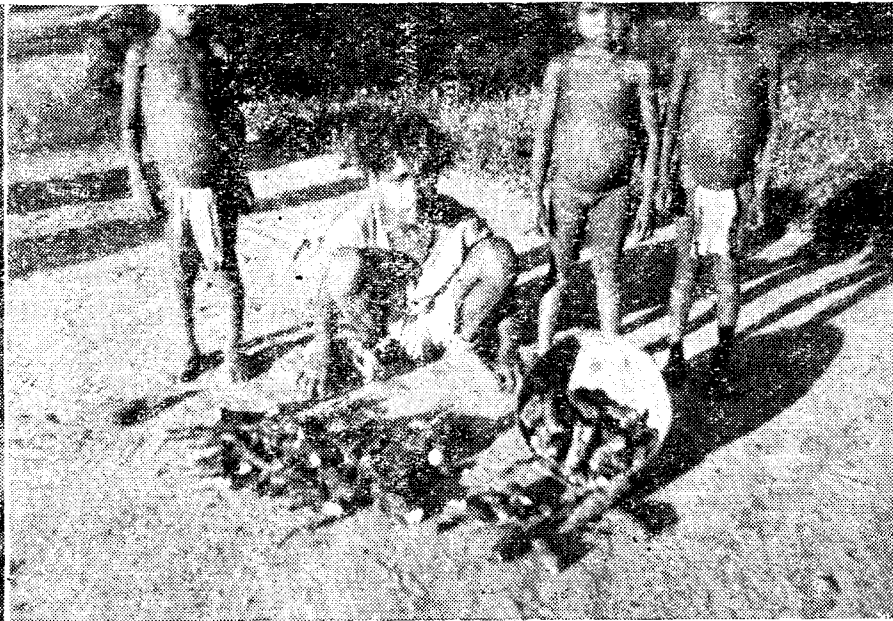
అంతట సాక్షి విచారణ ప్రారంభించెను.
ఒక్కొక్క సాక్షిని విచారించుటకు ముందు
గానే ఆ సాక్షి దోషము లేమైననున్నచో ప్రతి
కక్షి యవి నిరూపింపవలెను. అట్లు తృప్తికర
ముగా నిరూపించినచో నా సాక్షి వాద్యూ
లము తీసికొనరు. సాక్షి విచారణ ప్రారంభించిన
పిమ్మట నతని దోషములుప్రతికక్షి చెప్ప వీలు
లేదు. సాక్షుల విచారణ యంతయు ప్రాజ్ఞి
వాకుడే చేసెను. వైని వివరించిన విధముగానే
లేఖకుడు దానిని ముందు ఫలకముమీదవ్రాసి,
ప్రాజ్ఞివాకుడు చదివినపిమ్మట పత్రముమీది
కెక్కించుచుండెను.

సాక్షుల లందరు ఎవరి కులభర్తము ప్రకారము
వారను, ఎవరి శ్రేణిప్రకారము వారను వారి
వారికి సవిశ్రమైన వస్తువు పట్టి, దానిమీద ప్రమా
ణము చేసిరి. బ్రాహ్మణులు అగ్నిమీదను, త్రిశ్రీ
యులు ఖడ్గాద్యాయుధములమీదను, వైశ్యు
భాన్యము, బంగారముమీదను, శూద్రులూ
వారి వృత్తి సాధనమీదను ప్రమాణముచేసిరి,
మరియు ప్రాజ్ఞివాకుడు సత్వము చెప్పినవారికి
పుణ్యభోజములు వచ్చుననియు, అసత్వముచెప్పిన
వారు స్వయముగా సరకును పొందుటేకాక
వారి తండ్రి తాతలనుగూడ పుణ్యభోజ ద్యుతు
లను జేయుదు రనియు వివరించి మోస్తరించుచు
వచ్చెను.

సాక్షుల విచారణవలన వర్తకులు స్వయ
ముగా అమ్మినదియు, అమ్మించినదియు స్వచ్ఛ
మైన నూనె కాదనియు అది దీపము వెలిగించగనే
వెలుగక చిటపట లూపసోగిన దనియు, వారు
మంచినూనె యని మోసపోయి విక్రయించు
కొని రనియు వ్యక్తమయ్యెను. రాజభటులు
పట్టుకొని వచ్చిన నూనె సిద్ధైల పరిక్షయు వారి
సేరమును స్థిరపరచెను. కాని సేవకులైన మూడవ,
నాలవ, యైదవ ప్రతిపక్షులు నూనె మిశ్రణము
ఎరిగినట్లు సాక్ష్యము లేకపోయెను.

మూచకుడు మొదటి సాక్షియగు బొన్నయను
వాడు, ఎందువల్లనో ఆయుదయమునుండి కనపక్ష
లేదనియు, సతని విచారించినచో నా ముగ్గురి
సేరముకూడ విచ్ఛిన్న మగుననియు నందుకు మరు

(21 వ పేజీ చూడుడు)

రంపచోడవరంలో పదునాల్గు మంది తిండికిలేక చచ్చిపోయారన్న విషయం దేశాన్ని అలజడిలో ముంచింది. శాసనసభలో ఈ విషయమీద తర్జనభర్జనలు జరుగుతున్నాయి. రంపచోడవరంలో, బాలురవద్దనుంచీ, దుంపలూ, అవీ, తవ్వకాని తెచ్చుకొని తినవలసిన దుస్థితిలో ఉన్నారు. ఈ చిత్రాలలో చూస్తే, ఆహారం లేమివల్ల ఆ బాలగోపాలము ఎంత అనారోగ్య స్థితిలో ఉన్నారో తెలుస్తుంది.

గాంధీజీ - ఆరిక సమానత్వము

శ్రీ వేలూరి సహజానందం

గత పాతికేళ్ళనుంచి నాయకత్వం వహించి, ఈనాడు స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి కారకుడైన గాంధీజీ కర్తవ్యం ముగిసిందా? స్వతంత్రభారత దేశంలో గాంధీజీ స్థానమెట్టిది? సాంఘిక, ఆర్థిక, శాంతి అభ్యుదయాలకై తేజస్సున్న కోటానుకోట్ల ప్రజలకు గాంధీజీ సందేశ మేమిటి? గాంధీజీ మూలంగా ప్రజలకు జీవన పథకులు లభించి, వికాసం ఏర్పడగలదా? ఇలా ఎన్నో ప్రశ్నలు మహాత్ముని భవిష్యత్-కర్తవ్యంనుంచి వినబడుతున్నయ్యే. స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఆర్థికవ్యవస్థ నిర్మాణంనుంచి గాంధీజీ ప్రకటించిన ఆధిప్రాయాలు; గాంధీజీ భవిష్యత్తుకు కూడా ఎలా తోడ్పడేదీ విచారిద్దాం.

‘నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని సంపూర్ణంగా ఆచరణలోపెట్టితే రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించి తీరుతుందని మహాత్ముని దృఢనిశ్చయం. దేశానికి ప్రాణంతో సమానమైన ఇలాంటి కార్యక్రమంనుంచి వ్యాఖ్యానిస్తూ గాంధీజీ ఇలా వ్రాశాడు.

“ఆర్థికసమానత్వమనే గట్టి పునాది మీద నిర్మించకపోతే, ఈ కార్యక్రమం యావత్తు ఇనకమీద కట్టిన ఇల్లుగా పరిణమిస్తుంది.”

అభ్యుదయ సిద్ధాంతంలోని మూలమూలమైన ఈ ఆర్థిక సమానత్వం గాంధీజీకిమీద ఆమూల్యమైన లక్ష్యం.

నిర్మాణ కార్యక్రమంలో ఆర్థిక సమానత్వం 19వ అంశం. ఈ ఆర్థిక సమానత్వం నుంచి మహాత్ముని డిమాండ్లు వెలుగుతున్నాయి.

“ఆర్థిక సమానత్వం లక్ష్యము అంటే, పెట్టుబడిదారీ, ప్రైవేటీకరణ ముగ్యమును నిరంతరం సంఘర్షణను నిర్మూలించుట..... కాంగ్రెస్ సంస్థలో కనిపిస్తున్న కాంగ్రెసువాదులన్నియు, లాభదాచియ్యాలి, ఆపివేరాలి అనుకుంటున్న ఈ ఉద్యమం (వ్యక్తికతాగ్రహ సమయం, -) మూలంగా ప్రతి కాంగ్రెసు వ్యక్తి తనను తాను గాఢంగా బరికొనిమకొనుటన ఆరకారం వచ్చింది. సమానత్వాన్ని ఎప్పుటికైనా సాధించాలంటే, దానికి పునాది ఇప్పుడే వేయాలి.”

ఇంతేకాదు. గాంధీజీ కాంగ్రెసువారిని ఇలా నూటిగా ప్రశ్నించాడు.

“ఆర్థిక సమానత్వం సిద్ధిచేందుకై తా నేమి చేసింది ప్రతి కాంగ్రెసు వ్యక్తి తనను తా ప్రశ్నించుకోవాలి.”

తన నిర్మాణ కార్యక్రమానికి ప్రాణాధారమైన ఈ ఆర్థిక సమానత్వం అహింసా విధానంగా జరక్కపోతే, కలిగే ఫలితం నశించిపోతామో అనిపించాడు.

“సాన్ని, తత్వాలు సంపూర్ణించే అధికారాన్ని ఆచరిస్తే యిప్పుడో సంతోషం వస్తుందిగా విశ్వసించకపోతే, హింసాత్మకమై, రక్త

పాతంతో హోరెత్తే విప్లవం ఏనాటికైనా వస్తుంది.”

బాలీయనగంలో ప్రవేశించి నవ్వుటికాంచి గాంధీజీ ఆర్థిక వ్యవస్థనుంచి ఇంత తీవ్రంగానూ చెప్పడమనే ఉన్నాడు. 1908 లో వ్రాసిన హింస్-స్వరాజ్-లో సంఘంలో ఆర్థిక వ్యవస్థ ఎలా ఉండవలసింది వివరించాడు. అందులో బరిగిన రాండు టేబిల్ సమావేశంలో ఇలా ప్రకటించాడు.

“భారతదేశంలో విశ్వమై పడివున్న 7 లక్షల గ్రామాల్లోని కోటానుకోట్ల ప్రజలకు, సగం వ్యసించిన ఆహార పదార్థాల ప్రజలకు కాంగ్రెసు ప్రతిబింబం. జీవ విషయం తర్వాతే ఇంకే విషయమైనా. విజయ, నిర్భయ మైన ఘర్షణ ఏమైనావచ్చే, ఈ మానవ్రహ్మానికికోసం ఇతర వ్యవస్థలూ కాంగ్రెసు విప్లవమందని చెప్పటానికి నాకు ఏ మాత్రమూ సందేహం లేదు.”

ఇంకో సందర్భంలో ఇలా నొక్కి చెప్పాడు.

“ఏదేమిటో నా సువ్యవస్థకు కోట్లకొద్దీ సంఖ్య నివర్తనంకాదు. దాని ప్రభుత్వం తిండి లేమి ఉండకూడదు.”

అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా ప్రజల దృష్ట్యం నుంచి మోచుకున్నానా ఉన్నాడు.

‘క్విట్-ఇండియా’ మహా సంగ్రామానికి శంఖారావం ఇచ్చేమందు గాంధీజీ విప్లవంలో భారత దేశం ఎలా ఉండవలసింది ఆలోచించాడు. అమెరికను రచయిత లూయీ బ్రౌన్ 1942 జూన్ లో గాంధీజీని కలుసుకుని ఇలా ప్రశ్నించాడు.

“రామన్న కానకొల్లంకున్న స్వరూపమేమిటి? నీ ఉద్దేశ్యమేమిటి?”

అందుకు గాంధీజీ సమాధానం:

“పట్టెటూళ్ళలో రైతులు శివతీర్థం మానేస్తారు..... రైతుల కార్యక్రమం పోలీసు వాక్రమించుట”

“హింసతోనా?”—లూయీ బ్రౌన్.

“హింస జరిగితే జరిగవచ్చు. అయినా భావంనులు కూడా మారకొంటున్నాయి.”

“నికు కమ్యూనిస్టులతోనా?”—ఫిషర్.

“మూలంగా సంపూర్ణ సంతోషం, సహకారం వచ్చు.”—గాంధీజీ.

“లేకపోతే హింసాయుధమైన ప్రతిఘటనకు పూనుకోవచ్చు.”—ఫిషర్.

“15 రోజులు ఆలస్యంలాగా ఉండవచ్చు. కాని త్వరలో హింసా భద్రతలు స్థాపించగలమని నా ఆధిప్రాయం.”—గాంధీజీ.

“పరిహారం (కాంపెన్సేషన్) ఇవ్వకుండా పోలీసుల ఆక్రమించుట యన్నమాట”—లూయీ బ్రౌన్.

గాంధీజీ ఆమోదం తెలిపాడు.

“భావంనులకు పరిహారమివ్వటం ఎవనికైనా ఆర్థికంగా అసాధ్యం.”

కాబట్టి గాంధీజీ ఆర్థిక విషయాల్లో ఎంత తీవ్రవాదో వ్యక్తమవుతోంది.

గాంధీజీ చరిత్రను చించి గాని, ‘సర్వస్వ వాల్మీకి’నుంచిగాని తప్పుపడలేదు. ఏ సిద్ధాంతాన్ని రచించలేదు. అయినా గాంధీజీ పెట్టుబడిదారీ విధానానికి వ్యతిరేకం.

“పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో న్యాయ విధానానికి గాంధీజీ అనుకూలమైనా, అందు మూలంగానే ఆయన పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని ప్రతిఘటిస్తాడు.” ప్రొఫెసర్. యం. యల్. రుత్వాలా.

పెట్టుబడిదారీ నేరాలు వ్యక్తమౌతే గాంధీజీకి మిత్రులు. అయినా ‘పెట్టుబడిదారీ’కు, హాకార్మికులకు మధ్య సంఘర్షణ వచ్చి, న్యాయం కార్మికులకును ఉన్నప్పుడు కార్మికులను బలపరచుటలో గాంధీజీ ఎప్పుడూ సహకాడలేదు.

కార్మిక ఉద్యమాలను గాంధీజీ బలపరచడానికే కాంతమంది ఆశ్చర్యకరమైనది. గాంధీజీ స్వయంగా అహమ్మదాబాదులో ‘సమ్మె’ పడి సించి, దానికి నాయకత్వం వహించిన సంగతి కొందరు మరచిపోయి ఉండవచ్చు.

ఈ సమ్మె విచిత్రమైన పరిస్థితుల్లో జరిగింది. గాంధీజీ చెంపరాకలో ఉండగా అనూనూ బాయి అహమ్మదాబాదులో కార్మికుల పరిస్థితి మెరుగంగా ఉందని తెలియజేసింది. వివరాలు మహాత్మునికి పంపింది. మిల్లుల యజమానుల ముఖ్యమంత్రి ఆమె సోదరుడే. సోదరుని, సోదరి మధ్య సంఘర్షణ వచ్చింది. కార్మికుల మహా సోదరి. యజమానుల సమక్ష సోదరుడు. ఉధియులకు మిత్రుడైన గాంధీజీ సహాయుడే.

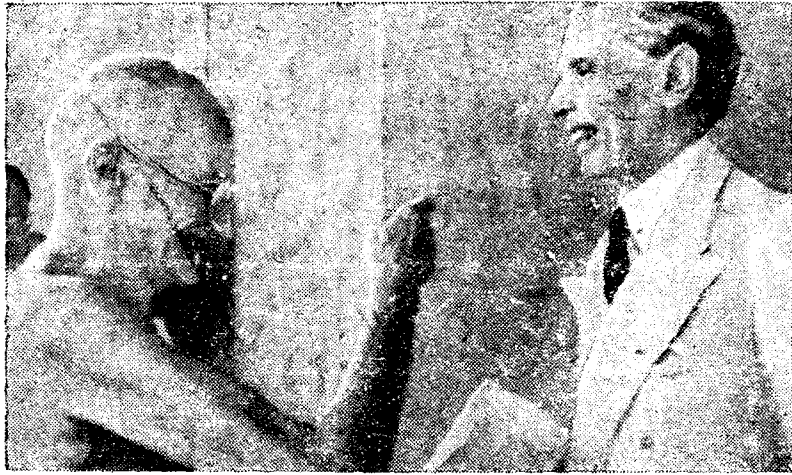
సమ్మె కొన్ని రోజులు గడుచాక కార్మికుల్లో అనేక కారణాలమూలంగా మహిళల తగ్గి. సమ్మె కన్నమయ్యే గూడవలు కన్పించినయ్యే. గాంధీజీ ఉపవాస మారంభించాడు—కార్మికుల్లో దీక్షను భృతం చేయాలని.

సమ్మె 21 రోజులు జరిగింది. పూర్తిగా ఫలితం లేకపోయినా సమ్మె కొంతవరకు పెగిలింది. వివరకు యజమానుల సువ్యవస్థాని కొత్తమవుతున్నాడు.

కాబట్టి న్యాయం కార్మికులకును ఉంటే, గాంధీజీ పాతికే కంటే అత్యున్నతమైనానికే వెనకాడడు.

అలాగే రైతుల విషయంలోనూ, బాగాలో సత్యాగ్రహానికి సాటిఅయిన రైతుసత్యాగ్రహం ఇంతవరకూ మట్టి జగదా లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు.

హింసావిధానాలను నిరసిస్తూ, గాంధీజీయే మాత్రం నాయకుడని హంకరించే మన కిసాన్-మజ్దూర్-ప్రభూ-(యిద్దరీ!) కూడా ఇటీవల నుంచి రాజ్యసిద్ధాంతాల్లో గాంధీజీ ఆచరణ తీరిం, చిత్తశుద్ధి కనుపించవు. గాజులంక, మన (19-వ శతీ చూడుడు.)

హిందూముస్లిం సఖ్యత: మహాత్ముని సాధన—

చివరాను లంకి చేయకముందే, ఆ యింటి వాతావరణంలోనే, గాంధీజీకి ఆర్థికమతంత రక్తమైన కర్తవ్యం కాబిలయిందనూ, ఆతరువాత మన ముందు లిఖితియందుకూ కూడా సహిష్ణుతాభావం గాఢంగా కలిగింది. గాంధీజీ ముసలానైన, పార్టీ, తదితర స్నేహితులందరితో కలిసి, వారివారి పతోత్పన్నతలను, వాగు సంపూర్ణవిశ్వాసాలతో చెప్పకొంటూంటే చాలా కుతూహలంతో వింటూండేవాడట. ఆ ప్రక్కలనే అప్పుడప్పుడు కూర్చుంటూవచ్చిన ఈ బాట, గాంధీజీకూడా సత్యమత సహిష్ణుత అనేది ఆనాడే చాలామటుకు అలవడింది.

అఫ్రికాలో ఉన్నప్పుడు, సర్వమత సారాలను కూలంకషంగా తరిచి చూడాలనే జిజ్ఞాస మహాత్మునిలో బయలుదేరింది. అసలు గాంధీజీ అఫ్రికా వెళ్ళటానికి కారణం, ఆయన స్నేహితుడైన ఒక మహమ్మదీయ వర్తకుడు. మనదేశంలో బాధిష్టమవుతున్న ప్రవేశించి మైసూరాన్ని రోజుల్లో, అబ్దుల్లా నేట్ అనే ముస్లిం వర్తకుడు, దక్షిణాఫ్రికా రాఫలసింధుని ఆహ్వానించాడు. నేర్ ద్వారానే గాంధీజీకి ఇస్లామతతత్వంలో ప్రవేశం కలిగింది.

“అబ్దుల్లా నేట్ కు, ఇస్లామతం అంటే అభిమాన గౌరవా లెక్కువ. ఇస్లాం వేదాంత దర్శనాలను చర్చించటం అంటే ఆయనకు అభిలాష మెండు. అరబ్బీ భాష రాకపోయినా, ‘కొరాన్’

కోసం, తనతర ముస్లిం మత వేదాంతాలతోనూ ఆయనకు తగినంత పరిచయమండేది. ఆ వేదాంతాలలోనుంచి, ఎన్నో ఉపాహరణలు, విశేషాలు, ఎప్పటికప్పుడు రెడుమకోకుండా చెప్పగలిగేవాడు. సన్నిహితుల మాతున్నకొద్దీ మే మనేక మతవిషయాలను చర్చించుకొంటూండేవాళ్ళం.” అని మహాత్ముడు తన ఆత్మకథలో వ్రాసుకొన్నాడు.

దక్షిణాఫ్రికాలో ఉన్న రోజుల్లో గాంధీజీ హిందూమతసారాంశం గ్రహించుదామని ఉపనిషత్తులు మొదలైన వేదాంత గ్రంథాలు అనేకం చదివాడు. వాటితోపాటు క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ, జోరాస్ట్రీయన్ మతగ్రంథాలు అనేకం చదివి, తెలిసిన స్నేహితులతో అనేకం చర్చించాడు. తన మతవిషయాలు చదివి తెలుసుకొన్న కొద్దీ, పరమత సహిష్ణుతా స్వభావం ఆయనలో పెరుగుతూవచ్చింది. ప్రత్యేకంగా మహమ్మదీయ గ్రంథాలు చదివి, మహమ్మద్ ప్రవక్త అంటే, అపారమైన గౌరవం ఏర్పరచుకొన్నాడు. మతాలలోని విశ్వ సౌజన్య సూత్రాలను ఆచరణచేసుకొని, మతవిధేయ మెరుగని ఆచరణ తనకు సాఫల్యమొనర్చుకొన్నాడు.

దక్షిణాఫ్రికాలో, ఈ హిందువు వర్తకు, తంజోవరండాలుగా ముస్లిం సేవాదళ వైనికులు కలిగి ఆయనతో నేయూషియా కలిపి సేబార్ (22-వ శతీ చూడుడు.)

సురజ్ ముల్క్

313, ఎస్.ప్లస్.నెడ్. మద్రాసు.

గొప్ప వారితో గుసగుసలు

వేములవాడ భీమకవి

శ్రీ|| శే|| శ్రీ|| వారణాసి శ్రీనివాసరావు

(ద్రాక్షారామం, గోదావరి తీరం; ఇసుకపట్టమీద ఆసీనుడై విచారిస్తూ వున్న భీమకవి; నమస్కరిస్తూ నేను.)

శే : భీమకవిగారూ, నమస్కారం.

భీ : ప్రశంసలను ఎవరు ఏవు.

శే : బాధ్యుణ్ణి.

భీ : మాట్లాడు (నేను దగ్గరగా మాట్లాడతాను) ఏం ప్రయోగం వచ్చింది? పి.జె.వి.మాస్టర్ నీవు ఏదో కోరికతో వచ్చివుంటావే.

శే : నాకు గొప్పవాండ్రను చూచి వారితో మాట్లాడటంలే వుత్సాహం అందుకనివచ్చింది.

భీ : శ్రీ శ్రీ మాట్లాడతప్పుకాని, నా బూడిద, నేనేం గొప్పవాణ్ణి.

శే : అవునుండీ అట్లాగంటారు? ఆంధ్ర లోకమంతామీదంటే హాసపోతూంటే!

భీ : అది నాచావు కొచ్చింది. ఈ ఉదయమే వున్నదంటే వచ్చింది. అక్కడికి ఎప్పుడు వెళ్లేవాణ్ణి గానూ నిన్ను సాయంత్రం స్నానం చేశామని ఆకాశం గొట్టా. అక్కడికి-మన ఆంధ్ర కవులు కొంత రొచ్చారు. మనవాండ్రకదా నని చేరబోయింది. బోలే ఆ కర్కశ మాలవాండ్రంతా దూరంగా పోయి మాదిరించారు. ఏమిటి బాబ్బా అని మళ్ళీ పూరించారు? మళ్ళీ అంటే. ఈ విధంగా కొంత సేపు సాగితే ర్యాల్ ప్రాణం విసిగి ఏమిటికంటే యిది! నేను బ్రాహ్మణ్ణి, ఛండా లుక్ష్మణ్ణి కాదు. దానికి వాండ్రలో నొక త్యాగిని పంపాడు 'నీవు తిటికవిని దూరంగా పంపి' అని పంపించి పోయి తేల్చివారుగూమన బయలుదేరి పుస్తకానుచేరా. ఇక్కడ భీమేశ్వరస్వామి కలమకుని 'నీ మొగంమందా, యిదేం గ్రహించావో, యిందుకా నన్ను కన్నా'వని నాలుగు పద్యములు. అభ్యాసం గంచితే ఈ పదని చూచిగానే స్నానం చేశామని తోచి ప్రస్తుతం ముగ్ధతాంతి నొందుచున్నా. (కొంచెం ముంకి) తిటికవి నట! దూరంగా పుండాలట! నా బొట్ట పులిపోతూంది.

శే : అవును; నిజానికి మీరు తిటికవులేగా?

భీ : (కోపంతో) నీకూ పుట్టింది ఆ రోగం. నా శరీరంలో నా శక్తిపోయింది కాని తేలంలే దిన్నీ పోటికొడుకొచ్చాణ్ణి.

శే : అంత కోప్పడితే యెట్లాగండి. ఆంధ్ర లోకమంతా యిచ్చిన బిరుదు నుండినుకుండా మంటే గొప్పవాండ్రా.

భీ : (కోపంతో) ఊడదీసుకుందామంటే ఊడదీసుకుంటా! ఓరి నిర్భాగ్యుడామోదర కోమలే. తిటికవేమిట్రా! నేను ముటుకు కవిని కానట్లా? నేం జెప్పింది కవిత్వం కావట్లా? అది లక్షణం కంటా లేదట్లా? దాన్లో ధారా కుది లేదట్లా?

శే : మాట్లాడుతే మోపించకుంటే యి మైనా అబద్ధం?

భీ : (కొంచెం శాంతించి) అదుగు, ఏ మదుగుతాలో అడిగివున్నా.

శే : నీవో చాటువులతోపు మీరు కవించిన గ్రంథం మొదటగా వుండా.

భీ : (ప్రశంసలతో) ఆంధ్ర లో, ఆంధ్ర ర్యంతో, ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రిగారూ, నిన్ను గోదా వరి కొట్టామని పంపి. నీకు బాబ్బా తెనలేమిటిందా వాళ్ళప్పుడే ఆనడానికి. లేకపోతే అధగిడి కొడుకులతోనే జేడ నాలుగుచుచ్చి పంపారా భూలోకంలోకి. ఇందులో రెండుగుండే ఒక గ్రంథం ప్రాణం, కూడా యెట్లా జేడమని.

శే : ఏమిటండి అది?

భీ : ఏమిటా, పేరే విన్నా; నీవే అబద్ధం అంటే వచ్చివున్నా! భీమకవి కృతం కావటంపంప వీయం అనిపిస్తోందేమిట?

శే : ఏమిటండి భీమకవిగారూ! అది పిం గలి నారనాన్న కృతం కాదా!

భీ : ఏమిటి పింగళి-నారన-నార్యకృతమా! ఆ గుడుమంటే కావేట్లా తోచింది-నిన్న గాక మొన్న పుట్టినవాడికి. పాడు నా గ్రంథ వామ్మి దొంగిలించాడు. అది నేను వ్రాసినదే

శే : అయితే యెక్కడా కనిపించలేదుండీ? భీ : ఎట్లా కనిపిస్తుంది. దాన్ని కడుపుబ్బ ముండాకొడుకు బొందమోద బొందినా.

శే : అ జేమిటండి, నే నెన్నడూ వినలేదే?

భీ : వినలా, వినయేడు వినసిస్తా. నేను పుట్టి న్నాల్సింది యే గనికూ, చిల్లరరాజులో చూచాగాని రాజాధిరాజ-సంధ్యం చేయాలా. అట్లాటి కోరిక వందల మాత్రాల్లో పెద్దవాణ్ణి కట్టిడితే ఆయనన్నాడు 'నాయనా వట్టి చేతు ల్లో రాజధర్మం చేయకుండా. నీవు కవి కాబట్టి యేదో గ్రంథం వ్రాసి, తీసుకెళ్ళి అంకిత మిస్తానను' అని సలహా ఇచ్చాడు. సరే కదా యని, వట్టి గ్రంథం అందమేముంది; అది యే పద్యం నా వ్రాస్తాడు; ఇతరులు వ్రాయ లేనిదాన్ని వ్రాయాలని పట్టదలతో చి ఒకవారం రోజులు కష్టపడి భారత రామాయణాన్ని ప్రతిపద్యంలో వచ్చే రాఘవ పాండవీయాన్ని కూర్చి వెళ్ళా ప్రభుధర్మవానికి. ఆయన ఆస్థాన కవి, పండితుడు ఎవడో వున్నాడంటే పూజారి వరంపొందితేగదా దేవుడివరమని వాడింటికి, అక్కడే బసచేసి, నాసంగతంతాచెప్పి, గ్రంథం వినిపించా. రెన్నాళ్ళలో విని రాజధర్మం చేయిస్తా నని చెప్పాడు. బహుబాగుండన్నాడు. మర్నాడు నదికిస్తూ నానికల్లి వచ్చి. వచ్చేటప్పు టికి నా గ్రంథం కనుపించలే! ఆయన యింతో

వాండ్లు, ఎవరినడిగినా 'మాకేం తెలుసుమే మెరగ' మన్నారు. పోయిందానికి కించమంతా వెధకు తెలివి ధారణ పట్టగూడదు. సరే పడుంకగా ఆ రాత్రి ఆ స్థానకవి పాలే రొకడొచ్చి రహస్యంగా 'అయ్యా' నామేరు చెప్పకండి. మా అయ్యగారొక తాటాకు గ్రంథాన్ని కాల్చి గోదారిలో కలుపుతూంటే నా కళ్ళార చూచా నన్నాడు.

శే : ఆ! యెంతపని యెంతపని! (గుండెకొట్టు కొంటూ)

భీ : ఆ మాట వింటేప్పటికి నాకెట్లా వుండి వుంటుందో వూహించుకో. గభాలన లేచెల్లి, కవిని వాడిపెండ్లాం ముండున లేపి నాకు జరిగిం దంతాచెప్పి అప్పుడే లోపలనుండి ఊళ్ళటిల్లి వచ్చిన పద్యం (నీదో జ్ఞాపకంకూడా లేదు) చెప్పా. దాంతో నాడు ధమ్మిక చచ్చాడు. ఆ కుళ్ళుబోతు ముండాకొడుకప్పుడేదో గ్రంథం గూడా వ్రాస్తున్నాటట. అది పూరికాకుండా చచ్చాడు. ఇక నక్కమంటే ఆటూగు దక్క దని వెళ్ళిపోయానా.

శే : (గుండెకొట్టుకుంటూ) ఆహ! యెంతపని జరిగింది. యెంతపని జరిగింది. దాన్లో ఒక నొక పద్యమైనా జ్ఞాపకం.

భీ : జ్ఞాపకం : నాలోత్తమ మెట్లాటిదో, మంచిజేద నా జ్ఞాపకమందుకుందామని విశ్వ ప్రయత్నంచేసి నా జ్ఞాపకమందను.

శే : పోనియ్యండి. శాంతించండి. మీకా పద్యాలు చెప్పేటప్పుడెట్లా వుంటుంటేమిటి.

భీ : నా సంగతంతా విరళంగా జెప్పా వను. నేనేదో విధవముంక పుట్టాటట. అందుకని నన్ను మాత్రాల్లో వాళ్ళంతా అభ్యాయించునే వాళ్ళు. నాకు యెక్కచ్చింత ర్యాల్ ఒక రోజు మోక్షమంది. భీమేశ్వరగారు-నికల్లి దేవుణ్ణి తిట్టడమారంభిస్తే ఆయన 'కేవ, నీవేదం లే అ జోగుండిపో' మ్మ న్నాడు. జీరిన ఆ మాటాన్ని సర్వదామననం చేసుకోవడంతో అందరికీ మనస్సులోవుండి కోమల నాకు ముక్కు-చివర నేర్పడ్డది. మాత్రాల్లో నాయివ్వం వచ్చినట్లు కావనాగా లాభింపించా అని భావించుకోలేదు. పూనివాడి నోరుమంచిది కాదనే కీర్తి నల్లికల్లుల వ్యాధిలొంది. నే నెక్కడికెళ్ళినా నన్నంతా నీదూర్గానో భూతానో చూచిపట్టుచూచేవాను. దాంతో నాకు మరింత మందేది. చెదామదా తిట్టేవాణ్ణి. ఆ తిట్టేటప్పుడు నావొళ్ళు నాకు తెలిదు. మండు తన్నులుంటుండే నోటవ్యమేగాని వదం రాదు

శే : అర్థమైంది. అంత తొందర మంచిది కాదు అంటే కరుస్తారుకదా.

భీ : (మాట్లాడుతూ) మాట్లాడు మంకి పడుదు) కరుస్తానా, మరికరుస్తానా? ఓరి గాడ్డా-నిన్ను విధవముంక పుట్టావని పూళ్ళో వాళ్ళు సహపంక్షి రానిక ఎక్కడబడితే అక్కడ వెక్కిరించి, సద్బాధిహృదయిని ఛండాలునివలె చూస్తేనే ప్రమాదం కరలీవ. ఎడటివాండ్రకు నీవు జెప్పడానికంతా పెద్దలే. తొందరలు తొందర!

శే : పోనీ మీ అమ్మగారేనే అడిగి కలు కోకపోయినారా? నిజమేలే-

భీ : (మాటవడ్డి-ఒళ్ళు గజగజమణుకుతూ) ఓరి వికాశముండాకొకకా! నీవు-మనిషివా సకు వ్యారా! బ్రాహ్మణ్యంటివే, నీ బ్రాహ్మణ లక్షణ మేమైందిరా? కన్నతల్లిదగ్గర కల్లి, నీవు నన్ను కరి కన్నావో చెప్పావా చెప్పావా అని అడగ మనదానికి నీకు నోడెట్లా వచ్చిందిరా ఛండా లుడా!

శే : తిట్టి చంపలేదుకదా, మీరు చచ్చిం తర్వాత నన్నా మిమ్మల్నుకపోవడం న్యాయం కాదు. మీరు వట్టి తొందరవిందులు కాకపోతే పాప మా కలిగి గంగ నట్లా పకిన్ను చేస్తారా.

భీ : ఏం ఎందుకుచేయనా! కవి అంతవాడు వస్తే దయచేయడంబాదా-ఇప్పుడు సందడిగా వుండి, పొండి, మళ్ళీ రాం అంటాడా. నే నగ్ర జాతివాణ్ణి, నాకాళ్ళు కడిగి నెత్తినజల్లుకోకపోగా అట్లాటి నిరాకరణమా. ఎందుకుచేయనా, అట్లా ఆస్తి వ్యాధిందర్ని మళ్ళీ మళ్ళీచేస్తా. అయితే నేం. వట్టి బెమ్మగాణ్ణి మళ్ళీ జాలిదలిచి రాజ్య మిచ్చానా లేదా?

శే : తాను జెటి కొనే నేం కొంపముణుగు తుందో నని యుడిసి చూసానింట్లో తేరనిపించిన పోతరాజుగా యెందుకోడి తిట్టి చంపడం-?

భీ : ఒకేవ, నీవు తెలిసి జాలిన భావం. మధ్యాహ్న ముంటిగంటకు వాకి గుమ్మంమందు చేరాను, యిరవై ఆగు మెట్టుగుర్రప్రయాణంజేసి! తనకంటే ఆ పూళ్ళో నాఫుడెదదూలేదూ! ఎంత రా తైతేమిటుకు బ్రాహ్మణకుకదా అన కుండా యింట్లో హాయిగా పడుకుని లేదని పిస్తాదూ. నీవైతే మహాసహనం చూపించేవాడవు కాబోలు.

శే : (కొంచెం మాలోచించి) మిమ్మల్ను యేంలాభంలేండి. మీ కట్లాటి వరమిచ్చిన భీమేశ్వరగారునాటి.

భీ : నాకదంతా తెలియ. అట్లాటి వరమెంగు కిచ్చావని చేతనే పోయి వాణ్ణే అను.

శే : సరే, వీటికేంగాని; అసలీ తిట్లు కవిత్వం వల్ల లాభ మేమిటండి.

భీ : అట్లా గమన : లాభ మేమిటా చెప్పా పట్టు. అంతకు ముందు దాని తత్వాన్ని గ్రహించుకో. తిట్లుకవిత్వం సామాన్యమైందికాదు. దానికి అన్నిటితోబాటు శాస్త్రముంది. నీ నెన్నుడైనా లక్షణగ్రంథాలు వెలగజెట్టావా? వాణ్ణో విషమాతర ప్రమాగాలు విషగణ ప్రమాగాలు మొదలైన వున్నాయి తెలుసునా? నాటి లాభ మేమిటా విను. యుద్ధంలో నైనికులు చచ్చి చెడి జయం సంపాదించుకో నే, ఇండ్లలో, పొట్లలో నీళ్ళు కదలకుండా బోరలుపెంచుకుని కదల కుండా మాగ్గున్న పెద్దమ్మలంతా నా జయ ఫలా లనుభవించారు. అట్లాగే మేము పదతిట్టి భయపెట్టబట్టి, రాజులంతా యేం ప్రమాదం జేస్తారోనని యుడిసి పారితోషికాల్లా, అగ్రహారాలా, గండపెండేరాలా ఇప్పుడు మమ్మల్ని చూచి తిట్లుకవులు తిట్లుకవులు అని దూరం దూరంగాపోయే యీ దేశభ్రేష్టు కవిముండా కొడుకులముందు బోర్లిస్తే మాకంటే యెవరూ లేరనివిర్రగి చచ్చున్నాను. ఇది లాభంకాదా? మే మా ప్రేతలకు, వేసలవాండ్రం; అంగరక్ష కులంమాలో తిట్టి బాసపడ్డవా డొక్కడూలేడు.

శే : అట్లా టప్పుడు తిట్లుకవులని తిట్లు తిక్కడ మెందుకండి?

భీ : ఎందుకా? 'పరోపకారార్థ మిదం శరీరం.

శే : అదే తిట్టే పరోపకార మేం మంచి దండి.

భీ : ఏం-మంచిదా? రావణాసురుడు నార దుడితో నన్నట్టు, పుట్టించానికి కీరో, అపకీరో రావాలి. కీర్తికి నోచుకోలేదు కాబట్టి, అపకీర్తి పొనిస్తాం. ఇక నేను స్వామిని మావోనాలి స్నానంజేసి (లేచును).

శే : నీ నేను రావచ్చా?

భీ : రా.

శే : స్వామి సమాధానం బాగుండుకపోజే యేం జేస్తారు?

భీ : ఏం జేస్తానా, నెత్తిన నుడ్డెసుకుని యేడుస్తూ స్వర్గాని కత్తా.

(నిష్క్రమణం)

ప్రతి తల్లియును ఉడేవర్డ్స్ గ్రేప్ వాటరు
యొక్క శ్రేష్టమైన గుణముమవరుగుదురు
అది బిడ్డలను కాపాడుచున్నది

**WOODWARD'S
GRIPE WATER**
keeps baby well

"పాములతో పోరాడు" గుర్తుగల అపరైన షర్వవర్ష గ్రేప్ వాటరు. శాంతి, అమోఘత, శుభం కొరత తల్లిలకు దీనిని కాగమించవలెను.

I-WW108-111-TEL W. WOODWARD LTD. LONDON, ENGLAND

భారతదేశము

ఈ ప్రపంచంలోని ప్రజలంతా మహాత్మాగాంధీ తన ఆశయాలను, ఆశయాల ద్వారా, అపారమైన ఆత్మీయతను గల వ్యక్తులైతే, ఈ నాడు ఇంతటి పోరాటానికి అవసరం ఉండదు. అంటూ బ్రిటిష్ ఆధిపత్యంపై సర్వోత్తమ క్రొవ్వు మహాత్మాగాంధీ 78వ జన్మదినోత్సవం సందర్భంగా లండన్ లో ఉపన్యసించాడు. అక్టోబరు 2వ తేదీతో మహాత్మాగాంధీకి 78 సంవత్సరాలు నిండి 79వ సంవత్సరం ప్రారంభమైంది. ఈ శుభసమయం భారత దేశమంతటా ఘనంగా ప్రకటించబడింది. భారతదేశంలో వివిధ ప్రాంతాలలో జరిగిన ఉత్సవము వర్ణనాతీతము. విదేశీ నాయకులు అన్ని దేశములవారు మహాత్మాగాంధీకి ఆయురారోగ్యములు కలుగుగాక! యని ఆశీర్వాదాలను పంపించారు. ఆధునికతానువతు ఆయన అశోకచక్ర వర్తి యని, ఈ ఆయన ఏనుక్రమ అవతారమే నని ఆయనను అభినందించారు. కాని ప్రస్తుత మత సంక్షోభము నవలోకించినతరువాత తనకు పూర్వాయురాయవాంఛ నశించిపోయినదనీ, ఈ అభివృద్ధిలకు బదులు సంతాపనూచక సందేశములు పంపినచో బాగుండెడిదని మహాత్మాగాంధీ తన హృదయా నేదను వెల్లడిచేశారు.

హిందువుగాని, ముస్లింగాని, బుద్ధులైనా గాని ఈ దేశంపట్ల భక్తివిశ్వాసములుగల ప్రతి వ్యక్తికి ఈ దేశంలో నివసించుటకు అర్హత ఉన్నది. అతనిని సర్వవిధముల రక్షించుటం ప్రభుత్వ బాధ్యత. ఈ దేశముపట్ల భక్తివిశ్వాసములుగలిగి, సహాయకారకు ఏ యితర దేశంపంకనూ అగ్రులు సాచని ముస్లింలందరూ ఈ దేశంలో నివసించవలసినదని నేను స్వాగతమున్నాను. ఈ దేశంలో విశ్వాసం లేనివారు ఇచ్చట నివసించుటకు అనర్హులు. ఈ దేశంనుండి వారు వెళ్లిపోవటానికి సర్వసహాయము చేయబడుతుంది... ద్వైతానికి సిద్ధాంతం కాంగ్రెస్ ఎన్నడూ అంగీకరించలేదు. స్వాతంత్ర్యంకొరకు ధైర్య సాహసాలతో పోరాడిన వీరులందరూ మతకలహాలలో మరణించారని విని నేనెంతో విచారించాను... కొట్లాటలవలన ఢిల్లీలో కొట్లాటలది రూపాయలు నష్టమైపోయాయి. ఇదంతా ఢిల్లీ ప్రజలే భరించాలి... కొట్లాటలవలన చాలమంది మరణించారుకాని, అంతకన్న ఎక్కువమంది ఈ శిల్లకల్లోలాలు తెచ్చిపెట్టి, యేమనవలసిన, అంటువ్యాధులవలన మరణిస్తారు. అంటూ, మతాద్వైతమును సహేమింపజేయుటకు ప్రధాని నెహ్రూ చతుర్విధోపాయములను సూచించినా, ప్రజలకు నచ్చజెప్పుచున్నాడు. నాయకులందరూ చేసిన కృషివలన ఢిల్లీలో ప్రశాంతత ఏర్పడినది. తూర్పుపంజాబ్, పశ్చిమ పంజాబ్ లనుండి కాందిశికుల కదలిక పాగుతూనే ఉన్నది. రైల్వే దోర్బస్థిం, తూర్పు పంజాబ్ లో ముగ్గుంగా, చాలనరకు తగ్గిపోయిందని చెప్పవచ్చును. కాందిశికుల నందరినీ రక్షణతో తీసికొనివచ్చుటకు మాడు నె అల కా లిం "యన్ యిమిం" యవ్వనలనెవని సర్కార్ పత్రో అమృతసర్ లో ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేశాడు. పశ్చిమ పంజాబ్ నుండి వచ్చే కాందిశికులేగాక, సరిహద్దురాష్ట్రం, సింధులనుండికూడా కాందిశికులు వచ్చివేయాలి. సరిహద్దురాష్ట్రంలో ముస్లిమేతరులను పతాకాలు చిత్రపథాలు చేస్తున్నారని డేరా ఇస్కాయీల్ ఖాన్ జిల్లా కమిషనర్ తెలియజేశాడు. సింధులో 70 వేలమందిగా ముస్లిమేతరులు ఏతరులలో వెల్లిపోవామా అని ఆత్మత పడుతున్నారు. వీరినందరినీ తక్షణమే జైలవ్యాటానికి భారత ప్రభుత్వం చేతనైనన్ని విధముల తీవ్రకృషి చేయాలి. పశ్చిమ పంజాబ్ లో ముస్లిమేతరులను పశువులకన్న పీనంగా చూస్తున్నారనీ, వారి నందరినీ వెంటనే తీసికొనివచ్చుటకు, ఇతోధికంగా కృషి చేయవలసిందనీ, పశ్చిమ

పంజాబ్ లోని ముస్లిమేతర నాయకులు భారత ప్రభుత్వమునకు విజ్ఞప్తి చేశారు.

ప్రస్తుత మతకలహ నివారణకు, అల్పసంఖ్యాకులలో విశ్వాసం కల్గించి, వారు శాశ్వతంగా తమతమ ప్రదేశములలో నే నివసించుటకు, మాటానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ ఒక విధానము సూచించారు. తమ తమ ప్రాంతములలో జరిగిన కిరాతక కృత్యములను ఒకరికొకరు తెలియపరచుకొనటం, కాందిశికులుగా వెళ్లిపోవటమున్న వారికి సంపూర్ణ రక్షణ కల్గించటం, కాంతి భద్రతలు వెలకొల్పి, కాందిశికులలో వెళ్లిపోగా మిగిలిన వారిని స్వస్థలాలకు తీసుకువచ్చి, ప్రశాంతముగా జీవించే ఏర్పాట్లు చేయటం, ఇదివరకు మత ప్రాతిపదికపై విభజించబడిన ఉద్యోగులను పునరాలోచించి, మతవిభేదం లేకుండా రెండు అధినివేతములలోను అన్ని మతముల ఉద్యోగులు పనిచేసేటట్లు ఏర్పాట్లు చేయటం, ప్రాకృప్తిను బెంగాల్, పంజాబ్ రాష్ట్రాలలో సంయుక్త మంత్రివర్గము లేర్పాటు చేసి, మత సామరస్యం కొరకై అవినీతి ప్రచారం చేయవలెనని ఈయన ప్రతిపాదించారు. ఈ యన సలహా చాలా సమంజసము గానే ఉన్నది. కాని పాకిస్తాన్ నుండి ముస్లిమేతరులందరూ వచ్చివేస్తూ ఉండటం వలన ఈ సూచనలు ఆచరణ యోగ్యం కావరవు.

ప్రపంచమునంతట ప్రచారంలో మధ్యపెట్టవచ్చునని పాకిస్తాన్ నాయకుల దురాశయం. మత కలహములకు బాధ్యత అంతా ఇండియా ప్రభుత్వానిదేననీ, కలహముల నణచుటకు తాము తీవ్రముగా కృషిచేస్తున్నామనీ, ఈ విషయంలో తమకు తన సలహా నివ్వవలసిందనీ తదితర అధినివేతములనున్నటిని కొరతూ, పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ద్వారా, ఒక విజ్ఞప్తి చేసింది. తప్పక, ఇండియా ప్రభుత్వముదే నని ఇతర అధినివేతములలో ప్రచారం చేయుటానికి భవిష్యత్తు ఉద్దేశించబడినది. కాని ఇండియా, పాకిస్తాన్ లో అంతరంగిక శాంతి వెలకొల్పుకొనవలసిని బాధ్యత ఆప్రభుత్వములదేననీ, అక్కడి పరిస్థితులను ప్రభుత్వంగా గమనిస్తున్నవారే. తగుచర్య తీసుకోవాలనీ, తాము చేయగలిగినదంతా రెడ్ క్రాస్ మొదలగు వైద్యసహాయ సుత్రమేననీ అధినివేతములన్నియు భావిస్తున్నవి. ఈ విజ్ఞప్తి పండిట్ నెహ్రూ ఫంపిన సమాధానంలో నిజపరిస్థితిని ఆయన వివరించెను. పాపము, పాకిస్తాన్ ప్రచారము గురితప్పిపోయినది.

ఇండియా, పాకిస్తాన్ సైన్యములలోని బ్రిటిష్ సైనికుల నందరినీ డిసెంబరు 31వ తేదీనుండి తొలగింపవలయున్నట్లు శారీక నోటీసులు జారీచేయబడినవి. భారత సైన్యంలోని బ్రిటిష్ ఉద్యోగులను కూడా తరగతులుగా విభజింపవచ్చును: పెద్ద

నర్దూర్ పటేల్

పెద్ద ఉద్యోగులు; సాంకేతిక విపులులు; తదితర ఉద్యోగులు. వీరిలో మొదటిరెండు తరగతుల వారు భారత సైన్యమునకు యుక్తముందుకాదా తొలగింపబడుదురు. అందువలన వారిని ప్రత్యేక పరతులపై భారత సైన్యంలో పుంశుకానవలనని ఆలోచిస్తున్నారు. అది బిలుగాకపోయినచో, ఈవిషయములలో భారత ప్రభుత్వమునకు సలహా నివ్వవలయుటకు ప్రత్యేక బ్రిటిష్ సైనికసంఘము నైనా రేపాట్లు చేయవలెననుటానూన్నది. మొత్తముమీద, ఇకముందు సైనికులందరూ, ఉద్యోగులతో సహా భారతీయులకే లెక్కవహరించవలెను. ప్రధాన సేనాపాతానకుగా భారతీయునే నియమించువారని తెలుస్తున్నది. ఈవిషయముల నన్నింటిని ఆలోచించుటకు, భారతదేశ రక్షణ, సైన్యం సంఖ్య మొదలగు విషయములను ఆలోచించుటకు భారత మంత్రివర్గ రక్షణ ఉపసంఘం ఏర్పాటు చేయబడినది. దానికి పండిట్ నెహ్రూ అధ్యక్షుడు.

భారతదేశంలో మతకల్లాలిత్ ప్రాంతములలో పర్యటించి, పరిస్థితిని ప్రత్యక్షముగా గమనించి అవగాహనచేసికొనుటకుగాను ఏకరాజ్య సమితి ఆధ్వర్యమున ఒక పరిశీలక సంఘం ఈ

కె. లి. నియోగి

ప్రాంతములను పర్యటించవలెనని పాకిస్తాన్ ప్రతినిధి ఒకరు కోరిరి. కాని భారత ప్రభుత్వం అందుకు అంగీకరింపక, విదేశీ ప్రతినిధులు గాక, నివాసితులను భారతీయులే ఈ పనిని చేయవలెనన్నచో బాగుండునని తెలియజేసినది.

భారతదేశమునకు స్వరాజ్య మిచ్చి, అమాత్య ప్రజల దోర్భాగ్యము, రక్తపాతమునకు శారీరక ప్రభుత్వం కారణధూతమైనదని మాత్రప్రధాని చర్చిలో నిందించాడు. ఈ దేశంలో పరిస్థితి చర్చిలో ప్రచారంచేస్తున్నంత ఘోరంగాలేదనీ, శర్చిలో స్వయంగావచ్చి పరిస్థితిని గమనించవలసిందనీ మహాత్మాగాంధీ సవాల్ చేశారు.

మహాత్మాగాంధీ ఉపన్యాసములలో పాకిస్తాన్ అస్థాయమార్గ మనుసరిస్తూవుంటే యుద్ధం తప్పదని చెబుతూవుండవలసిన, ఆయన యుద్ధ ప్రచారం చేస్తున్నారని విదేశీయులలో కొంత అలజడి కలిగింది. తా నట్టి దేమా చేయబాలననీ, వాస్తవిక పరిస్థితిని మాత్రం మరుగుపరచలేననీ మహాత్మాగాంధీ సమాధాన మిచ్చారు.

మధ్యరాష్ట్రమునుండి పాకిస్తాన్ గా భారీగా ఆయుధములు జేరవేయుటకు పన్నబడిన కుట్ర బయటపడినది. వాగా, జబల్ పూర్, కాణ్ పూర్ వద్దనున్న భింద్వారా డిపోలలోనుండి ఆయుధములు, మందుగుండు సామగ్రి దొంగతనముగా బయటికి జేరవేస్తున్నారని ఆఘాకి తెలిసి, దోషులు పట్టుకోబడినారు. ఆంధ్ర-ఇండియా ఉద్యోగులు ముస్లిములతో చేతులుకలిపి, ఈ దురంతంలో పాల్గొనటం కోరినీయం ఇట్లువంటివారి పై భారత ప్రభుత్వం కఠినమర్క తీసుకుని, ఇకముందు ఇటువంటి కృష్టి జరుగకుండా ఉండేటట్లు కట్టుదిట్టం చేయాలి.

శ్రీ శ్యామల్ దాస్ గాంధీ ఆధ్వర్యమున ఏర్పడిన జనాభాద తాత్కాలిక ప్రజాసభుత్వ మంత్రివర్గం, రాజకోటలోని జనాభాద భవనము ఆక్రమించుకుని, అందులోనే మకాం వేసి, తమ కార్యకలాపములు జరుపుతున్నారు. ఏమిటమోగా నైనా జనాభాద భారతీయునియకలో చేరి తీరవర ననే వీరు పట్టుదతో వున్నారు. [18 వ పేజీ చూడుడు]

మరలప్రపంచసంగ్రామంతప్పదా?

[అమెరికా యుద్ధానికి ప్రేరేపిస్తున్నదని, సమిష్టిరాజ్యసమితిలో విషిన్స్కి నిందారోపణ చేశాడు. "ఇది మిథ్యావవాదము. రష్యా తక్కిన దేశాలమీద ఇట్లాంటి నిలాసనిందలు వెయ్యటం 1920 నుంచీ పరిపాటిగానే వస్తూంది; దీనికి ముఖ్యకారణం- రష్యా నియంతలు, తక్కిన ప్రపంచమంతా రష్యాకంటే ముందడుగు వేసి పోతోం దేమోనన్న భీతి మనస్సులో ఉంచుకోవటమే; అందుకనే యుద్ధానికి వైవా రంతా సిద్ధ మౌతున్నారన్న పొలికేకలు" అని ఫిషర్ అమెరికన్ అభిప్రాయాన్ని ఈ వ్యాసంలో వ్యక్తం చేస్తున్నాడు.]

(విషిన్స్కి ఆరోపణలన్ని అబద్ధాలని సవాలు చేసిన యాజ్వెల్లు సతి)

జుట్టు అమెరికాగాని, అటు రష్యాగాని లేదు. బ్రిటన్ గాని, ఎవరూకూడా, యుద్ధం వెయ్యాలని కోరటం లేదు. కాబట్టి, అధునిక ఒకటి రెండేళ్ళదాకా వైనా పెద్ద పట్టున యుద్ధం ఏదీ వచ్చే ఆస్కారం లేదని, పోస్టు చెప్పటానికి ఏమీ ఛరవా ఉండకూడదు. అగ్రరాజ్యాల్లో ఒకళ్ళమీద ఒకరు "అడుగు యుద్ధానికి వాళ్లు తయారౌతున్నారని నిందారోపణలు చేస్తూ న్నారంటే, కేవలం ప్రచారం కోసమనే చేస్తున్నారనే అనుకొని, ఆవిధంగానే ఆ విషయా లను పరిశీలించుకోవాలి ఉంటుంది.

ఇక సోవియట్ విదేశాంగమంత్రి ఆండ్రీ విషిన్స్కి, "అమెరికా, రష్యాతో యుద్ధంచే యాలనుకొంటోంది"ని నిజంగా భయపడుతూ ఉన్నట్లుంటే- ఈ మధ్య సమిష్టి రాజ్యసమితి లో, ఆయన అమెరికామీద వ్యాజ్యం తెచ్చి, ఉద్దేశంతో శిరారోపణ నిరూపించిన స్థితిరు వాదనమూస్తే ఆల్లానే అనిపిస్తుంది. ఆయన తనకు తన ఒక చిన్న ప్రశ్న వేసుకొంటే బాగుం టింది- "అయితే అమెరికా ఎందుకు యుద్ధం ప్రకటించదు?" ఈ నాడు రష్యా నీరసించి చితికిపోయి ఉంది. రష్యాలోని సుభిక్షప్రదేశాలన్నీ, ఇరిగేషన్ యంత్రంతో నిపుచ్చబడి ఉన్నాయి. పరిశ్రమలన్నీ మళ్ళీ మొదలు పెట్టు కోలంలో ఉన్నాయి. ఈ పక్షిన్న అమెరికా చూసుకొంటే, ప్రక్రమోత్సాహాన్ని పెద్ద తరహానీ జరుగుతున్నాయి. ఆహారపదార్థాలా ఏక్కడి తొక్కడిగా నిలిచి ఉన్నాయి. ఉటం బ్రాంకు మహాస్థ్రాంతేలిలో ఉంది. మొన్నటి యుద్ధంలో వాడిన ఆయుధాలేవీ ఇంకా పాత పడనివ్వలేదు. తుప్పపట్టనే లేదు. అమెరికా రష్యాతో యుద్ధం పెట్టుకొనేందుకు ఇంతకన్నా ప్రతిష్టమయిన తరుణం దొరకదు కదా!

అయినా అమెరికాకు అట్లా చేద్దామన్న భయం అత్యంత ఎక్కువగా లేదు. కాక ఎవరన్నా అమెరికా రష్యాతో యుద్ధం చేయాలనుకొంటోందని, యుద్ధం ప్రారంభించమన్నదని అనుకొంటే, వాళ్లును ఏచ్చామసత్రిలో ఉండవలసిన వాళ్లుగా భావించాల్సి ఉంటుంది.

విషిన్స్కి, మాటలతో, స్థానికులకు, ఈ యుద్ధాలూ తెలియక కాదు. తెలిసే. హిట్లరు పతనమయ్యేనాటికి, ప్రపంచంలో శ్రేష్టతరమైన సైనికబలం అమెరికావారిది. యూరప్ లఖండంలో ఉండనీ, విజయదినానంతరం కోర్డినేట్ లోనే, ఆ సైన్యాలంతా పూర్తిగా తగ్గించేసేరనీ కూడా వాళ్ళకు తెలుసును.

కొద్దివారాల్లో, ఇటలీ లోని అమెరికన్ సైన్యం, అంతే మొత్తంగా, ఇంటికి (అమెరికాకు) వచ్చేస్తుంది. ఒక్క జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా లలో మాత్రమే సైన్యాలు మిగులుతాయి. ఈ సైన్యంకూడా రోజు రోజూ, సైన్యవిక్రస్థ విధానంలో తగ్గిపోతోనేఉంది. ఇప్పుడున్నది కేవలం ఏదో చిక్కిపోతూ తాళుమాత్రంగానే ఉంది. ఈ కొద్దిమందే రష్యా సైన్యాలతో యుద్ధం తల పెట్ట గలగటం కల్ల. జపాన్ కొరియాలోనూ ఇదేపరిస్థితి. చెనాలో అమెరికన్ సైన్యాల విషయం విషిన్స్కి తప్పపట్టాడు. అక్కడున్న వాళ్లు అమెరికన్ సైన్యం పదివేలమంది ఇక వీరికి పోటీ చూసుకుంటే, కొరియా మంచూరియా సైనికీశులలో, రష్యా సైన్యం పదిలక్షలకుపై చిల్లి రేకంది.

యుద్ధమే వచ్చేటట్లుంటే, రష్యా లేటింగ్ జలసంధి కంటుకొనేఉన్న అలాస్కా కూడా యుద్ధంలో ఆయుధపట్టుఅయిన స్థానంగానే నిలుస్తుంది. రెండువారాలక్రింద జనరల్ విసెన్, హోవర్, అలాస్కా వెళ్లి, అక్కడఉన్న కా

లూ యీ ఫి షర్

ల్లుల సైన్యాలను పరిశీలించివచ్చాడు. అక్కడ సాధారణ సైన్యబలం, 18,000 ఉండేది. ఐసెన్ హోవర్ అధికారరీత్యా పర్యవేక్షణకు జల్లి వచ్చాడు, సైన్యంలో వంటవాళ్ళూ, గుమాస్తాలను, ట్రైనింగుల, ఆవుత్రి ఆర్ట్స్ లను, అందరినీ కూడకట్టుకొని వెళ్ళి పెట్టుకొన్నా అక్కడున్న సైన్యం మొత్తం 4500 దాటలేదు. ఈ ఋతువు గడిచేటప్పటికి ఇంకాతగ్గి ఈ సంఖ్య 1800 లోకి వస్తుంది.

అమెరికా సుపరాయింట్ సైన్యశీక్షణ పాఠశాలలో ఈయేడు 954 కాల్లవచ్చాయి. అందులో 687 సురేనే తీసుకొన్నారు. యావన్యోత్తంగా చూసుకొన్నా సైన్యసంఖ్య యుద్ధానికి తయారు కావలసినదానికంటే తక్కువే ఉంటూ, ఇంకా తగ్గకొంటూనే వస్తుంది. ఆరు లక్షల ఎనభైరెండు వేల నేవ న ల్ గార్డులు, ఉండాలనుకొన్నది, ఉత్త ఎనభైరెండువేల నేవ న్ గార్డులనే ఉంచారు. రిజర్వు సైన్యాలు 9 లక్షల ఎండుదామనుకొన్నదల్లా, లక్ష ఎనభై రెండు వేలలోనే ఉంచాడు.

భూ సైన్యాలు, నాకా సైన్యాలు, సైమానిక సైన్యాలు, అన్నిటి ఖర్చుకూడా, ప్రభుత్వం బడ్జెటులో కాంగ్రెస్, చాలా తీవ్రంగా తగ్గించేసింది. కొన్ని పెద్దపెద్ద యుద్ధనౌకలు, విమానాలు కూడా తీసికెళ్ళే నౌకలు, ఇలాంటి అనేకమైన అమెరికన్ యుద్ధనౌకల్నిటిని వాడుక ఖర్చు భరించలేక, తుప్పపట్టకుండా వార్షిక్ లాసి, చీపెపురుగు కొట్టేయ్యకుండా కలరా ఉండాలి అనిపి, ఎక్కడో చూర్బణముల పడేసి ఉంచాలని వచ్చింది.

ఇట్లా బడ్జెట్ తగ్గించటానికి చాలామంది అమెరికన్లు హెచ్చించారు మరికొందరు కాదన్నారు. ఏదేమైనా, అమెరికన్ సైన్యబలం నాటి నాటికీ తగ్గిస్తున్నారనేదే, అసలు విషయం. రష్యాతో యుద్ధానికి పూనుకొంటూని కది పదతి కాదుకదా; విషిన్స్కి ఎన్ని నిందలు వేద్దామన్నా ఈ యుద్ధాల్లా లంతకన్నా ప్రస్ఫుటంగా తెలుస్తున్న వేదా!

విషిన్స్కి, అమెరికాపై యుద్ధ ప్రేరేపకత్వ నిందావాదనలలో తొమ్మిండుగురు అమెరికన్ వ్యక్తులనూ, ఒక గ్రంథాన్నీ, అనేక వైవిధ్య పత్రికలనూ, మాడు మాగజైన్ లనూ, ఇన్నిటిని ఉటాకించాడు. వీటిలో రెండు మాగజైన్ లు, న్యూస్ వీక్, అమెరికన్ హిగ్గులీ అనేవి, తాము మునుపుగ్రాసిన వ్రాతలూ, విషిన్స్కి వాళ్ళు వ్రాశారని ఉదహరించిన మాటలూ ఒక దానిప్రక్కనే ఒకటి ప్రకటించారు. ఆ ప్రకటనలు చూస్తే, వాళ్ళు వ్రాసినవాటిని తల్లీకొం దులుచేసి, విషిన్స్కి ఉదహరించినవన్నీ స్పష్టంగా కనబడుతుంది. న్యూయార్క్ హెరాల్డ్ ట్రిబ్యూన్ అనే దినపత్రిక, ఎప్పుడూ రష్యాపట్ల మిత్రభావం అవలంబిస్తూ వచ్చింది. ఎవరూ కాదనటానికి వీలులేదు. ఆ పత్రిక కూడా విషిన్స్కి ఉదాహరణలలో జనుపడ్డది. అసలాపత్రిక ఏనాడూ రష్యాతో యుద్ధం కావాలనిగాని, యుద్ధం ప్రమేయముగాని ఎత్తుకోనేలేదు. విషిన్స్కి ఉదాహరించిన వ్యక్తులలో ఒకాయన "తానామాటలు ఎప్పుడూ వాడనేలేదని" అన్నాడు. మరి కొందరు, "సందర్భం వచ్చి తమ మాటలు విషిన్స్కి తల్లీకొం దులు చేశా"డని అభ్యంతరం ప్రకటించారు.

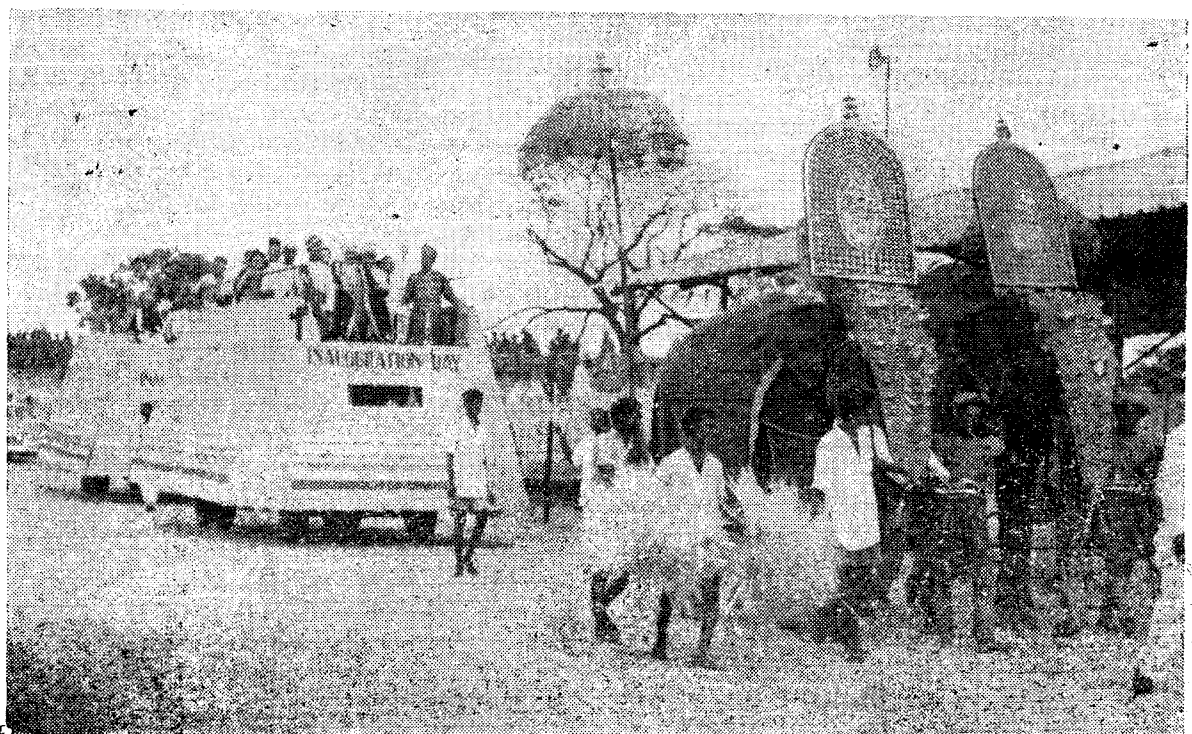
విషిన్స్కి తన మనుషటి మాస్కో తీర్పుల నాటి చోటలనే నెయరువేసుంటున్నాడు. సర్కారు బోనుస్ నిలబెట్టి, ప్రతివాదని దోషి అని నిరూపించిన, ఆనాటి మాస్కో తీర్పుల ప్రభుత్వ న్యాయవాదిగానే ఈనాడు అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానంలో ప్రవర్తించాలని చూస్తున్నట్లున్నాడు. కాని, అమెరికన్ ప్రచురణలు, అమెరికన్ రేడియోలు, వీటితో ఏమాత్రం పరిచయమున్న వ్యక్తికైనా, అమెరికాలో ఏ కొద్దివారాలు ఉండి చూచినవాళ్ళు తెలిస్తేనా, రష్యాతో యుద్ధం కావాలంటూ" బాధ్యత బుద్ధిహీనుడై ప్రలాపించే, ప్రవర్తించే వ్యక్తి ఎక్కడైనా ఒక డుంటే, అట్లాంటి ప్రతి ఒక్కడికీ. "ఎవళ్ళతోనూ యుద్ధం పనికిరాద"నీ, "ష్యాతో వైరు ద్ధాలు పనికిరావనీ" అనేవారు- గౌరవనీయులు- అధికార- వర్గాలలోనూ అసాధికారవర్గాలలోనూ

కూడా- ఒకడికి నూరుమంది చొప్పున కనపడుతారు.

ఈ వ్యాసంలో రెండవపేరా చివర "అమెరికా- రష్యాతో యుద్ధం పెట్టుకొనేందుకు ఇంతకన్నా ప్రతిష్టమయిన తరుణం దొరకదు." అన్న మాటలు కనబడుతాయి. వాట్లబట్టి- "లూయిఫిషర్ రష్యాతో యుద్ధం కావాలంటున్నాడ"ని విషిన్స్కి- ఉదహరించవచ్చును. కాని నేను యుద్ధం కోరటం లేదు. యుద్ధానికి ప్రతికూలంగా కృషిచేస్తున్నాను. అయినా ఇట్లాంటి ఉదాహరణలను. "అవ ఉదాహరణలను" ప్రోగుచేసే, విషిన్స్కి తన అభిప్రాయాన్ని నిర్బంధించాడు.

సోవియట్ రష్యాలో ఉన్న పశునాణ్డేళ్ళూ, ఆ తర్వాతకూడా, ఈ విషిన్స్కి ఉపన్యాసాల లాంటి ఉపన్యాసాలకు శతశత ఖ్యాతంగా వింటూ చదువుతూ వచ్చాను. సమిష్టిరాజ్యసమితిలో ఆయన ముగ్ధాడినధోరణిలో, ఆకాలు కొచ్చేటట్లు మాట్లాడటం ఆచేప్పేవిషయాలూ ఆ ఉద్ధృతం- ఇవన్నీ, పందొమ్మిదవందల ఇరవైలో, ముప్పైలలో, క్రెమిన్ నాయకు లొక్కొక్కరే, బ్రిటన్, ఫ్రాంసు, పోలాండు, జర్మనీలను దుయ్యబట్టూ వచ్చిన ధోరణులను అచ్చంగా ప్లాపకానికి తెస్తోంది. బ్రిటిషు నాకాదళాలవైననా లాటియన్, రెవులోకివడ్డీ, బ్రిటన్ రష్యాతో యుద్ధానికి దిగుతున్నట్టు, ఫ్రెంచి మిలిటరీ రాయబారు ము రుమేనియావస్తే, ఫ్రాంసు ఇంక సోవియట్లతో యుద్ధానికి పూనుకొంటున్నట్టు ఇక ప్రఖ్యాతి వహించిన మాస్కో విచారణలలో, బోనుఎక్కిన ప్రతి దౌర్భాగ్యుడూ, అటు బ్రిటనుతో కలసో, లేక పోలండు, కారుంటే. ఫ్రాంసు, ఒకసారి జర్మనీ, జపాన్, మరొకసారి మరొకసారి, ఎ:రితోనో ఒవరితోకలిసి, సోవి

(19 వ పేజీ చూడుడు)

చెన్నైలోని కార్పొరేషన్, 59 వ వార్డు కొత్తవం సందర్భపు ఉర్రోతపుపుకేళం. మేయర్ తామరరాకం మువరరావు నాయకుగా, కమిషనర్ నరసింహంగారూ చిత్రంలో కనబడుతున్నారు.

నిగ నిగ లాడే పిలాపు వాళ్లు, వగానికి సగం జారి పోయిన వయట; పోగసుగా మొక్కజొన్న పొత్తు తింటూ, తెలివట్ల చిరునవ్వు నొక తూరి, గింజ కొఱుకు నొకతూరి, ఇయట, క్కావరుస్తూ హాయిలు పోతూ కూర్చుంది; ఆ యెన్నెలాడి కోయ చిన్నది కావచ్చు; కొండ చిన్నది కావచ్చు;

నాగరికరైన కామాటీలు చుట్టూ మూగివున్నారు. ఆమె ముందు కేటాయింపబడి, ప్రదర్శన మవుతూ వున్న మూలికలు, దుంపలు, వల్లిర్లు కనుగొంటూ వున్న నడుమ ఆమె యూసు వింటూ, అంతకోనే ఆమె హాసును గురించి 'జేమూ!' అని అనుకొంటూ:—

"గొప్పొక్క ప్రేమలు ముప్పు తిప్పలూ పెడతాయ గాని, కొద్దోకవి చప్పు చప్పునే తేలి పోతాయి" అని వెంకన్న అనేవాడన్నాడు. తెప్పానాం తేలానాంగా ప్రవహిస్తూ గోదావరి ఆకాడ క్కావరుస్తూ వుంది. పీళ్లదబ్బా కూర్చున్నది గట్టు మీద. గట్టు కంటా దాని వుంది కొత్త వరద. ఎత్తుటి వో పిల్ల, నల్లటి పిగకు, వచ్చటి తంగేటి పువ్వులు రొట్ట సమేతంగా గ్రుచ్చుకు, అలా ఈదర గాల్లో ఎదరముంగురులే కాకుండా, చెంపల నిరిసిరి చితురంకూడా తుంపెన లాడేలా, ఏటి వొంక చూస్తూ దొంత నేసి పుడుక లాగుతూ వుంది. ఆమె కిటూ అటూ, ఇంకా వున్నాడగాని, చెప్పన్న దేశాల కన్నెల్లాగా కాంతలు కర్ర యచ్చుకుని, ఆ వొక్క పువ్వు వెట్టుకున్న దానికి మల్లే పొలుపు, బులుపు, పొడుగు, పొటమ రింపూ వున్నవాళ్లు కారైరి. వదిలో కూడా ఆమెది నిరుపమానమైన నెప్పరితనం. దొంతెన నీటిలో వేసిందా, వలక వెట్టిం దన్నమాటే, తెప్పవేసుకు పట్టే ఆరిందా మగల్గక్కూడాను!

"నీ డీ మూట ఎందు కన్నాడా?" అని తక్కిన వాళ్ల కంఠానికి పెద్ద వింతయి పోతూ వుంది. "మన ప్రేమలు మాత్రం అంత తేలికవి ఏంటా వెంకన్నా!" అన్నాడు సంగమయ్య.

"మనం కొద్ది వోళ్లమని వక్కాణించానా?" అన్నాడు వెంకన్న. "ఆ యూసు అర్థం నీకు బాగా బద్దలవలేదు సంగన్నా! ప్రేమలో ముప్పు తిప్పలూ పదిలేగాని గొప్పొక్క కారని దాని నచూచారం!" అన్నాడు కొండన్న అనే కామాటి.

విన్నాడే గాని వెంకన్నకు ఆకళింపు కాలేదు. కొండన్న కావించిన వ్యాఖ్యానంలోని సెమక్కారం. "ఎంత పొవ్వు! మేం కొద్దోళ్లం. వెంకన్న పూతకే గొప్పొక్క పోయి మూడు చెరువుల నీళ్లు తాగినా అడి కి జల్లలో గాజుగారి కూతురు భార్య కాబోతుందా?" అన్నాడు మల్లే అన్న.

"రాజుగారి కూతురే కావలెస్తే ఆ కొండదాన్ని అడుగుండి, మం దిస్తుంది. ఒక్క పేరు వట్టుకెళ్లి ఆలా ముక్కుకా దెడితెరా, ఎటువంటి మోహనాగి... ఊ!" అన్నాడు సంగమయ్య చంక రెగరేసుకుంటూ.

వెంకన్న వెట్టిగా అడవి పడుచును చూచేడు. "నాను మందిస్తే అందుకే ఇచ్చా నన్న నమ్మక మేంటి నీకు దొరా!" అంది కొండ చిన్నది. వెంకన్న చూపుతో తన చూపు మెల్లెస్తూ. వెంకన్న "ఎందు తైనా మంచిదే నీ చేతి మందు. ముందిలా ఇవ్వు; ఎందు కన్నాడో మావాడు; సంగమయ్య సాదారణ పోడు కాడు." అంటూ చెయ్యి సాదాడు.

"మట్టి బొద్దు కాడిది విప్పు దొరా!" అంది కొండది. వెంకన్న వెంటనే బొద్దుకొంగు వదులు నెయ్యడమేంటి, అందు నుండి గలగలా నాలుగు రూపాయి నాణాలు రాలడ మేంటి, రాలేలో "ఈ మందు వరహా! వరహా తెచ్చేవే సరిగ్గా వాక్కొన్నట్టు!" అని కొండ చిన్నది నాలుగు రూపాయలు ఏరుకోవడ మేంటి! అంత కొండబాగా తెమిలిన పేర సారం మట్టి భూలోకంలో కానబోము.

ఒక మందు, అక్కడ ప్రదర్శింపు లోవిది కానిది, వేతే సంచీలోంచి తీసి, రొక్కం అమ్మ కంగా వెంకన్న చేతి కందిచ్చింది అమ్మచెక్కంటి. అందిస్తూ "నీవు మూచూడకు. నీ ఆడ మనిషి ముక్కు కాడ పెట్టు" అని నెలవిచ్చింది.

"ఏలా? అది మేలుకున్నప్పుడు పెడితే పూరు కుంటుందా?" "నిదరోతూన్నప్పుడు పెట్టు! ఎదో విధంగా దానిచేత దాన్ని వోసన చూచేలా చెయ్యాలి దొరా! నివ్వు. ఒకరిమీదకంటె ఎక్కువమంది మీద పని నెయ్యడు. ఒకసారికంటె ఎక్కువసార్లు నెర వేరడు. దొరా నెలవు"

అని పజచిన మందులన్నీ పొడుపుగా వేర్వేరు చిన్న చిన్న సంచులో కెట్టుకుంటూ, అన్నీ వో పెద్ద సంచిలోకి కుక్కేసుకు "దొరా! నెలవు! అంది.

వదిమంది వొక్కసారే వోసన చూస్తేనో!" అన్నాడు వెంకన్న అలోచిస్తూ. అప్పటి కప్పుడే తక్కిన కామాటీవాళ్లు అందరూ "వెంకన్న మట్టి మనలో మనిషి కాడు" అని అనుకొంటూ నిష్క్రమించేరు కొండ చిన్నది "గొప్ప ప్రశ్నే వేళావు దొరా! మా కొండ దేవుణ్ణి కనుక్కు పెవుతా" అంది.

కథానిక

ఏటివొంక గుజగుజలు

"ఎప్పుడు?"
"ఈ తూరి వచ్చినప్పుడు."
"ఎన్నాళ్ళ కొస్తావు?"
"అది నాకు తెలిస్తే లేని దేమిటి? నీ అదృష్టం దొరా!" అంది.

అంటూ జిరోహిత అయినంత దేవతా స్వర్గం ద్వారంగా, వరాహి అయినంత రహస్య మార్గంగా, మాయమైంది. మళ్ళీ కనబడ లేదు వెంకన్న కా వెజా లాడి.

దొంతెన కర్ర నీళ్ళల్లో ఆడిస్తూ, ఎందుకా అన్నట్టు వెనక్కు తిరిగి చూసింది. మున్ను వర్షన గన్ను, ఎత్తుటి పిల్ల, నల్లని నిగ కుట్టుది, వచ్చని పువ్వు వెట్టిన బొద్దు. అదీ! ఈదరగాల్లో ముంగురులే కాకుండా నిరిసిరి చితురం గల చెంపల్ని కూడా తుంపెన లాడించిన ఆ శోభనాగి!

వెంకన్న ఇంకా కోయ చిన్నది చన్న మిన్ను పంపే చూస్తున్నాడు. "ఏంటి వెంకన్నా! నీ చూ పంతా కొండదాని మీదనే సారిచే వీపొద్దు!" అంది సంగ తంతా ఎత్తిగున్నట్టు. ఇంతకూ క్రేగ ఇగ వడేమో కని పెడితే కని పెట్టి వుండవచ్చు!

వెంకన్న "చూపంతా దాని వెంపూ, కాపం అంతా నీ వెంపూ! ఏం సొప్ప మంటావు? లకుముకమ్మా!" అన్నాడు.

శ్రీకవికొండల వెంకటరావు

ఈ పిల్ల పేరు లకుముకి లాగుంది. కొత్తపేరే మనకు. లకుముకి మట్టి తదుముకోకుండా అనవలసిం దేదో అనేసింది.

"మట్టి నీవు రాజుగారి కూతుర్ని వట్ల వేసుకునే వాడ వయ్యావటగా! మీ జడ్డోళ్ళంతా నుబ్బుకుంటూ పోనా కి దాకాను!"

వెంకన్న "అప్పుడే నీ దాకా పాకింది ఈ వర్త మానం! ఇదేం వర్తక మనుకున్నాడు కామోసు ఆళ్ళంతాను. ప్రేమ! ప్రేమ!" అన్నాడు వెంకన్న.

"అయితే ప్రేమ రుచి నీకే గాని వాళ్ళకు తెలియ దంటావు!" అంది లకుముకి.

"ఆ సంగతి నీవు తేల్చాలి. ఇంకా దొంత నేనీవా! ఇంటికి పోవడం వుందా?" అని అడిగాడు వెంకన్న.

"నీకో వస్తే మందో మాకో పెట్టి తంపే టట్టున్నావు ఈ పొద్దు నన్ను. నీవు సాడుతూ వుండు. నే నో గడి యాయాక గాని రాను" అంది లకుముకి.

వెంకన్న చిరునవ్వు నవ్వుతూ, ముఖచూపు మున్ను లకుముకి నీగెంపు కంటూ, "లకుముకిమ్మా! నీవు ఈ పొద్దులా ఆ పువ్వు లాలా వుండుకునే తిరుగు కావా? మరో రకం పువ్వు లిస్తే ఇది పాతేసి ఆ వెట్టు కుంటావా? అని జవాబు కోరాడు.

"ఏం? ఉన్నాయా కొత్త రకం పువ్వులు నీకాడ?"

"ఎప్పుడూ విషమ ప్రశ్నలే వేసేవా నువ్వు! తిన్నంగా తేటతెన్నంగా జవాబు చెప్పిన సాపాన్ని ఓ నాడూ పోనావు కాబేమో! నా అనూ పానూ ఆంతరంగం నాకు వోమూర్తవన్నా బోధ పజచ కున్నావు! నూడు ఈ పొద్దు నా తమాసా!" అంటూ కొంత ప్రేక్షకులకు, కొంత తనకూ, కొంత నేపథ్యానకూ అన్నట్టు ముగ్ధం కు నా—నలు క్కుంటూ సాగి పోయాడు వెంకన్న!

లకుముకి నర్వాంగసుందరంగా, దేదీప్యమా నంగా, రాజల్లి, రాగిల్లి, ఇబ్బడి ముడికన ఉరో జాలతో, రొచ్చుకు చెదరిన శిరోజాలతో, ముబ్బు విడిచిన ఎండలా....అబ్బ! మట్టి చెప్ప శక్యంగాదు! ఎంత ఇప్పు లోవయిందో అంత స్వేచ్ఛ వెలిబుచ్చుతూ ఏటిపీట పున: దొంతె నేసి కర్రలాగుకూ, తన పీటి పీడల్ని తా నెఱుక్కుండా వుంది! ఆమెకు తెలియక పోయినా మనకు తెలియకుండా పోతాయా అనీడలు: నీమన్నారి మాయదారి వేసా లెన్నెన్నున్నాయో అన్ని జాడల పీడలూ వున్నాయి. అవి లెక్క పెట్టడానికి వల్లగానివి. అక్కడి కక్కడే ప్రవాహ వేగంలోపడి వల్లటిల్లి తరలి పొయ్యేవి! ఆమె అంత రంగపు నీటు, అవిష్కరించే నీటు, ఆ ప్రతిబింబించే నీయి అన్నింటినీ అనుసందించి కంటే, మూడు లోకాల తేటూ ముప్పిరి పోసి ముయ్యేట లాగి కొన్నట్టే!

***
"రాజు కూతు రాడితేలే రాజు గారే నీకు మగడు! గాజు లబ్బిది గుట్టు మైతే బూజు గొట్టే గొంగ దేల? రోజు అన్ని మంచి వైతే యోజనంబు చేయనేల? మోజు మటుగు మందువైతే సాజ మైన ఎఱుక యేల?"

అని పాడుతూ లకుముకి వంక చూచేడు ఆ వేళకు అక్కడకు చేరుకున్నవాడై సంగమయ్య.

లకుముకి "అవుణ్ణే! అల్లాగే అనుకో!" అంది పాటలోని సంగీతం, సరసం విడిచిపెట్టి కేవలం సాహిత్యం వట్లకే బుద్ధి నిలిపి.

"అదీ కంకిన శేదు లాంటిది నా కాదా వుంది!" అన్నాడు సంగమయ్య.

లకుముకి, అడిస్తూ వున్న దొంతెన కర్ర అపి, "ఇంకమందికి ఇన్ని వేళ్ళూ వేతే వేతే ఇచ్చుకొస్తూ ఆ కోయ కోసంగి ఎవర్ని సంపుమందేటి ఈ మాపు" అని అడిగింది.

"ఆ! ఎప్పుడూ ఇల్లాంటి ఐమ్మసోదే అడిగావు నీవు లకుముకమ్మా! ఒకటి అడుగుతా సొప్ప!" అని—వాణ్ణి వినిపించుకోకుండా వెన్ను చూ పి న ఆ యమ్మలమిన్న ఆయువువట్టన్న మూదిరి నిగ నెవ్వర్ని తలపోస్తూ—నల్లగుయ్య ఇంకా ఇలా అన్నాడు. "ఈ పొద్దుల్లో పువ్వు లెట్టుకునే నీళ్ళలో నానుతూ నిలబడే పుడకే మేనా? నే నిచ్చే లాతి పువ్వు లెట్టుకు పొడి జాగాకు రావడం వుందా?" అని అడిగాడు. అడుగుతూ ఆమె చూపం వగం అంగీ కారంగా బావింది సంగమయ్య చక్కా వెల్లడు.

లకుముకి వాణ్ణి అల్లా పోనిన్ని తా నిల్లా తల పోయ సాగింది. "అందరూ ఈ పువ్వు లిలా వుండు కుంటావా? కొత్త పువ్వు లిస్తే వెట్టుకుంటావా అని అడిగేడు ఈ పొద్దు! అయినా అల్లిచ్చి నవ్వుడు మాటగండా ఆలోచించవలసింది?" అని ఎటూ చూడకుండా, తన మానాన్ని తా నుండి పోయింది. నీలమండలు రెండూ నీట ముంచి; కడియాల కాప డని ఏ కండా నున్నందనం ఆమె పిక్కలు చాటుతూ వున్నాయి వరి పొద్దుల్లా పిక్కటిల్లి!

***
మట్టి సమయం రాత్రి వడింది. అర్ధ దాకా కూడా సాగింది. సాగడంలో చివరకంటూ అందన్నునే కొనలు సాగింది! ప్రవాహమీదనే కాకుండా

వడగడుల్లో కూడా జనం మాట్లాడింది. వొక్క లకుముకిని తప్పిస్తే ఆ రాత్రి ఆ వేళకు కల గంటూ వున్న ప్రాణి కూడా వొక్కటి లేదు! సమస్తం గాఢతమ నుపుప్తిని మునిగి పుంతవ అనుకోవచ్చు.

లకుముకి కనే కల చెప్పమంటారా? "పిల్లిస్తా మన్న పువ్వులు ఇవ్వు డీ చీరల్లోకి బాగుండిపోను!

ఇవ్వు డీ చీరల్లో ఇస్తే బాగుండిపోను!

"ఇవ్వు డీ చీరల్లో ఇస్తే బాగుండిపోను!" అనే లోవోకుపు యలిపుతో కూడిన కల ఆమె దృష్టివశంలో వెంకన్న ఆకారం లేదు.

సంగమయ్య సాక్షాత్కారం లేదు.

విరుల రూపం లేదు. పేరు అపురూపం లేదు.

కలంతా యొక్క యలిపు మాత్రానిది!

వంక ఒక్క రిప్త మాత్రానిది!

ఇలా ఇక్కడ లకుముకి తన కల వడిన కంటూ వుంటే, వెంకన్న తనకు లబించిన మహత్తు ముందుగా రాజుగారి కూతురుమీద చేదామనే పూహపుట్టి, అంతఃపురాని క్లెస్సంత అవిదగారి శయనాగారంలోకి జొరబారి—వే

ఆమె చంపక నానిక దగ్గట పెట్టాడు వెంకన్న పేరు మిట్టాగై నిదర పోతూ వున్న ఆమె సోదాన్ని కాచేసింది. మదికే కాక వెళ్ళవలసి వో మణికట్టు నాదిసి కాచింది. వెళ్ళవలసి వేతెయ్యకుండా ఇద్దరూ ఏక శయ్యమీద మరచింది పూరుకున్నాడు. చూచారా! మహత్తూ లేదన్నానికి వీలేదు. కొండచిన్న దమిన్ వేరునడు గొట్ట కేవలం జిత్తులమారి కాదు.

మన సంగమయ్య తన పేరు ఒక పూలగు ర్ని పొడిచింది, తిన్నగా, ఎన్నరాని ఇరకాచింపు కాటపు టీరుల్లో లకుముకి కటిరం దానిన వా నీడూ కన్న పైత వ్యాదా? లేదు!—వడ్డకం, కిటికీలా కోసి, రోనికి దిగి—"తెప్పాను! కా పువ్వులు. నే నిస్తానన్న విదిగో!" అన్నాడు లోనో అన్నట్టు.

సంగమయ్యయొక్క దిక్కుమాలిన ఆం ఏమిటంటే, లకుముకి తన మాటలో చక్క నుంచి లేచి కూర్చుంటుందని, తన చేతిలోని లండుకుంటుందని, అందుకుని వాసన చూస్తుం వాసన చూడగానే తన పాచిక పాతగందని ఇద్దరూ ఆతులేని మంతనం.

ఆమె లేవ లేదు. లేపడానికి ధైర్యం కాదు సంగమయ్యకు. అంతేకాక ఇంకా ఆలా చేతబట్టి తన నిట్టార్పులు ఆమె పూగు త్రిమీడుగా పూదాడు! ఆమె క పువ్వు వేర్పాటుగాని విశ్వమోహన పరిమాం అట్లా లేచి కూర్చుంది. తేలిపార చూస్తూ.

కుడిచిబో దీసం లేకపోయినా, ఎం కాంకంటూ, పాం బునలాంటి ఎదో ఆకా వింటూ—"సంగమయ్యవా! వెంకన్న నీవు!" అంది. సంగమయ్య సావధాన నెవ్వణ్ణో తెలుసుకునే ముందు దిక్కు తిరుగు తన దగ్గటి కత్తికో పామును తుక్తుమురు చే

లకుముకి సంగ్రహాకర్మ ప్రమోద చక్ర తడబాటుగా అడిగింది.

"ఎందు కింత సాహసం? నా కో నా కోసమే?" అంటూ లకుముకి సంగమయ్య ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గారుస్తూ "నీకో నీకోసమే!" అని అనేదాకా తన కొగిల విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ౩కి వోకే మందిచ్చింది కొండచిన్నది. అది విషయంలో విషమించింది. సంగమయ్య యంలో వట్టిల్లింది!" ట!

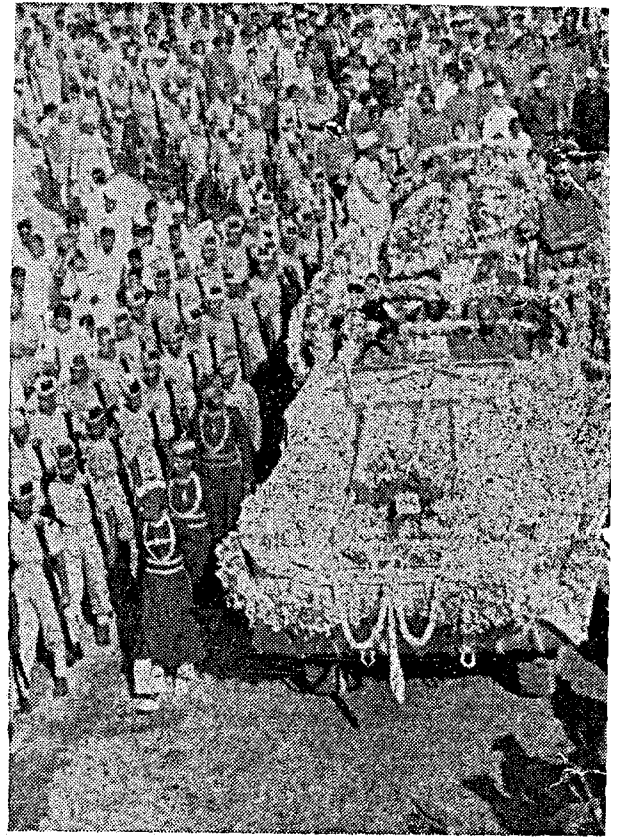

బ్రదికల్లో ఇటీవలి వర్షాల సందర్భంలో ఎక్కడినీటి పల్లయ చాలా తక్కువగా ఉండగా వారి కన్లంతరనే ఎక్కువగా వాడుకున్నారు.

చెన్నపట్నంలో ఈజిప్టు పత్రికారచయితల రాయబారవర్గం.

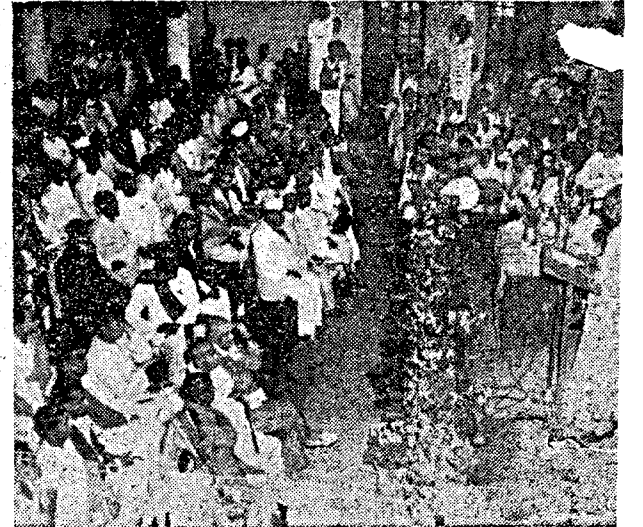

అలహాబాదువద్ద త్రివేణీ సంగమంలో శ్రీమతి : జరుపుచున్న ఊ

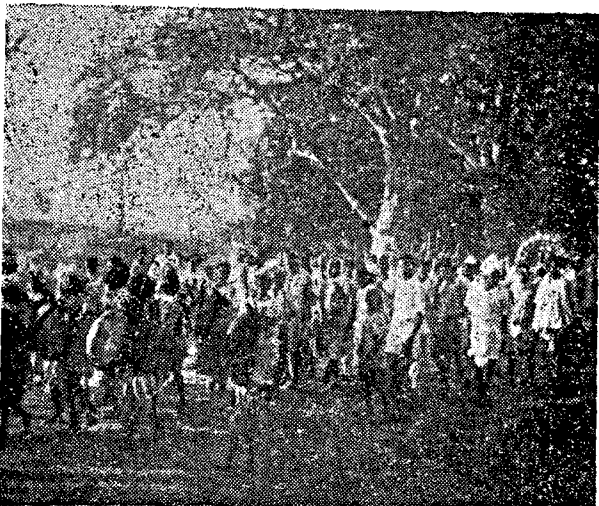

అఖిలభారత వాణిజ్యసభాసమితి సమావేశం.

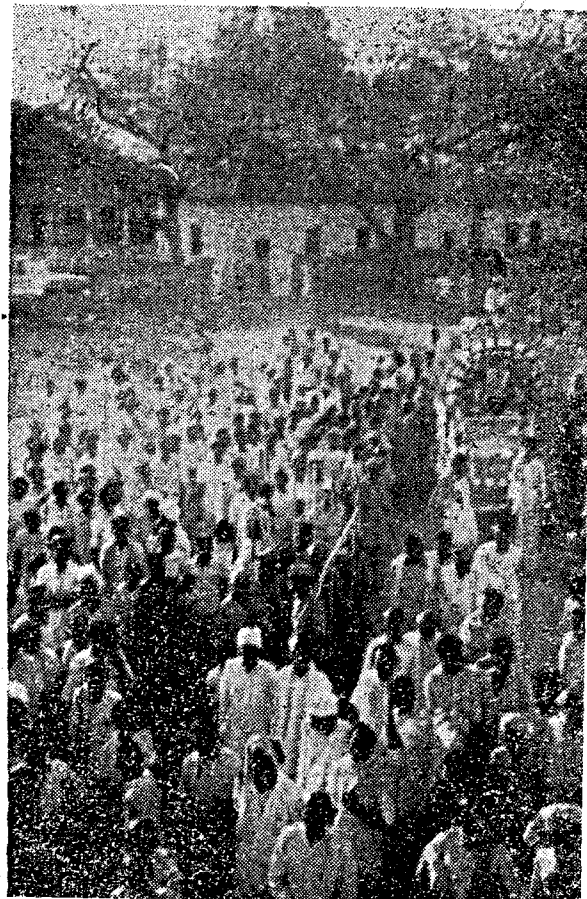
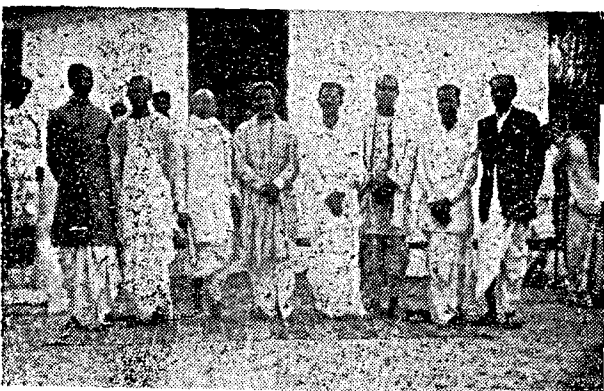
వా ర్త

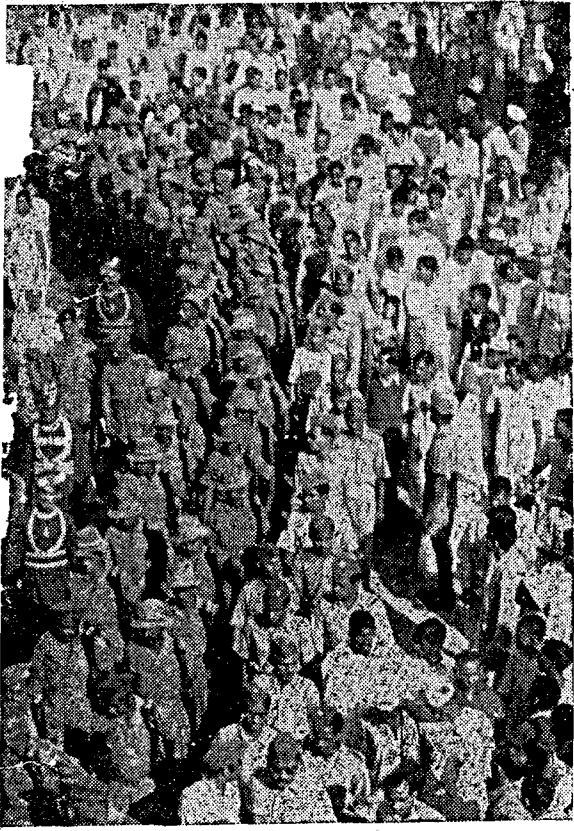
ఢిల్లీలో జరుగుతున్న పంగసాహిత్య సమ్మేళనా
డా॥ శ్యాంప్రసాద్ ముఖర్జీగారు ఉపన్యసిస్తున్నా

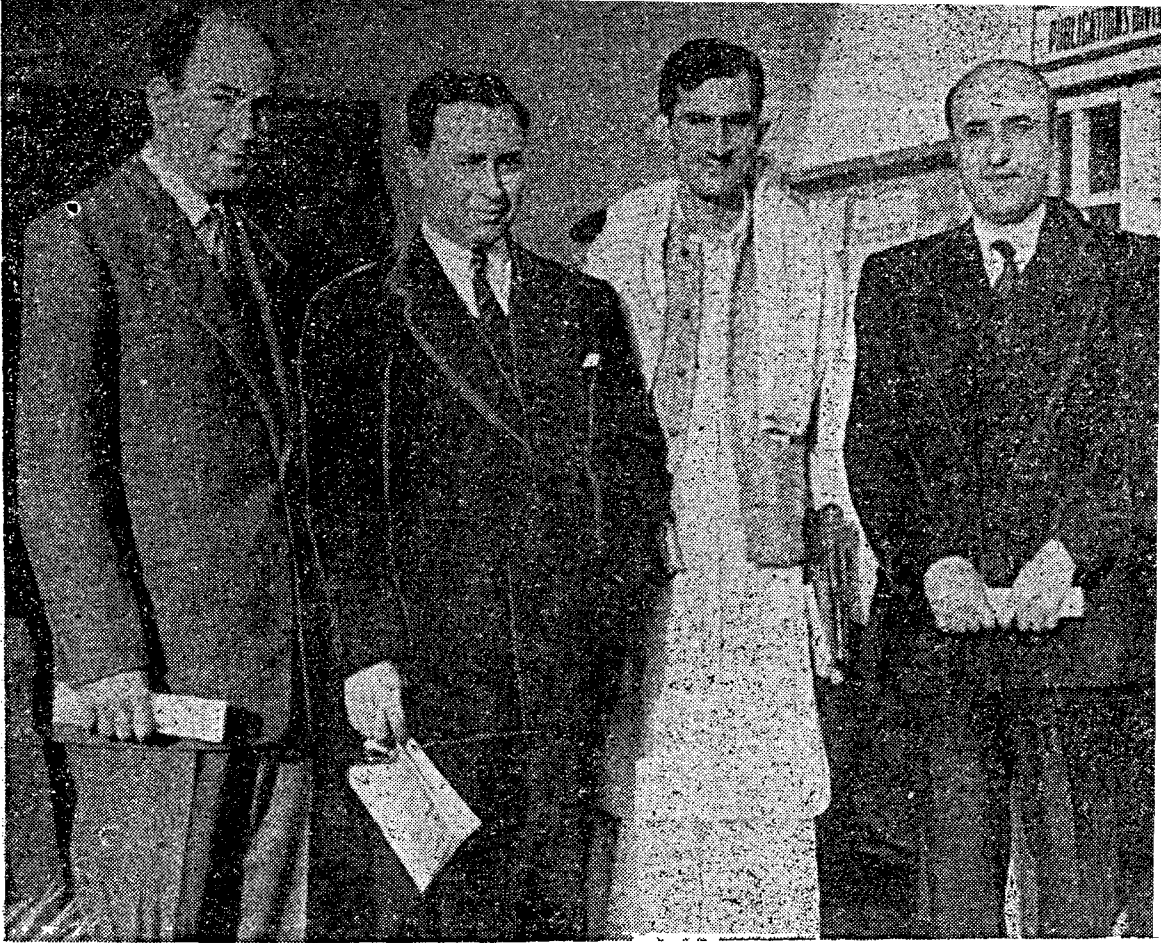
నందలూరులో
కడపజిల్లా రాయల
సీమ ఆభివృద్ధి
మహాసభ
దృశ్యాలు.

రోజన్ డేవి అస్థికలను నిమజ్జనము చేయుటకు రేగింపు దృశ్యం.

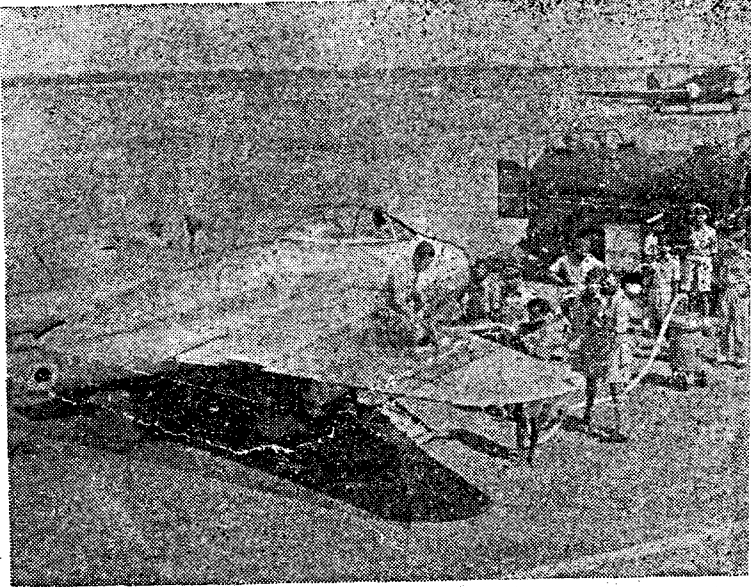
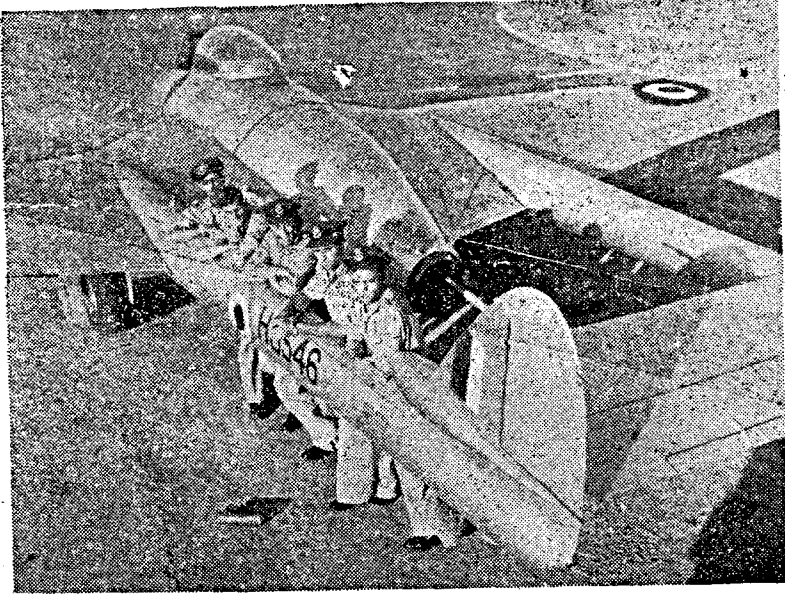

ఢిల్లీలో లలితకళా ప్రదర్శనం ప్రారంభించినప్పుడు ఆహ్వానింపబడిన ఈడపు పత్రికా రచయితలు.

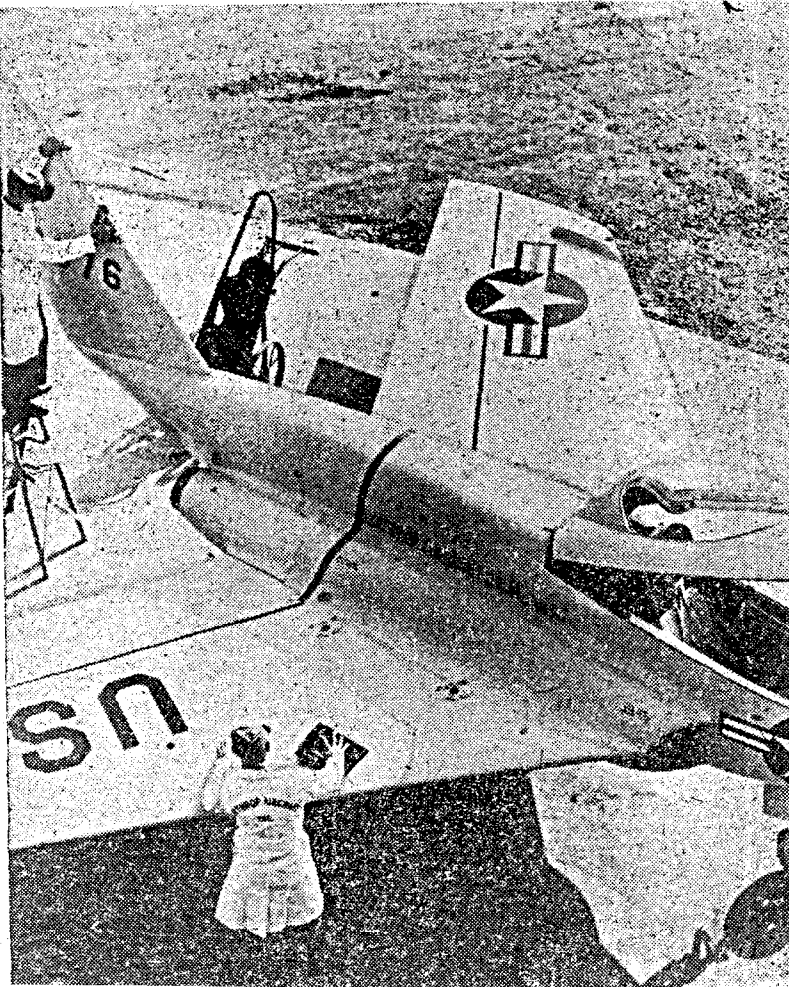
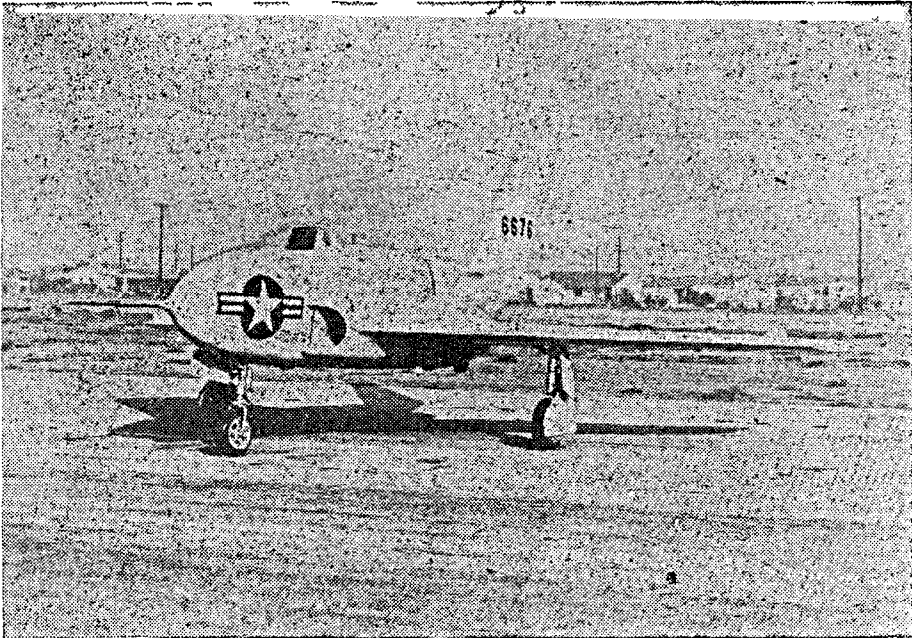
త్రా లు

చెన్నపట్నంలో ప్రదర్శించబడిన జట్ "వాంపైర్" విమానాలు.

కుడిప్రక్క చిత్రంలో పెట్రోల్ నింపుచున్న దృశ్యం.

దాదాపు శబ్దవేగంతో ప్రయాణం చెయ్యగల చిన్నవిమానాలు. కాలిఫోర్నియాలో నిర్మించబడినవి.

బాలానందం

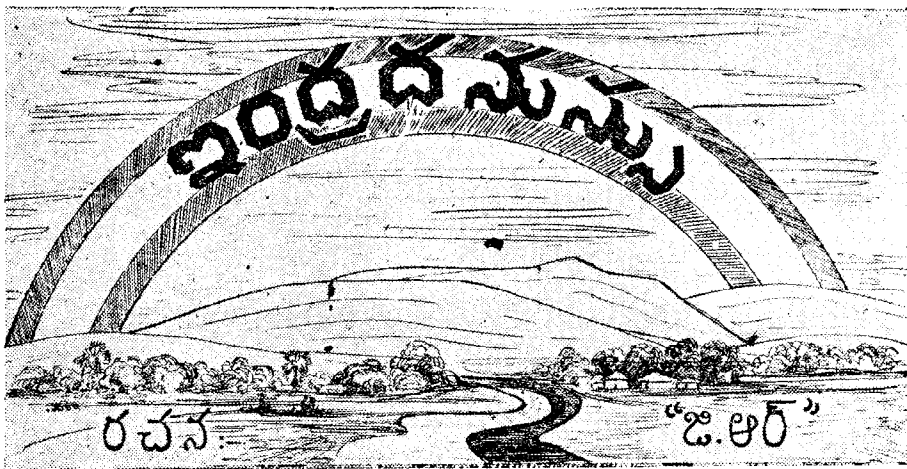
చాలా రోజుల కిందట ఎక్కడ చూచినా పచ్చటి చెట్లూ, నీలపు కొండలూ, తెల్లటి చెరువులూ కాలవలూ వుండేవి. చెట్లనిండా రంగురంగుల పిట్టలూ, నీళ్లనిండా రంగురంగుల కప్పలూ చేపలూ వుండేవి. కొండ గుహల్లో ఉంటూ, పెద్దపెద్ద నెమళ్లు రంగురంగుల పింఛాలు విప్పి ఆడుతూ బైటికి వచ్చేవి.

* * *

ఆ రోజుల్లో ఇంద్రుడు, చంద్రుడు, వరుణుడు మొదలైన దేవతలంతా ముట్టలు మీదనవారి చేస్తూ తిరుగుతుండేవాళ్లు. ఒకళ్ళ కన్నా ముందు ఒకళ్లు ముట్టల్ని పరిగెత్తించాలని పాళ్ళు. పండాలు వేసుకొనే వాళ్లు. అప్పుడు ముట్టలు పరిగెత్తుతుంటే, 'ఊం.....' అని మోత వినపడేది. హాన్నే అంతా 'ఊంము' అంటారు. అప్పుడప్పుడూ అవి ఒకదానితో ఒకటి కొట్టుకొని దెబ్బలకు కరిగిపోయి, హానగా కురుస్తవి.

దేవతలందరికీ పెద్దన్న సూర్యదేవుడు. ఆయన్ని వాళ్లు మధ్యవర్తిగా పెట్టుకునే వాళ్లు. పండెంలో ఓడిపోయిన వాళ్ళ ముట్టల మీద ఇంద్రుడి వజ్రాయుధం వుచ్చుకొని సూర్యదేవుడు ఒక్కొక్కదెబ్బ కొడుతుండే వాడు. అప్పుడది తళుక్కు తళుక్కున మెరిసిపోయేది. ఒక్కొక్కప్పుడు వజ్రం ఇంద్రుడి చేతిలో నుంచి జారి ఫెళఫెళ మోత చేస్తూ, మండిపడుతూ, కింద పడేది. సూర్యుడప్పుడు దాన్ని మళ్ళీ పేకలించి ఇంద్రుడికిచ్చేవాడు.

భూలోకంలో ఉన్న నెమళ్లూ, పిట్టలూ, కప్పలూ కూడా ఇట్లాగే ఆటలు పాటలు మొదలుపెట్టేవి. ఒక రోజున యథాప్రకారంగా దేవతలు ఆట మొదలు పెట్టారు. సూర్యుడు మధ్యవర్తిగా ఉండేందుకు ముట్టల చాటుకు వెళ్ళిపోయాడు. కింద భూమి మీద మగ నెమళ్లు పింఛాలు విప్పకొని నాట్యం మొదలుపెట్టినై. ఆడ నెమళ్లు ఆటను చూస్తున్నవి. కప్పలు 'బెకబెక' మని ముద్దెట్టుకొట్టుతున్నవి. ఆ ఆటనుచూసేందుకు అనేక కాలరంగురంగుల పిట్టలు వచ్చినై. ఆకుపచ్చటిచిలకలూ, పసుపురంగు పసుపుపిట్టలూ, గోధుమరంగు గోరంగులూ, నీలరంగు పాలపిట్టలూ, వడంగి పిట్టలూ, పొన్నంగి పిట్టలూ, కొంగలూ ఇంకా ఎన్నోరకాల పిట్టలు వచ్చినై. అవన్నీ కిచకిచమని సంతో

పంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఆటను చూస్తున్నవి.

దేవతలకూడా ఆటను జోరుగా సాగిస్తున్నారు. ఆటలో మొట్టమొదట ఎవరిముట్ట ఇంకొకరిముట్టతో డిక్కొట్టుకొంటుందో ఆ దేవత, ఒక మంచు కొబ్బరికాయను పగలకొట్టి అందరికీ పెట్టాలి. దేవతలు వాటిని తిన్నప్పుడు తింటారు. లేకపోతే కింద భూమిమీద పడేస్తారు. ఆ క్రిందపడ్డ ముక్కలే వడగళ్లు! ఆ రోజున కిందపడ్డ వడగళ్లన్నీ పిట్టలు తిన్నవి.

నాలుగు సార్లు పండేలు అయినవి. నాలుగు సార్లు ఇంద్రుడే గెలిచాడు. ఓడిన వాళ్ళ ముట్టలమీద సూర్యుడు వజ్రంతో కొట్టి చాలాసార్లు మెరుపులు తెప్పించాడు. అయిదోసారి వరుణుడి ముట్ట ఇంద్రుడి ముట్టను మించి ముందుకు పోయింది. ఇంద్రుడు ఉక్రోశం పట్టలేక చేతులోవున్న వజ్రాన్ని వరుణుడి ముట్టమీదకు విసిరాడు. కాని వరుణుడు తప్పించుకుని ముందుకు వెళ్ళటం వల్ల వజ్రం భూమి మీద పడింది.

ఆటలో ఇంద్రుడు అన్యాయం చేసేటప్పటికి సూర్యదేవుడికి కోపంవచ్చింది. "ఇంద్రుడా! అట్లా అన్యాయం చేస్తే ఎట్లా అనుకున్నావ్! నీ కింక వజ్రాయుధం ఇవ్వను పో!" అని ఆయన కోప్పడ్డాడు. దానితో ఆట ఆగిపోయింది.

* * *

వజ్రం కింద పడేటప్పుడు ఫెళఫెళ మోత చేస్తూ, మంటలు కక్కుతూ, నెమళ్లు నాట్యం చేసే చోటికి కొంచెం దూరంలో వున్న చెరువులో పడ్డది. అక్కడి కప్పలూ, చేపలూ నాట్యము చూసేందుకు ఇవతలకు వచ్చినయి కాబట్టి బతికి పోయినై. లేకపోతే ఆ మంటలకు చచ్చిపోయేవే. ఆ మోతకు పిట్టలూ, కప్పలూ అన్నీ బెదిరి పోయి గుహలో దాక్కున్నవి.

ఆట అయి, దేవతలంతా, ముట్టలెక్కి ఎవళ్ళ యిళ్ళకు వాళ్లు వెళ్లి పోయారు, ఒక్క యింద్రుడు తప్ప. ఇంద్రుడు సూర్యుడి పక్కను జేరి, "అన్నయ్యా, ఇ కెప్పుడు తప్పుచెయ్యను. నా వజ్రాయుధం నాకు తీసి యియ్యపూ" అని బతిమాలాడు.

సూర్యుడికి జాలివేసింది.

"మరి ఎప్పుడూ అన్యాయం చెయ్యవు కదా" అని నోక్కి-అడిగాడు.

ఇంద్రుడు లెంపలు వాయించుకొని దీనంగా "ఎప్పుడూ చెయ్యను" అన్నాడు.

సూర్యుడు బైటికి కదిలివచ్చి, వజ్రాయుధం వెకలిద్దామా అనుకొంటూ ఇంద్రుడి వంక చూశాడు. ఇంద్రుడప్పుడే అన్నకిచ్చినమాటమరచిపోయి "వజ్రాయుధంగానీ! వరుణుని పనిపట్టా" అని తనలో తను గట్టిగా అనుకొంటున్నాడు.

సూర్యుడు చటుక్కున ఇంద్రుడి వంక తిరిగి "ఏమిటీ అంటున్నావు! అయితే వజ్రాయుధం తియ్యను" అన్నాడు.

ఇంద్రుడు మెహం మార్చేసుకొని "అన్నయ్యా, అన్నయ్యా! తీసిపెట్టపూ! నిజంగా, ఏం చెయ్య నన్నయ్యా" అని కాళ్ళా వేళ్ళా బడి బ్రతిమాలాడు.

సూర్యుడు చివరకు "సరేలే, వజ్రాయుధం ఇయ్యనుగాని దాని బదులు విల్లు ఇస్తాను. అది నేను చూస్తూంటే తప్ప నువ్వు పట్టుకొనేందుకు" వీల్లేదు. అన్నాడు.

"ఉత్త విల్లెందు కన్నా" అని ఇంద్రుడు జాలిమొగం పెట్టాడు.

సూర్యుడు ఇంద్రుణ్ణి ఉబ్బేస్తూ "ఉత్త విల్లు అనుకున్నావా ఏమిటి! బ్రహ్మాండమైన విల్లు, ఆకాశం అంతఉంటుంది. ఎంతో చక్కగా ఉంటుంది. మూడు

లోకాల్లో అంత చక్కని వస్తువే లేదు" అని ఊరించాడు.

ఇంద్రుడు ఆశతో "అయితే ఇయ్య పోనీ" అని సర్దుకొని వజ్రాయుధం కూడా ఇయ్య అన్నయ్యా అని బ్రతిమాలాడు.

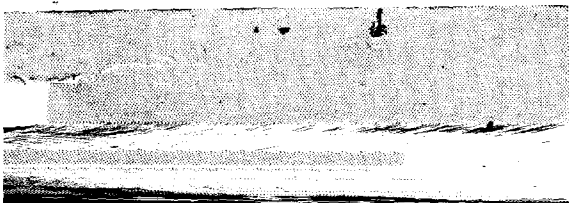
"నువ్వు సరిగ్గా న్యాయంగా ఆడుకొంటాంటే, వజ్రాయుధం తర్వాత ఇస్తాను" అని సూర్యుడు ఇంద్రుడిని ఊరార్చాడు.

ఇంద్రుణ్ణి ఊరార్చుటానికైతే అన్నాడు గాని, అల్లాంటి విల్లు ఏదా అని సూర్యుడు ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు. ఇంతలో క్రిందికి - భూమి మీదకు, చూశాడు. గుంపులు, గుంపులుగా, కిలాకిలా కబుర్లు చెప్పుకొంటూ, గంతులు వేస్తూ, హాయిగా ఆడుకొంటూ పాడుకొంటూ పోతున్న పిట్టలు కనబడ్డాయి.

వెంటనే సూర్యుడికి ఊహ తట్టింది.

నెమలిపింఛం కన్నుల్లో నీలి, ఊదా వర్ణాలూ, చిలకలరెక్కల చిత్రాల్ని పచ్చలూ, పొన్నగిట్టల పొద్దులెరుపులూ, వడంగిపిట్టల వంగచాయరంగూ, ఇట్లా అన్నిపిట్టల ఈక్లా ఉండే అన్ని రంగులూ, తన ఏడు కిరణాలచేతుల్లో ఎత్తి కూర్చి పట్టుకొని, ఆకాశం ఆ అంచునుంచి, ఈ అంచుదాకా వంపుగా విల్లుకట్టి, ఇంద్రుడి భుజంమీద తగిలించాడు. "ఓహో! ఏం చక్కని విల్లుని ముల్లో కాలూ మురిసిపోయాయి, ఇంద్రుడుకూడా, వజ్రాయుధంమాట మర్చిపోయి, ఆ విల్లు వుచ్చుకొని, ముట్టల్లోంచి సూర్యుడు చూస్తున్నప్పుడల్లా, మహా సంతోషంతో కులుకుతూ, "ఇంద్ర ధనుస్సు" "ఇంద్రధనుస్సు" అని రొమ్ము విరుచుకు చెప్పుకునే వాడు. సూర్యుడు నవ్వుతూ "నేను లేనప్పుడు పట్టుకోకేం", అని ముట్టలచాటునుంచే, ఇంద్ర ధనుస్సు చూసి, తాను కూడా మురిసిపోయేవాడు.

[illegible]

(ice-ages) జరిగేసరికి ఇప్పటికి 10 వేల ఏళ్ల క్రితానికి వచ్చేసాం. అప్పటినుండి భూమి వచ్చు గానే ఉంటూవచ్చింది.

మొట్టమొదటి మనుష్యులు, రాష్ట్రారపులతో
ఆయుధాలను చేసికొని, కొండనుహట్లో పడు
క్కుంటూ వచ్చారు. జంతువులను వేటాడి, తేక
చచ్చిన మృగాలను తిని బ్రతికేవారు. మనజాతి
వచ్చిన Homo Sapiens 2½ లక్షల ఏళ్ళ
క్రితంపుట్టి, వ్యాపించినప్పుడు, వారికి నిష్ప
చేయడం, గుడిపెలు కట్టుకోవటం తెలుసు. కాని
నియాండర్తాలరు మనుష్యులు (లక్ష ఏళ్ళ క్రితం)
నిష్పవంశి మరచిపోయారు. వీర్లుకూడా రాష్ట్ర
తో ఆయుధాలను చేసుకునేవారు. త వాత
కొమ్ముతోను, దుమ్ములతోనూ ఆయుధాలుచేసు
కోవటం, జంతువులను పెంచడం, తిరిగీ నిష్ప
చేయడం గ్రహించడం చేసారు. కొండనుహట్లో,
తాము చూసిన జంతుస్వరూపాలను చిత్రించడం
నేర్పారు. ఒకరితో ఒకరు సంజ్ఞలతో కాకుండా,
నోటి పలుకులతో మాట్లాడటం నేర్పారు.
మూగవాడికి కూడా ఒకభాష ఉంది. గట్టిలూలు
మన చెవుల కంచని కీడు శబ్దాలతో ప్రసంగించు
కుంటాయని, అడవిజంతువులు, మన చెవులకు
నోకనంతటి సెయ్యిది సాయిలో మాట్లాడు
కుంటాయని చెబుతారు. సముద్రంలో నీళ్లలో
చేపలుకూడా ఈవిధంగానే పలకరించుకుంటా
యట. తానుచూసిన పదార్థాలకు, నోటితో
చేసిన శబ్దాలకు లంకెపెట్టి, మనిషి తను పుట్టిన
నాటినుండి మాటలు నేర్చుకున్నాడు. సంభా
షించేవాడు. శబ్దాన్ని, రూపాన్ని పోలిక
కట్టడం, వీటిని తన నోటిమాటలకు జతచేయడం,
తన బుద్ధిబల, జ్ఞాపకశక్తివ్వారా ఒక ప్రత్యేక
భావంగా నిర్మించుకోవడం చేసాడు. నోటి
మాటలతోనే తనకు కలిగిన జ్ఞానాన్ని, తన

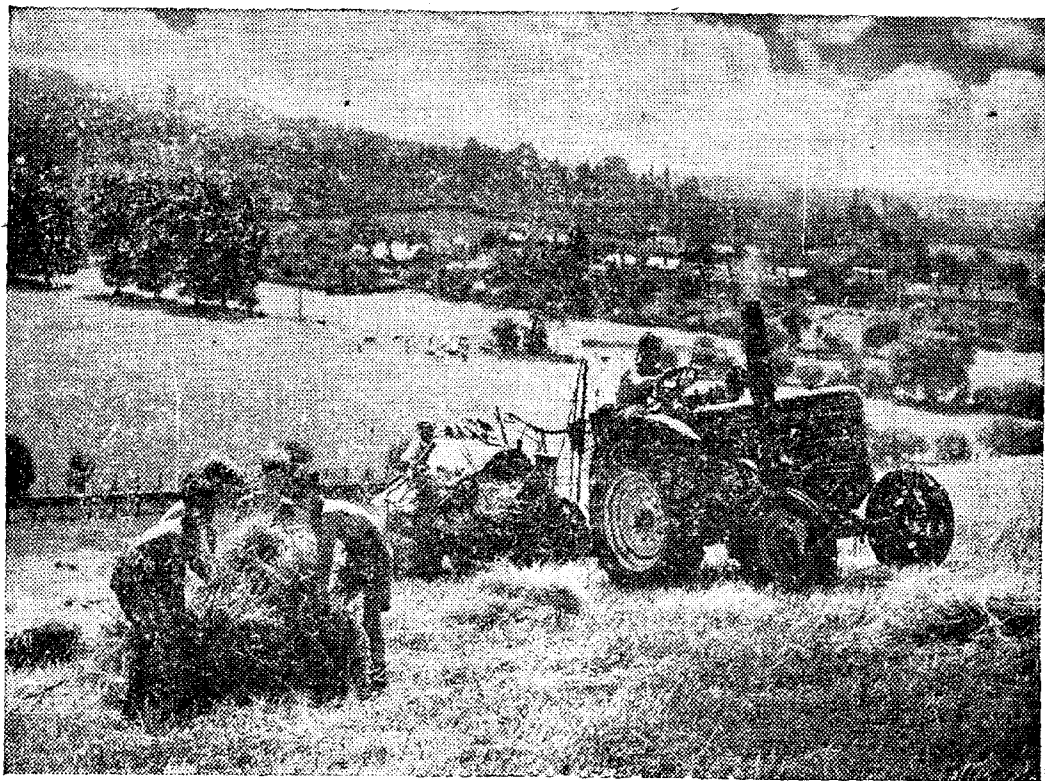
[illegible]

తాత్పర్యము యింకొక రా. రా.
మాటన్నది
నిత్ర లిం బున నర్థ విశ్లేషం
కూడున్నది
సేవు కూర్పుంబు కర్పిం
పీటన్నది
సేవు పండుకుంబు పట్టెమంచం
పాన్పున్నది.

అక్షయ పట్నాదు అర్జున
సో తి.దు బైలం.

20

చేత కాని పనులు
చేసి తే రోత
నీతి మాలిన చోట
నిలుచుండు రోత.

బ్రిటన్ అధికాహంస్పత్తి ప్రణాళిక కనుగుణంగా ఇంగ్లండును నూతన వ్యావసాయక యంత్రాంతో పనిచేస్తూ దేశసేవ చేస్తున్నారు.

బిటిఎస్ నటి 'జేకా హిల్టన్'. "డియర్ మర్డరర్" అనే

చిత్రంలో తారాపథ మందుకొన్న నటీమణి.

సినిమా కథనంలో ఓ, న, మా, లు:

సంభాషణలు, తదితర శబ్దాలు

చలనచిత్రంలో సంభాషణకు, నాటకంలో సంభాషణకు, ప్రయోజనతత్వంలోనే చాలా విభేదముంది.

నాటకంలో కథను చెప్పటానికి సంభాషణ లొక్కటే సంపూర్ణంగా వినియోగిస్తాయి. రంగ స్థలము, అలంకారాలు, నటన ఆహార్యవిహారాలు, ఇత్యాదివిషయా లన్నిటికీ, నాటకరంగంలో ఉన్న ప్రయోజనమూ, సినిమా తెరమీద ఉన్న ప్రయోజనమూ చాలామటుకు మారినాయి నటన, సంభాషణలకు కూడా ప్రయోజన ప్రాముఖ్యతలు చాలామటుకు మారినాయి. సంభాషణలకు నాటకంలో ఉన్న కథన ప్రయోజనము, సినిమాలో, రంగాలంకారాల తదితర ఉపాంగాలకు సంక్రమిస్తుంది. నాటకం సంభాషణలే వరుసగా రాసుకొని, నాటకం పుస్తకరూపంలో ఉన్నప్పుడు, నాటకంలోని కథ అంతా పరిపూర్ణంగా మనకు బోధపడుతూనే ఉంటుంది. సంభాషణల ద్వారా తప్ప కథను ద్వితీయకం చెప్పటానికి నాటకంలో ఇతరధారాలు చాల తక్కువ అవుతున్నాయి. సంభాషణలన్నీ వరుసగా చెప్పుకొంటేనే నాటకం అంతా తెలుస్తుంది.

ఆసలు ఏవిషయమైనా కృత్రిమం చెప్పటానికి, సంభాషణకన్నా సుఖమైన మార్గం లేదు. అందుచేత, సినిమా కథారచయిత, కాస్త బద్ధకస్తుడైతే తక్కిన కథన ఉపాంగాలన్నీ విస్మరించి కేవలం సంభాషణలతోనే కథ చెప్పాలని ఉపక్రమించవచ్చును. దానితో అటు అతివృష్టిగా తయారవుతుంది.

సంభాషణ లెంతగా కథ తెలిపేందుకు వాడుకోవాలనటంలో, ఒక యాభాగాన్ని గ్రహించాలి. చలనచిత్రకథారచయితకు సంభాషణలమూలంగా కథ తెల్పుకుపోవటం చాలా సుఖమైన మార్గమే గాని, చలనచిత్ర ప్రేక్షకునికి సంభాషణల ద్వారా పొదునునా కథ అర్థమవుతోవటం కష్టమనిపిస్తుంది. కేవలం ఏకరువుగా చెవికి వినబడే మాటలమీద వరుసగా మనస్సు నిల్పడం కష్టమని మన కందరకు తెలిసినవిషయమే. సభావేదికలపై దంచే గంటలకొద్దీ ఉపన్యాసాలు వినటం, క్లాసులో ఉపాధ్యాయుడు ఏకరువు పెట్టే పాఠాలు వినడం, ఇత్యాదులన్నీ ఎంత విసుగు పుట్టిస్తాయో వేరే చెప్పక్కర్లేదు. సంభాషణలు వినుముగా, ఒకే రోకటిపాటకాక ఎప్పుటి

పొదునునా ఒక్క చెవితోనే గ్రహించటం కష్టం. అందుకనే కాబోలు, ఉపన్యాసం వింటూన్న వాడినీ, నాటకం చూస్తున్నవాడినైనా బైటికి లాక్కురావచ్చుగాని, ఎంత దీర్ఘద్రవ్యాకన్నా వైనా, దృశ్యప్రాముఖ్యమున్న సినిమా చూస్తున్న వాడిని బైటికి లాక్కురావటం చాలా కష్టమౌతుంటుంది.

కాబట్టి, కథ తెలుపటంలో, సంభాషణల మీద ఎంత తక్కువ ఆధారపడిఉండాలో కథారచయిత తెలిసికోవలసిఉంటుంది. ఈ ప్రయత్నంలో సమయి చలనచిత్ర కథారచయిత, ముందు సంభాషణ లనలు లేకుండా తదితర చలనచిత్ర కథనసాధనాలతోనే తన తెల్పదలచుకొన్న కథ సంతా పూర్తిగా తెలిపేందుకు సాధనచేయాలి. అతర్వాత అతని అనుభవాన్నిబట్టి, కథాస్వరూపం తన భావించినంత పూర్తిగానూ బైటపెట్టడానికి ఎక్కడెక్కడ సంభాషణలు లేనిదే చిత్రానికి సరియైన సంపూర్ణ స్వరూపం రాలేదని తోస్తుందో, అంతంతమాత్రంగా సంభాషణలను ప్రవేశపెట్టటం సాధికగా చేసుకోవలసిఉంటుంది.

శబ్దాలు

జీవితంలో ప్రతి సంచలనంతోనూ, ఒకశబ్దం టోడించుకుంటుంది మనకు నిత్యానుభవంలోని విషయం. ఒక తలుపుమూసినప్పుడు చప్పుడు, ఒక గైలు వెళ్ళుతూంటే చప్పుడు, లేదా ఒక భుపాతి పేలినచప్పుడు, ఇలా ఒకటేమిటి ప్రతివిషయంలోనూ, క్రియాకలాపా న్ననుసరించే చప్పుళ్ళు

'మన దేశం' చిత్రంలో నాయకపాత్ర

చెవులకు వినిపించుకోలే విపరీతంగా కనబడుతుంది. అలాగే ఒక గైలు వెళుతున్నప్పుడు, ఒక యంత్రం పనిచేస్తున్నప్పుడు, ఇత్యాదులుగా దృశ్యంలో క్రియకు సంబంధించిన చప్పుళ్ళన్నీ వినబడుతుంటాయి. సహజంగా ప్రేక్షకుడు దాసిస్తాడు. ఆటోడింపు. లేకపోతే ఏదో వికృతంగానే ప్రేక్షకునికి కనబడుతుంది.

ఇప్పు డీ జోడింపునే తల్లక్రియలుచేసి చూసుకొందాం. దృశ్యంలో క్రియ కనబడకుండా, ఆ క్రియ నశువరించిన చప్పుడు వినబడే దమకొంటుంది. వెంటనే ప్రేక్షకుని కా క్రియాకలాపం ఆ చప్పుడు ఎక్కడో ఇరుగుతూన్నట్లు స్పృశిస్తుంది. అలాంటి కేవలం ఒక్కశబ్దాన్నే విడిగా విడిగా విడిచి తెలిపేట్లు చేయగలుగుతున్న దర్శకులు, ఉపాధ్యక్షులు: ఒక చీకటిమూల ఒక గజపట్టిలో చుట్టే మూర్చున్నట్లు, నిద్రపోతోన్నట్లు, తాళూడు బొమ్మ కనబడవలసిందాం. ఈభాష్యతోకలిపి జోరుగా పట్టాలమీద గైలుపట్టాల మూర్చున్నట్లు వినబడుతుందనుకొందాం. వెంటనే, ఒక గజున్న గైలు పట్టెలో ఒకమూల పడుకొని ఈ భుపాతి ప్రయాణంచేస్తున్నాడని తెలుస్తుంది. ఆ భుపాతి మీది చక్రాలుకట్టం తగ్గిపోతూవున్నట్లు, ఆగిపోతే, ఒక ఊరి స్టేషనుదగ్గరకొచ్చాంగాబోలునని వెంటనే స్పృశిస్తుంది. అంతే, అతివిస్తృతమయిన విశాల రంగాలు చూపించటానికి తెరమీద అత్యంత లేనప్పుడు, ఆనువంకిక శబ్దాలన్నీ, శబ్దాల్లో ఆయా విశేషాలు తెలుపచేయటానికి, కథనవిశాలంగా ఈ చప్పుళ్ళు ఉపయోగపడుతాయి. ఒక వర్షాని ఒక గదిలో ప్రవేశిస్తున్నట్లు చూపించిన దృశ్యంతోపాటు, జనం ఆటోచక్రంగా వచ్చిట్లు కొట్టుతూన్న శబ్దాన్ని చూపితే, ఆ దర్శక నాటకరంగంమీదినుంచి తెర తనకుకు గ్రీకో నూముగాకి వచ్చివట్లు, ఆమె అభినియోగి జనం చాలా మెచ్చుకొన్నట్లు, అక్కడ తరవాతవట్లు, ఇలాంటి కథావిశేషాలన్నీ, నాటకం హలంతా తెరమీద చూపకుండానే, కేవలం హాలులో వినబడుతూన్న చప్పుట్లచప్పుట్లు, ఇతర కేకలు, శబ్దాలన్నీ, సినిమా ప్రేక్షకునికి స్ఫురింపచేయవచ్చును. ఆమె ముఖభంగిమలతో కొద్ది మార్పుతో, ఆ జనం మెచ్చుకోవటం ఆమె సంతోషిస్తున్నదే, లేక ఆ మెచ్చుకోవటం పరిమాణి విపోయి ఆమెకు విసుగుగా ఉన్నదీ, అక్కడే వర్షాకేడిలో ఆమె వున్న పేర్లుకట్టెట్లు, ఇత్యాదులన్నీ స్ఫురింపచేయవచ్చును.

చిత్రాని కన్న పరిమితి కొద్దికొద్ది ప్రేక్షకులకు ఉంచుకొంటే, ఫిల్ములో కొద్దిపాటి ముఖభంగి ఈ శబ్దాలను కథనోపాంగాలుగా ప్రవేశించి వినుకోవటంలో, తెరమీదా చూపించుటవలన దృశ్య పరిమితిని కూడా సంతృప్తి చేసుకొన్న కొద్ది దృశ్యాలలోనే, ఎక్కువకథావిశేషాలను చెప్పకోగలుగుతాము.

స్వార్థం ఉండదు. నాటకంలో, ముఖ్యంగానే 'సంభాషణ', సినిమా ఉపాంగాలన్నిటితోపాటుగానే కృత్రిమం చేయటంలో ఒకభాగంగా ముఖ్యం కల్గిఉంటుంది.

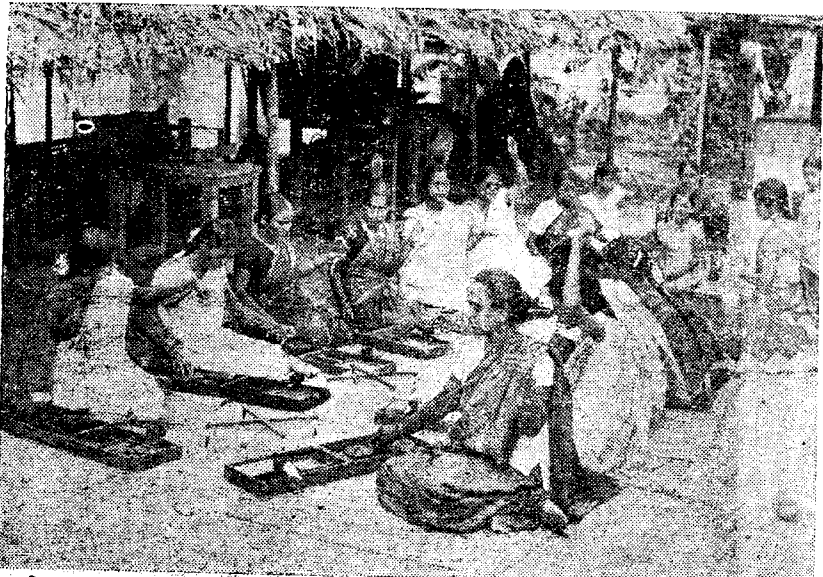
మ. అంటుంటే, వెంటనే, సినిభాషణలకు ఉపాంగంగా ఎంత ఇచ్చుకోవలసిఉంటుందో అన్నది.

చిత్రానికి అంశగల యంత్రజ్ఞానం సంభాషణల కెంతప్రాముఖ్యం ఇత్యాద్యంబులలో వాదోపవాదాలు బయలుపర్చిగా సంభాషణలుంచి నాటకంలో గాగించాలని కొందరూ, ఎంతో మరీ అయితే, ఒకటో రెండోముక్కలు, సంభాషణలే ఉపమానమనేవారు. ఇలా అతివృష్టి, అనావృష్టిగా రున్నారు.

ంలో మాటలకు భావప్రకటన చెప్పుకొంటున్నాము. కాబట్టి సినిమాలోనూ అదే మూలనియమం కపోతే, సంభాషణలే కథ తెప్పించటంలో ఎంతవరకు ఉచితానుచిందుకోవలసి ఉంటుందని అలా

తగ్గుతుందన్నమాట నిజమే. కాని శ్రవణేంద్రియం ద్వారానే వరుసగా విషయమంతా గ్రహించవలసివచ్చేటప్పటికి మనస్సుకు చాలా ప్రయాణం కలుగుతుంది. చిత్రరూపంలో కంటితో గ్రహించినంత హాయిగా కథనవిశేషాన్ని, శబ్దరూపంలో

కలవాటుపడి ఉంటాం. ఆపని జరిగి ఆ చప్పుడు వినబడకపోతే, మనస్సుకు ఏదో విపరీతంగా కనబడుతుంది. ఒక బల్లమీద గట్టిగా ఉపన్యాసమడుగుదెట్టు తెరమీద కనబడి, బల్లనుదీసే చప్పుడు

మృదాను చర్చా ప్రచార సభవారు నడిపిన మూలుపనుకు పోటీలో పాల్గొన్న కొందరు మస్లిం ప్రాధమికోపాధ్యాయులు.

శబ్దాలు నాటకంలో మరొకవిషయం మనం గమనికోవలసి ఉంచుకోవాలి. కంటికి కనబడే దృశ్యాన్ని విభాగి, మరొకలంగాని శబ్దముక్తం, మాత్రప్రాయంగా వచ్చునే ఉండాలి. ఒక మిమిక్ కంట్రీయంత్రం పనిచేసేటట్లు వినవచ్చుగాని, ఆ గదికి సంబంధించిన 'హాట్స్' అల్పంతి తోనూ, మిమిక్ కంట్రీయంత్రం శబ్దం ఇతరులకు తూనే ఉండాలి (మిమిక్ కంట్రీయంత్రం అంటే చూపిస్తోంటే తప్ప!) ఉంటుంది. అంతే, ఈ పరిమితిలో దృశ్యం విభాగించబడవలసిందే గాని, ఆ దృశ్యాన్ని కంటికి ఒక శబ్దం వచ్చుగాని గుచ్చుకొస్తోంది. కన్ను చూసే దృశ్యం అక్షరమణి మారవచ్చునుగాని, చెవులు విశేషం విశేషం కుండా ఉండాలిఉంటుంది. ఈ తత్వాన్ని ఉపయోగించుకొని, శబ్దం ఎంతవరకు వినిపిస్తూ, దృశ్యాన్ని విభజించుకొన్నామో నాటికగా దర్శకులు వాడుతారు. అంతే సంభాషణ మాటలమధ్యలోనే దృశ్యం (పాట్) వూగుస్తూ తప్ప, అనుభవంకన్న దృశ్యం లేదనా సంభాషణకొనంతరందాకా పూర్తిగా ఆగి పోవచ్చును. కాబట్టి, తెరమీదదృశ్యం, విభజనమాత్రామీద నడుస్తూంటే, తెరనుంచి వినబడే శబ్దాలు, ఆ విభజింపదృశ్యాలన్నీ కుచ్చిపట్టే మాలికా సూత్రంగా ప్రయోజనకర మౌతుంది

కోడూరు చీని ఆరంజి, నాత్తుకుడి,
బట్టాయి బడింగు అంట్లచి త్తమలు కేసిన
మొక్కలు అమ్మకమునకు తయారుగా నున్నవి.
సి. వి. సుబ్బరాజు,
కోడూరువాడు, (కడపజిల్లా)

భారతరాజకీయాలు

[9 వ పేజీ తరువాయి]

జానాభాదీ సంస్థానములకి కాంగ్రెసుకు బహుళ సంస్థానం చేయబడును. ప్రభుత్వప్రాయాలు నకు కృతీకముగా జానాభాదీ పాకిస్తాన్ లో జేరుటకు నిశ్చయించు ప్రభుత్వప్రాయం తెలుసు కొనుటకు నిశ్చయించి జరుపదే తాను ఈ ఆధికారస్థాన ప్రధానమును అంగీకరింపవని భారత ప్రభుత్వం స్పష్టం చేయగల దని తెలుస్తున్నది.

* * *

జానాభాదీరాష్ట్రంలోని చక్కణ్ సంస్థాన ములకు సాంగ్లీ, కురుంద్యోన్, సినియర్, భోర్, ఫల్కా, రామచంద్ర సంస్థానములు కలిసి ఐక్య దక్కన్ సంస్థానము కొకదానిని ఏర్పరచుటకు సంస్థానాధీశ్వరులు ఒకటిచేసి చేసికొన్నారు. ఈ సంస్థానములలో ప్రజలకు సంపూర్ణభాగ్యతా యుత ప్రభుత్వం యివ్వబడును. సంపూర్ణమును కొకరు చొప్పున ఆ సంస్థానాధీశ్వరులు రాజ్య ప్రముఖులుగా కృపహరిస్తూ, పరిపాలనాభాగ్యత కొనసాగించునది ఎన్నుకొనబడిన మంత్రుల సహాయముతో వహిస్తారు. ఇంకా ఎక్కువ సంస్థానములు ఈ సమాఖ్యలో జేరగల దని కూడా తెలుస్తున్నది.

* * *

మైసూర్ లో సత్యాగ్రహోద్యమం తీవ్రంగా జరుగుచున్నది. హోద్యమంలో 5 వేల మంది ప్రజలపై తాగివచ్చిన పోలీసుదళం యాభై చుక్కా కాల్పులు జరపటం వలన 7 నురు మరణించారు. 20 మంది గాయపడినారు. కాఫీ ప్రాంతంలోనూ, కుకాజాలలోనూ తీవ్రమైన ప్రజల నానాహింసల పాలుజేరారు. తుంకూరు జిల్లాలో సత్యాగ్రహాలు యింతవరకు 300 మంది అరెస్టుయినారు. భద్రాచలంలో సమ్మె చేస్తున్న కార్మికులపై పోలీసులు కాల్పులు జరిపారు. కోలార్ పట్టణంలోని బండిఖానాలోని బస్సులకొట్టి ఖైదీలు విడిపించారు. న్యాయాధిమొదలను ప్రాంతంలో ప్రజలపై కనిపిస్తున్నాటకు ఈ కారణంగా సరఫరాచేయడం ముడిపెట్టబడి తెలుస్తున్నది. హోలే నగర నివాసితుల ప్రభుత్వ ప్రభుత్వం నడుపుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. సంస్థాన కాంగ్రెస్ అరచి డిక్టేటర్ అరెస్టు చేయబడెను. సత్యాగ్రహోద్యమం సాగించుటకే కాంగ్రెస్ నిర్ణయించినట్లు కనపడుచున్నది.

కాంగ్రెస్ నాయకులలో రాయబారులు జరుపుటకు మైసూరు ప్రభుత్వం ప్రయత్నించుచున్నది.

చున్నది. సంస్థాన కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సభ్యుల నందరినీ ఒకజేలులోనికి మార్చి, వారు సభ్యుల నింపులు జరుపుకొనుటకు ఆహ్వానం యిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. సత్యాగ్రహాలను 200 మంది విడుదలచేశారు. నాయకులకు కూడా విడుదల చేశారు. శ్రీశైలకర్మికుల సమ్మె సాగుచునే యున్నది. సమ్మె విచ్ఛింన పంపించిన నాయకుడు విజ్ఞప్తిచేసి, తదితర నాయకులను కూడా విడుదల ఆద్యోగవరకు సమ్మెను విరమించుటకు కార్మికులు అంగీకరింపజేసెను. మైసూరు మాన్, 2,000 మంది కార్మికులు తదితర విడుదల చేయబడుచున్నట్లు ఆధికారులు ప్రకటించారు.

* * *

సత్యాగ్రహోద్యమం మైసూరులో సంస్థానంలో కూడా యథాతీతనే జరుగుచున్నది. ఉన్నానాబాద్, బెంగళూరులో పట్టణంలో ఖైదీలు విడిపింపబడి చేస్తున్నారు. నాగపేట జిల్లాలో ప్రజలపై కాల్పులు జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆటవి సత్యాగ్రహించుట మొత్తం 80 వేలకు పైగా చేట్లు సరికి చేయబడినట్లు వార్తలు వస్తున్నవి. ఉన్నానాబాద్, హుజూరాబాద్, ఖామనవాడి, మామగోట, రాయచూర్, హత్తెన మొదలగు అనేకపట్టణములలోనూ, పట్టణాలలోనూ ఆందోళనలు జరుగుచున్నవి. స్థానిక హిందూ ఉద్యోగులు రాజీనామా నిస్తున్నారు. వారిస్థాన ముస్లిం గ్రామోద్యోగులను నియమించుటకు, ముస్లిములకు తర్ఫీదు యిస్తున్నారు. మైసూరులో సంస్థానంలో హిందువులు జరుపుచున్న సత్యాగ్రహములో వారి కెరించుటకు మధ్యస్థత్వములనుండి మహమ్మదీయులు చాలమంది సహాయమునట్లు భజిస్తూ, వస్తున్నారు. మైసూరులో పట్టణంలోనికి 10 వేలమంది ముస్లిములు వచ్చినారు. 2 వేలమంది మధ్యస్థత్వముల ఘట్టములు వరంగల్లు వచ్చినారు; తీర్మానములకు గ్రామములలోని ముస్లిములు కలిసి, భయాద్భుత సుస్థానం కుట్రకెట్టి రెవీన హిందువుల అస్తులను ఆక్రమించుకుంటున్నారు. సంస్థానం బయటనుండి ముస్లిములను మైసూరులోనికి రానివ్వటం ప్రభుత్వం ప్రయత్నించుచున్నది; అప్పటి సత్యాగ్రహాలకు ముసంహారయం చేయకపోగా, జరిగిచేయటానికి కోరడం చేసినట్లే అవుతుంది. ఇటువంటి కుట్రాకాండకీకరమైన భారత ప్రభుత్వం తరఫునా తిరిగివచ్చిపోయినచో కిదు వాటిల్లుతుంది.

* * *

నిజామాబాద్ పురుష్కాట సంస్థానంలో సత్యాగ్రహోద్యమం సాగుచున్నట్లు ప్రకటించబడుచున్నది.

బడినది. వయోజన పోటీలనుపట్టిపై ఎన్నుకొనబడిన 16 రు సభ్యులు తదితరము 4 రు గల ఒక రాజ్యాంగసభ నిర్మాణంను ఏర్పరచి, సంపూర్ణ భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వము నకు రాజ్యాంగసభ్యులును తయారుచేయింప వస్తున్న మహారాజా ప్రకటించారు.

పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం దక్షిణాఫ్రికానుండి 42 వేల టన్నుల రాక్షసిబొగ్గును వెంటనే కొనుటకు నిర్ణయించింది. ఈవిధంగా పాకిస్తాన్ కేరదీసి, బెంగాల్ నుండి జనపనాన దినుమిలి చేసికొని, భారత ప్రభుత్వం విధించిన ఆంక్షలనుండి తైలు పడవచ్చు నని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వం ఆశించటం సహజమే కాని, పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం ఆశించకవిషయంలో అసమర్థతయంగా వున్నది.

* * *

భారత ప్రభుత్వం ఆర్థికపరిస్థితి చాల బలవంతంగానే వున్నదని, ఆమెర్కా సంపాదించినంత షాకగాను, సౌకర్యములలోనూ భారత ప్రభుత్వం ఈనాడు అవ్వచేయగల పరిస్థితిలో వున్నదని ఖజానాశాఖమంత్రిమొట్టమొదటిగా ఈమధ్య బొంబాయిలో ఉపన్యసించారు. ఆధికారాహారోత్పత్తి ఉద్యమం బలవంతమై, జయప్రదంగా సాగిన కొద్దీ, భారతదేశ ఆర్థికవ్యవస్థ మరింత బలవంతం కాగలదని ఈయన అన్నాడు. పరిశ్రమలలో ఆధికారోత్పత్తి జరిగి, ఎక్కువ ఎగుమతులు చేయవలసిన అవసరం వాణిజ్యశాఖ మంత్రి భాభాగారు వక్కాణించారు.

బొంబాయిలో పట్టణముల కార్మికులసమ్మె విరమింపబడినది.

కొచ్చిన్ సంస్థానములో ఆహారదేవున్ 6 బెన్సులకు తగ్గింపబడినది. ఈ ఆరు బెన్సులలో 4 బెన్సులు నియంత, రెండు బెన్సులు గోధుమ యిస్తున్నారు.

భారతదేశంలో వస్త్ర ఉత్పత్తిని ఆధికం చేయుటకు భారత ప్రభుత్వంచే నియమింపబడిన ప్రశ్నోకంఘము కొన్ని నిశ్చయాలు చేసినది. ముతకనట్లపై ధర తగ్గించి, నాజాకునట్ల ధర పెంచించి ఆధికారోత్పత్తి ప్రోత్సాహం చేయవలె నని మీర సూచించారు.

కాశీ సంస్థానంలో భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వం తెలకొల్పుటకు ఏర్పాటుచేస్తూ, మహారాజా ఒక ప్రకటనచేశారు.

భారతభూభాగంలో శ్రాంతివారికి అక్కడక్కడా వున్న పేటలను భారత ప్రభుత్వవరం చేశారు. శ్రాంతి ఇంటియూలో భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వ నిర్మాణం జరిగినది. మంత్రులు ఆరుగురూ కానసాగిచే ఎన్నుకొనెడి. వలసవిధానం ఇక సాగదంటూ శ్రాంతి ఇంటియా గవర్నర్ చేసిన ప్రకటన హర్షించబడినది.

సరిహద్దు, కొండజాతుల శ్రాంతి కృత్తి కొరకు భారత ప్రభుత్వం ఒక ప్రశ్నోక శాఖను ఏర్పాటుచేసి, తీవ్రకృతీచేయ సంకల్పించినది.

అఖిలభారత శ్రీశైలకర్మికులసంఘం కార్యవర్గం సమ్మె బాదెట్ను విరమించుటకే నిర్ణయించినది.

257 సం. ఆక్రమణ తరువాత డ్రిటిష్ నేనలు ఈవారంలో కలకత్తాలోని పదటిపెట్టి వెల్లిపోవటం ముదాపహం.

భారత సాంకేతికత్రోద్యమములో "హోం రూల్" ఉద్యమనాయకురాలు, ప్రఖ్యాత దివ్యజ్ఞానసూత్ర సభ్యురాలునూ డా. ఆనిసెంటో శతవాదక కర్గతి మద్రాసులో అడయార్ దివ్యజ్ఞానసూత్రంలో జరుగుచున్నది. ప్రపంచమునకు, ముఖ్యంగా భారతదేశమునకు, రాజకీయంగాను, ఆధ్యాత్మికంగాను డా. ఆనిసెంటో చేసిన మహత్తర సేవను ప్రశంసిస్తూ చాలమంది నాయకులు ఉపన్యసిస్తున్నారు. భారత నాయకులందరూ బెనెంట్ సతీకృషిని ప్రశంసిస్తూ సందేశములు పంపించారు.

* * *

సంస్థాన ప్రభావంపై అధ్యక్షుడు కార్మిక్ ప్రభావాయుడు షేక్ ఆబ్దుల్లా విడుదల చేయబడినాడు. ఇంతవరకు సంస్థాన ప్రభావంపై అధ్యక్షుడుగా కృపహరిస్తున్న డా. పట్టాభి సీతారామయ్యగారు కార్యభారం షేక్ ఆబ్దుల్లాకు వప్పజెప్పారు. షేక్ ఆబ్దుల్లాను త్వరలోనే మంత్రవర్గములో జేర్చుకొనుచున్ననీ, ఆయన పక్షమున మంత్రవర్గంలో మరిరెండు స్థానములకూడా యివ్వబడవచ్చుననీ, వార్తలు వస్తున్నవి.

ఇదివరకే ప్రకటించిన ప్రకారముగా వయోజన రాష్ట్రంలో మరీ 8 జిల్లాలలో భువ్వసాగం అమలు జరిగింది. మంత్రులందరూ జిల్లాలలో పర్యటించి, ఈ నిశ్చయం అమలుగా జరుపవలసిందని ప్రజల నుద్దేశించుచున్నారు. మద్యపానోపలన రాష్ట్ర జనాభాను పోపులు కాపట్టి, ఆ కొరత భర్తీచేయటం మదరాసు ప్రభుత్వం అమృతపుష్పం పాపాదులకు తలపెట్టినది. అమృతపుష్పం పట్టణంలో మార్పులు, శ్రీమతి బురూబాధా నివారణ చట్టంలో చేయబోతున్న మార్పులు, నే కొకకో విపులీకరింపబడినవి.

బరిస్థాలోని ఆంగ్లంపై శాస్త్రవర్గం ఒంటానికి బరియాలు నిధిపాతున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నవి.

మదరాసు ప్రభుత్వ సత్కార్యములను పరిపరలోను, విద్యావిహితులలోను వివిధ గ్రంథాల చేయటానికి ప్రచారకాఖ మంత్రుగా ఒక ప్రజాతీక రయారుచేస్తున్నాడు. ఆంగ్లంపై లో బెనెపాలోను, చులచూలోనూ కాటికలోను రెండు చేడియోకేంద్రములు ఏర్పట్టుచేయబడును. శిలీంధ్యారాష్ట్ర ప్రభుత్వప్రకటన ద్వారాను విరివిగా ప్రచారం చేయబడ ఆలోచింపబడుచున్నది.

కాండిశీలకు సహాయంచేయుటకు మదరాసు ప్రభుత్వం ఒక లక్షరూపాయలు వినియోచించింది.

పండ్లు చాల త్వరగానే చెడిపోయే ఆహారదాహము. అంత త్వరగా చెడిపోయేదా పరచి, దీర్ఘ కాలం లో కూడా పండ్లరచి, నుణము చేడిపోకుండు పురచే వియమై పరిశోధన చేయుటకు ఒక కేంద్రము మద్రాసు పట్టణంలోనే ఏర్పరచబడి నని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినది. దీనికిగాను 1,30,000 రూ.ల నిర్ణయించును.

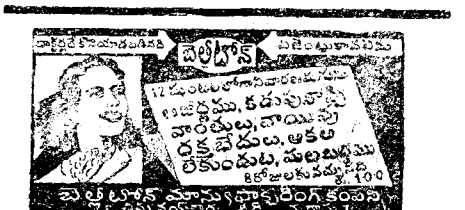
ఒక రాష్ట్రమునకుగాని, సంస్థానమునకుగానెందన సేదపట్టు ఇంకొక రాష్ట్రంలోగానె సంస్థానంలోగాని దానుకుని వుండే, వారిని పరియిచ్చుటకు ఆ రెండురాష్ట్రంగానె, సంస్థానంగానె, అంగీకరించే ఏర్పాట్లు యిదివరకు చేయబడినవి. దీనిని ఏకాభిప్రాయం ఏర్పాటు అంటారు. మైసూరప్రభుత్వ భారత ప్రభుత్వం జేరకుండా వున్నాడుగాజిట్టి, ఆ సంస్థానమున సంబంధించినంతవరకు ఈ ఏర్పాట్లను రద్దుచేయటం మద్రాసు ప్రభుత్వం నిర్ణయించినది.

మద్రాస్ ప్రెస్ కేరీయట్ ఉద్యోగులు అరు 10-వ తేదీన సమావేశమై సమ్మెపాలతీసుకుంటారు.

రామపాదసాగర్ ప్రాకెట్టు నిర్మాణం ప్రారంభమునకు కావలసిన నామమాత్రపుసామర్థ్యము కానసాగిచే ఆమోదంపజేయుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వం నిర్ణయించినది. ఈ ప్రాకెట్టు వియమై పరిశోధనలకు పెద్ద మొత్తమును నిర్ణయించుటకూడా మంత్రుగారు బాధ్యత వహించినారు.

రంపహోదవరంలో కాటకంవలన అచ్చట ప్రజలు చాల దుర్బులులై పోయినట్లు చాలమంది చూచినచ్చి ప్రకటిస్తున్నారు. అనవసరంగా గడ్డమలలో కాలయాపనచేయక తగినంత ఆహారపదార్థం అక్కడికి పంపించవలసిందని అందరు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. అక్కడికి ఆహారధాన్య ప్రభుత్వం పంపుచునే యున్నది. పరిస్థితి త్వరలోనే చక్కబడవచ్చును.

మద్రాసు రాష్ట్రంలో ధాన్యసేకరణ బాగానే జరుగుచున్నది. సెప్టెంబరు 25 వ తేదీతో ఆంధ్ర మెనవారంలో 24 వేల టన్నుల ధాన్య సేకరింపబడెను; గతవారం 21,699 టన్నులు మాత్రమే సేకరింపబడి వుండెను. మలబార్ లో 'కన్ని' పంట నూర్పిడికి జరిగినది; సేకరణ విరివిగా జరుగుచున్నది. ఈ ధాన్యమంతా సక్రమంగా సేకరింపబడినచో, మనరాష్ట్రం ఆహారపరిస్థితి చాలవరకు చక్కబడగలదు.

వర్షాల్లో
న్యూ మోనియ
వాధపడకండి

వణకుభట్టివా, తుమ్మరచ్చివా వెంటనే విషనివారకామ్రాణగుళికలైన పెప్సో తీసుకోవడం ప్రారంభించండి. అది నోటిలో కరుగుతూనే విలువగల ఓషధీసారములను కలిగించి మీ నిశ్వాసతోగూడా ఊపిరితిత్తులలోనికిపోయి, మంట కలిగిన చర్మపు బారలను, నొప్పిని శమనపరుచును. అంటురోగ సుబంధమైన క్రిమిలను నాశనం చేస్తుంది. మీ శ్వాసానయనాన్ని పూర్తిగా బలపరచును. తీవ్రస్థితికుల వల్ల కలిగే ప్రమాదాలనుండి కాపాడుతుంది. దగ్గులకు, శ్రేత్యాకు, జలబురకు, గొంతుమంటలకు, ఇళ్లల్లయెంబాక, రొమ్ముపడితెమునకు, ఇతర గుండె, శ్వాసకోశవ్యాధులకు పెళ్ళు అమూల్యమైనది.

పెప్సోతీసికొనుము.

PEPSA

విషనివారకమగు ఆఘ్రాణ గుళికలు

• ల్లప్పుడు దగ్గు సంచుకొనము

మండునర్తకులందరివద్ద దొరకును.

ఏజెంట్లు: మెసర్స్ దాదా ఆండ్ కంపెనీ, వైయప్పనాయకీధి, ఓ. టి. మద్రాసు.

మరల ప్రపంచసంగ్రామంతప్పదా?

(10 వ పేజీ తరువాయి)

యన్ రష్యాను పడదోయాలని కుట్రచేస్తున్నాడనే నిందాగోపణ. చివరికి స్టాలిన్ మాత్రం, సోవియట్ రష్యాని నాశనంచేద్దామని పూనుకొన్న హిట్లరుతో మైత్రీపత్రమూ, వ్రాసుకొన్నాడు. రష్యా ఓడిపోకుండా యధాశక్తి సహాయంచేసిన బ్రిటన్, ఫ్రాంసు, అమెరికాతో మైత్రీకలుపుకొని ఒకేపక్షమే యుద్ధమూచేశాడు. ఇరతీయ బడ్డ వాళ్ళందరిమీదా, మాత్రం ఈమిత్రరాజ్యాలతో కుట్రలనే నేరాలే మోపబడ్డాయి.

‘ధనిక ప్రజాస్వామ్యులు’ బర్లనీని చుట్టేస్తూ కూర్చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయనీ, బర్లనీ ఆయుధవిస్తవ్వ చేద్దామనీ, కాని ఎవరూ వింటులేదనీ, బర్లన్ వైస్ర్యసంఖ్య పెరుగుతూన్నట్టు గమనించిన చర్చిలో, “యుద్ధప్రేరేపకుడనీ, ఈడెన్, డఫ్లూపర్లూ యుద్ధ ప్రేరేపకులేననీ, ఈవిధంగా ఆనాడు హిట్లర్ బహిరంగంగా ఉన్నతాలాపాలు మొదలుపెట్టి గగ్గోలుగా కేకలువేశాడు. సమిష్టి రాజ్యసమితిలో విసిగ్పిరి విన్నవాళ్ళందరికీ ఆ కేకలే స్వరముర్రాక తప్పకొచ్చాయి.

‘కొట్లాన్న వాడే, గోల్ పెట్టి అమ్మో నాయనో అని అర్థమూ పెడబొబ్బలూ పెట్టాడనీ’ రష్యాన్ సామెత ఒకటి ఉంది. తిట్టేవాడు తన మీద తప్ప రుద్దుతారేమోనని ముందే ఇతరుల మీద తప్పురద్దటం మొదలుపెట్టాడట.

సమిష్టి రాజ్యసమితిలో విసిగ్పిరి ఈ విపరీత ప్రవర్తనానికి, అంతర్జీనంగా ఉన్న రాజకీయోద్దేశమేమిటో విచారించవలసి ఉంటుంది.

అతని ఉపన్యాసం, రష్యాపట్ల, అమెరికన్ ప్రజల ద్వేషాన్ని హెచ్చించింది. బహుశా ఇందువల్ల యూరప్ పునస్సాస్థానాన్ని గోల్కొనేందుకు శక్తికోట్లు ఇయ్యాలంటూ మర్లర్, తన ప్రజాతికను కాంగ్రెసుచేత తేలికగా ఒప్పించకలిగేందుకు, ఈ ఉపన్యాసం ‘ప్రతికూల పద్ధతిలో’ బాగా ఉపకరించిందేమో. వైస్ర్యాల విస్తృతంచేస్తూ వైస్ర్యానికి దేశంగా ఖర్చులు ఆధికంగా భరించాలనే వాళ్ళందరికీ, విసిగ్పిరి మళ్ళా ప్రాణంపోసిన వాడయ్యాడు. ఈ ఫలితాలన్నీ అచనావేయగల తెలివితేటలు క్రమముకు లేవనెత్తడానికి నిలలేదు. పూర్తిగా ఉన్నాయి. మరిక ఇవి జరుగుతాయంటే భయమూ, లక్ష్యమూ కూడా లేకుండా ఉండి ఉండాలి.

ఇంక, అయితే విసిగ్పిరి, రష్యాన్ నాయకులూ ఏమిప్రయోజనం ఆశించి ఇల్లా వ్యవహరించినట్లు? మొదటివిషయం, రష్యాను లూ, బ్రిడేజలలో క మ్యూనిస్టు లూ, యావన్ముంది కూడా అమెరికా ప్రతికూల ప్రచారం మహాదోరుగా సాగిస్తూన్నారట. విసిగ్పిరికూడా ఆ ప్రచారానికి తనచేయక ఉడతాసాయం చేశాడనుకోవచ్చు. ప్రాసంగికంగా బ్రిటన్ ఫ్రాంసు లనుకూడా విసిగ్పిరి ఎత్తుకున్నాడు, అతని ఉద్దేశం.

శం తెలుకోవాలంటే నేటి రష్యాలోకి ఒక సారి తొంగిచూడాలి.

నేను సోవియట్ పత్రికలు మాగజైన్లూ చదువుతూ ఉంటాను సోవియట్ యూనియనులో మూల మూలలా విశేషమే విద్యేయము యూరప్ యన్ విద్యేయమూ చాలా ప్రజలంగా కారు చివ్వులాగ అంటుకు ప్రస్థావిల్లుతూంది. ప్రభుత్వవర్గాలే స్వప్రాశస్త్యప్రలాప పూరితమైన సంకుచిత జాతీయత్వాన్ని ఉన్నతంగా ప్రకటిస్తున్నారట. రష్యాన్ ప్రగతులపై విశ్లేష పూర్వసంస్కృతుల పయన వివాదా విదేశ సంస్కృతి ప్రభావాలు ఏమాత్రమూ ఉండటం ఉన్నాయనటం రష్యాను లు బిప్పుకోవటం లేదు. రష్యామీద మంతకన్నా కనాకష్టంగా ఎక్కడా ఉండవోదు.

రష్యాకు ఈ దృక్పథం ఏర్పడటానికి కారణం ఏమిటి? రష్యా బైటప్రపంచం అంటే చాలా భయపడుతోంది. తనపై యుద్ధానికి తరలివస్తుందని కాదు. తనకన్నా ఎక్కువని నిరూపించుకొంటుందని.

అందుకనే సోవియట్ ప్రభువులు, యుద్ధం ముగిసిన రెండేళ్ళకు, ఈనాడు జర్మనిగడ్డపై ఆక్రమించుకొని ఉన్న రష్యావైసులకు, బర్లనీ ఆక్స్ ఫోర్డ్ వైస్ర్యాలకు మధ్య వైవిధ్యాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. రష్యాను వైస్ర్యునిపై, ఆక్స్ ఫోర్డ్, జర్మన్ల ప్రభావం పనిచేసిపోతుండేమోననీ, మాస్కో నాయకులు బెరిలిపోతున్నారు. రష్యావైసులకు ప్రభావమే ఆక్స్ ఫోర్డ్ వైస్ర్య జర్మన్లపై పనిచేస్తుందనే ఎవరైనా అనుకోవలసి ఉంది. ఇదే కారణమేమనీ, సోవియట్ పౌరులు విదేశీయులతో వివాహాలు జరుపుకోరాదనీ, ఈ మధ్య నే నిషేధానం బయలుదేరింది. ఈ ఉదాహరణలు, సోవియట్, ఉక్రూచారాల తెరలో, చీలికనపడుతున్న పోగులుమాత్రమే.

నియంతృత్వమనేది, ప్రజల భయప్రకంపనాన్ని, రహస్యరక్షక భటాయుధాన్ని అండగా చేసుకొని బతుకుతుంది. యుద్ధం, జనశక్తుల నన్నిటిని పిండేకా ఆ ప్రజల నీ నాడు రాత్రిం బవల్లు కష్టపడి పనిచేయునని, సోవియట్ నియంతృత్వం కోరుతూంది. దేశం లో అంతరంగిక శతృవాద ప్రబలంగా ఉన్నప్పుడు, నియంతృత్వానికి అవసరంఉంటుంది. కాని, పంచనాంగ దళాలు, బ్రూస్కి పక్షీయులు, కులకోల, ధనికనాయలు, ఇత్యాది రష్యా అంతరంగిక శతృవులంతా ఇదివరకే నిర్మూలమయి పోయారు. దేశంలో, క్రమబద్ధంగా సంసారూపం వహించిన శతృపక్షమేలేదు. జర్మనీ జపానులు ఓడిపోయాయి. ఇల్లాంటిప్పుడు కొంత కర్లాలను సంతోచించవచ్చుగదా! ప్రజలలో ఫిర్యావాన్ని కొంతతగ్గించి, ప్రజల శ్రేష్టతర జీవన ప్రమాణాలపై జీవితావసర వస్తువులపై ఇంకాంచెం మనస్సు లగ్నం చేయవచ్చునే! “ఉహూ కాదు! మనకు శతృవులున్నారు. అమెరికా ఇంగ్లండు ఫ్రాంసులు, యుద్ధం ప్రేరేపిస్తూ ఉన్నారు. మనం ఆయుధాలను ఆయత్తంచేసుకోవాలి. రహోచితంగా తయారవాలి” అంటుంది క్రెమిన్.

ఇక సోవియట్ పాలెగాళ్లు, పోలాండు, జెకొస్లావాకియా, హంగరీ, రుమేనియా ఇత్యాదులు. ఆ దేశాల్లోనూ కొందరు స్వదేశీయులు, స్వదేశీయులూ, అమెరికాతో ఇంతకన్నామంచి స్నేహం ఏర్పరుచుకొందామని వాంఛిస్తున్నారేమో!— “వీళ్లేదు. అమెరికా రష్యాకుశతృవుమీ శత్రువుతోనా మీకు మైత్రీ” అని అడలగొట్టాడు విసిగ్పిరి.

విసిగ్పిరి ఉపన్యాసాన్ని ఏం చెప్తున్నాడా అని పరీక్షించుకొని లాగలేదు. ఆయనగారు పనికొచ్చేదేమీ చెప్పనూలేదు. ఆ ఉపన్యాసం ఇయ్యడంలో ఉద్దేశం ఏమిటా అని మాత్రము గ్రహించాలి. అమెరికా, బ్రిటన్ ల ప్రభావాన్ని పెంచుకోవాలనేదే ఆ ఉపన్యాసం ఉద్దేశము. ఏదేశ రాయకయజ్ఞుడైనా, ఆ పంథా అవలంబించి స్వదేశభక్తి చూపించుకోటం ధర్మమే. కాని ఆ పద్ధతిలో ప్రపంచాన్ని శాంతింపచేయటం మాత్రం కుదరదు.

అన్నీ విసెంటు

ఈ ఆక్టోబరు 8న ఈమె శతవాత్సవిక జయంశుభ్రవం దేశమంతటా జరిగింది.

గాంధీజీ - ఆర్థిక సమానత్వము

(7-వ పేజీ తరువాయి)

గాంధీజీ రైతు భుక్తులు పెంచే, కులపాముల పేలక, (జేవాల శ్రేణినాల్లా భిక్షుమయక?) పేరిట కొంతమంది విచారణపై బయల్దేరారు. కొంతమంది అడిగూడలేదు.

గాంధీజీ పేరును ఈ నాయకులు అన్యాయంగా ఉపయోగిస్తున్నారు. గాంధీజీ జీవితం తోగానీ; కార్యరంగంలో ఆయన నిర్వహణతో గాని పిరి పరస్థితులను పోలిస్తే ఎక్కడా పోలిక కన్పించదు. మనోవాక్యాన్ని కర్మణ్యం ఎందుకానూ గాంధీజీకి పిరికి సామాన్యంలేదు.

గాంధీజీకి మార్క్సిస్టులకుకానీ ఆర్థిక సమానత్వమే లక్ష్యం. కాస్త్రము, సిద్ధాంతాలు మార్క్సిస్టులకు ఆధారం. గాంధీజీకి వైతికవృత్తి. కాబట్టి గాంధీజీ సోషలిస్టు సిద్ధాంతాల ప్రకారం ఆలోచించి చరించవలసియినా, సోషలిస్టుల లక్ష్యనికమటుకు గాంధీజీ వ్యతిరేకకాదు. గాంధీజీని ‘రియగ్ నరీగ’, ‘పెట్టుబడిదార్’ ఏజంటుగా విమర్శించటం సబబుకాదు. అయితే గాంధీజీ విధానాలు అన్నీ తృప్తికరంగా ఉన్నాయనికాదు. ముఖ్యంగా ‘ట్రస్టీషిప్’ సిద్ధాంతం తీవ్రవిమర్శకు గురైంది. బహుశా పెంగాలు యేమ సమయంనుంచి గాంధీజీకికూడా ఈ సిద్ధాంతం నుంచి కొత్త ఆలోచనలు కలిగివుండవచ్చు.

ఆగాఖాన్ పాలెస్ నుంచి బైటపడిన తర్వాత గాంధీజీ, ఇంగ్లండుకు వ్యాపారాధ్యక్షుల పోతున్న బిల్లు, తాతా... ప్రభుత్వం ఓ తెలిగ్రాం ఇచ్చాడు—కరాచీ విమానాల మంజూరీ అందేట్లు. ప్రస్తుతం ప్రయాణం అపరమింపని, వ్యాపార ప్రోత్సాహాన్ని ప్రబోధకపు శ్రేయస్సుకు అనుకూలంగా నిర్వహించాలి. కాని ఈ గాంధీజీ శిష్యులు ఇటువంటి సంవత్సాల్లో గురువుమాట వింటారా?

కాబట్టి సోషలిస్టు వ్యతిరేకమైనవారు పెట్టుబడిదారీసిద్ధాంతం... గాంధీజీ నాయకుడని గానీ, అనుకూలమైనా అనుకోటం

సబబుకాదు. పిరికి, గాంధీజీకి వున్న తీవ్ర వ్యత్యాసాలను ప్రజకు తెలియజేయటం విమర్శకుల బాధ్యత.

ప్రజాస్వామిక సోషలిస్టు వ్యవస్థకు గాంధీజీ కొంతవరకూ ఉపయోగపడవచ్చు. తీవ్రవాదులు ఈ సత్యాన్ని మరచిపోకూడదు. అభిప్రాయ భేదమున్న విషయాల్లో ఎడంగా ఉండవచ్చు. కాని వ్యర్థసిద్ధాంత రాధాంత రథసాల్లో పరికిలనా దృష్టిని పోగొట్టుకొని, గాంధీజీ సహకారాన్ని నిషేధిస్తే, సోషలిస్టు వ్యతిరేకుల దుమ్ము చారం పోవచ్చు అయి, ప్రజల్లో అస్థిమిత్యం ఏర్పడుతుంది.

ఈ సందర్భంలో ఒక ప్రఖ్యాత మార్క్సిస్టు హెచ్చరిక నిక్కడ ఉదాహరిస్తున్నాను.

గాంధీ ఆర్థిక, రాజకీయ సిద్ధాంతాలు సోషలిస్ట్ గా ఉండే భారతదేశాన్ని సూచిస్తున్నయే. వామపక్షానికి, తనకు మధ్య ఉన్న భేదాన్ని కొంతవరకైనా తగ్గిపోవచ్చు—తన ప్రబోధంలో ఈ అంశాన్ని ఇంకెక్కువ స్పష్టంగా స్పష్టికరించి ఉంటే. అలా చేయకపోవటం దురదృష్టం. గాంధీయనుపార్టీ (అలాంటిపార్టీ ఇప్పుడింత వరకూ ఏమీలేదు—ర.), గాంధీ సిద్ధాంతాలను ప్రతిఘటించటం బదులు, వాటిమూలంగా సోషలిస్టులు బలపడవలసి ఆశించవచ్చు.”

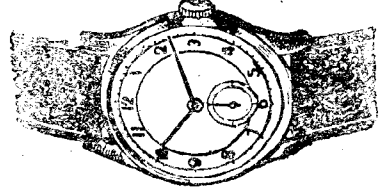
నెరిసిన వెంట్రుకల ఔషధము

రంగు పూయనక్కరలేదు. అయిర్వేదిచిత్వ, తెల్లని రంగును మార్చి శాశ్వతముగా వెంట్రుకలకు నలుపు నిచ్చును, గుణం కానివో, రమ్మ వాపనుచేయబడును. తెలుపు కొంచెమై యుండిన రూ 2-8-0 మధ్యరకమై యుండిన రూ 3-8-0 పూర్తిగా యుండిన రూ 6-0-0.

గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషకు నిచ్చు ఔషధము.

Kesh Ranjan Aushadhalaya, M. 63, P.O. Raniganj (Burdwan)

యుద్ధానికి పూర్వపు ధరలకన్న తక్కువ

- స్వీస్ మేడ్. సరిగా టైంమాపును. ప్రతీదీ 3 ఏళ్లు గ్యారంటీ. కాళ్లు అమర్చబడినది. గుండ్రం లేక చతురం క్రోమియంకేసు రు. 20/-
- .. మేలిరకం రు. 24/-
- బర్ల పదుపు అకారం క్రోమియంకేసు రు. 30/-
- .. మేలిరకం రు. 36/-
- రోజుగోల్డు (10 సం|| గ్యారంటీ) రు. 55/-
- రెట్రాంగ్యుర్, టాను, వంపుగలది బ్రైట్ క్రోమియం కేసు రు. 41/-
- రోజుగోల్డు (10 సం|| గ్యారంటీ) రు. 58/-
- 15 క్యూ రోజుగోల్డు రు 88/- పోస్టేజీవుచితం. జాబులు విధిగా ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి.

PARAGON WATCH Co.,(A.W.) Post Box No. 11419, CALCUTTA.

భారత లక్ష్మీ బ్యాంకు లి||

(షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకు)

హెడ్ డ్వా ఫీసు : మ చి లీ పట్నం.

క్రాంచీలు:

కాకినాడ, కాశీ, గవర్నరుపేట, (బెజవాడ), గుడివాడ, గూడూరు, నరసాపురం, నూజివీడు, బెజవాడ, బొబ్బిలి, రామారావుపేట (కాకినాడ), రాజ్ గిరి.

మద్రాసు బ్రాంచి: 15-ఎ, ఆర్మీనియం వీధి,

అన్నివిధములైన బాంకింగు వ్యాపార సౌకర్యములు చేయబడును.

భో|| వెంటకరత్నం, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

ఆర్థిక పారిశ్రామిక వ్యాపార విషయాలు

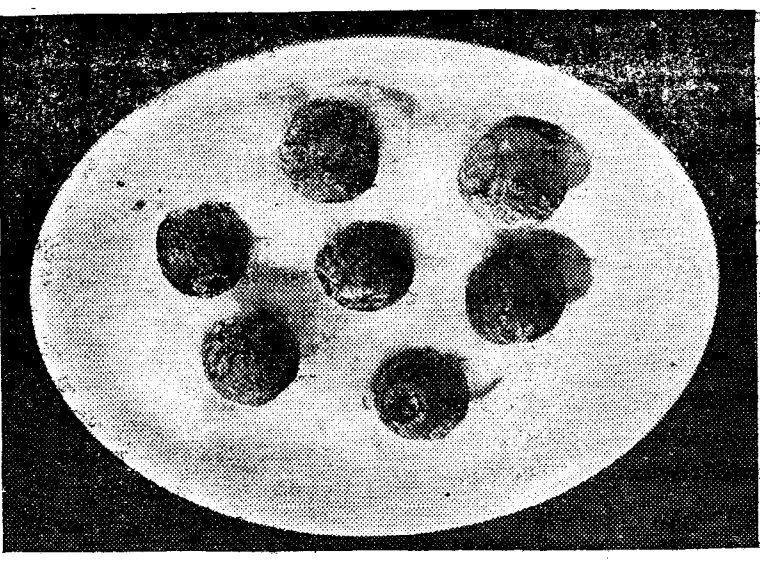
మహారాష్ట్రలో ఇప్పుడు అమలులో వున్న అమ్మకపు పన్ను చట్టమును సవరించుటకు ప్రభుత్వం సవరణల ముసాయిదా ప్రకటించినది. ఈ సవరణలు శాసనసభలో చర్చింపబడి, అంగీకరింపబడవలసియగును. మన రాష్ట్రమునంతటా మద్యవిషేషం అమలుజరుపుతూ వుండటం వలన ప్రభుత్వ ఆదాయం తగ్గిపోతున్నది. తగ్గిపోయిన ఆదాయాన్ని ఆదాయమునకు బదులు మరికొంత ఆదాయము సంపాదించవలసియుండును. అందు కొరకే అమ్మకపు పన్ను హెచ్చుచేయబడుచున్నది. ప్రస్తుతం అమలులో వున్న అమ్మకపు పన్ను రేటు ఆమ్మకం మొత్తము మీద సంవత్సరమునకు నూటికి ఒకరూపాయి. కాని 10-15 శేల రూపాయల అమ్మకం మొత్తము మీద రూ. 93 లకు మించకుండా పన్ను విధిస్తున్నారు; 15-20 శేల రూపాయల అమ్మకం మొత్తం మీద రూ. 144 లకు మించకుండా అమ్మకపు పన్ను విధిస్తున్నారు. ఇకముందు ఈ రేట్లు మారిపోతాయి. ఆయావస్తువులను బట్టి, వాటి అమ్మకంపై రూపాయికి-కొరకుండి రెండవారకు-పన్ను విధిస్తారు. విలాసవస్తువుల అమ్మకంపై పన్ను హెచ్చురేటు ప్రకారం విధింపబడుతుంది. బంగారము, వెండి ముద్రల అమ్మకముపై నూటికి 4 అణాల చొప్పున కొత్తగా పన్ను విధిస్తారు. వార్తాపత్రికలు, ప్రతి మొదలగు వాటిపై కూడా కొత్తగా పన్ను వేయబడుతుంది. కాఫీ, టీల అమ్మకంపై కొంత వరకు, వ్యవసాయ పంటలపై పూర్తిగాను పన్ను తొలగించే హక్కు ప్రభుత్వమునకు వున్నది. ఇది వరకు ఏజెంట్ల ద్వారా జరిగిన వర్తకమునకు ఏజెంట్లు అమ్మకపు పన్ను చెల్లించేవారుకాదు. ఈ విధానం చాల యిబ్బందికొంగు పున్నదని ప్రభుత్వమునకు చాల వాణిజ్యసంస్థలు తెలియజేశాయి, అందు వలన ఏజెంట్లపైకూడా అమ్మకపు పన్ను విధించటానికి నిర్ణయించారు. కొనుగోలుగాని, అమ్మకంగాని రాష్ట్రంబయట జరిగినదని సాకు చెప్పి పన్ను తప్పించుకోవటానికి వీలండదు. కాంట్రాక్టుకూడా, తమ కాంట్రాక్టు మొత్తముపై అమ్మకపు పన్ను చెల్లించాలి. సంవత్సరము అమ్మకం మొత్తం రూ. 7500 లకు పైగావుండే సంస్థలన్నీ 'రిజిస్టరు' చేయించుకోవాలి. ఇందువలన తక్కువ మొత్తం అమ్మకం లెక్కలు చూపించి, పన్ను ఎగతాళిచేసి వీలండదు. ఇప్పుడు వర్తకులందరూ కొనుగోలుదార్ల వద్ద అమ్మకపు పన్ను వసూలుచేస్తున్నారు. ఇకముందు పై విధంగా 'రిజిస్టరు' చేయించుకున్న వర్తకుడుమాత్రమే కొనుగోలు దారుల వద్ద పన్ను వసూలు చేయవచ్చును. వర్తకుడు వసూలుచేసిన పన్నునంతనూ ప్రభుత్వమునకే వప్పజెప్పేవూలి. ఎవరైనా కొత్తగా వ్యాపారం స్థాపిస్తే, వారి అమ్మకం సంవత్సరమునకు రూ. 10 శేలకు మించుకుందని వారు భావిస్తే, వారుకూడా 'రిజిస్టరు' చేయించుకోవచ్చు. పన్ను మొత్తమునకొచ్చి అప్పీలు చేసికో దలచినచో, రివెన్యూవోదకు ఆరు నెలలలోగా అప్పీలు చేసినానవచ్చును. అంతేగాని ఏ నీవిల్ కోర్టు ఈ పన్ను మొత్తమునుగూర్చి విచారించదు. ఇది ఇప్పుడు చేయబోతున్న కొత్తసవరణలు. వీనిద్వారా ప్రభుత్వమునకు ఆదాయం ఎక్కువ రావటమేగాక, పన్నులను విధించే విధానంకూడా సక్రమంగా పనిచేయగలదని ఆశిస్తున్నారు.

రైతు బుణబాధా నివారణచట్టం సవరణ

తమకు కావలసిన బుణములపై దీద రైతులు ఆధికక్షణిలు యివ్వాలని రావటంచేత, వారిస్థితి మరింత చెడిపోయి, అసలు మొత్తం ఎన్నార్థికాత్మికైపోతున్నారు. అందువలనే 1938 వ సం.లో మొదటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఆధికారంలో వుండగా రైతు బుణబాధా నివారణకు ఒక ప్రత్యేకచట్టం పాస్యచేశారు. దానివలన రైతు చెల్లించవలసిన కడ్డీనూటికి సం.నకు 6% కన్ను ఎక్కువ వుండకూడదని శాసించబడినది. అంతకుముందే ప్రాజెక్టును ప్రోజెక్టుపై కడ్డీ

మొత్తములకూడా ఇంత మొత్తమునే తగ్గించవలసిన కూడా ఆ చట్టంలో ఉన్నది. ఆ చట్టం వలన చాలమంది పేదరైతుకు చాల లాభం కలిగింది. కాని ఇంకా చాలమంది రైతులకు కలగవలసినంత సౌకర్యం కలగలేలేదనీ, ఈ చట్టం పరిపాలనా యంత్రం సక్రమంగా పనిచేయటం లేదనీ చాల ఫింగ్స్ లు ఉన్నవనీ తెలుసుకున్నవనీ, ప్రభుత్వం ఈ చట్టమును సవరణచేయ బూనుకున్నది. ఈ సవరణలను శాసనసభలు చర్చించి, ఆమోదించవలసి యుండును.

వృత్తిపన్ను కల్లిస్తూ రైతులుగావున్నవారి బుణములకు, ఆ ఇతర వృత్తివలన వారి ఆదాయం రూ. 600 లకు మించకూడదనీ, ఈ చట్టం వర్తిస్తూండేది. అందువలన వృత్తిలో రూ. 600 లకన్న ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చిన రైతులకు ఈ చట్టంవలన ఏ లాభము లేకుండ పోయింది. ఇప్పుడు ఈ నిబంధనను సవరించి ఇతర వృత్తులకు రూ. 1200 ల వరకు ఆదాయం వచ్చినవారందరికీ ఈ చట్టప్రకారం లాభం కలగా లని నిర్ణయింప బడినది. ఇంతకన్న ఎక్కువ మొత్తం ఆదాయం వస్తున్నవారికూడా, కొన్ని సందర్భములలో ఈ చట్ట ప్రకారం లాభం కల్గించుటకు అవకాశములు ఇప్పటి సవరణల వలన కలగజేయబడు తున్నవి.

ద్రులను ప్రతి సంవత్సరము అవిశేషాని దినుతి చేసుకొనేందుకు కొన్ని లక్షల పానాలు ఖచ్చి పేడుతుంది. అవిశేషాని బదులు మరేదూ కాని పేట్టేందుకు లింగ్ పూర్వకీర్త్యాలుగా ప్రాథమిక టి: ఎఫ్ సి లోడ్ నాడుకత్వం వాలుగొండ్లు పోకో: జరిగింది. ఫలితంగా నైగియాలో విడిరీత గా పండే 'అవునా' కాయలనాంచి కా ఫిర్ నా నె అయిగా వయవచ్చుననీ, దానిని అవిశేషానినె రులుగా పండకో వచ్చుననీ తేలింది. ఈ చిత్రం ఆ 'అవునా' యలు ఒక ప్లెంజో కనిపిస్తున్నాయి.

సమిష్టి కుటుంబము వుండి, శకు ఆస్తి ప్రత్యేకంగా, విడిగా, తమపేర రిజిస్టరు చేసి తేని వాటాదారులకు ఈ చట్టం వర్తిస్తుండటం లేదు. అందువలన చాలమంది సమిష్టికుటుంబములలో ఇప్పుడానికి నష్టం కలుగుతున్నది. ఇప్పుడు ఈ నిబంధన ననుసరించి, ప్రత్యేకంగా, విడిగా ఆ రైతుపేర రిజిస్టరు చేయబడివున్నా, లేకపోయినా, అతనికి ఫలానా ఆస్తిలో భాగం వున్నదని రుజువైతే, ఆ రైతుకు ఈ చట్టం వలన లాభం కలుగటానికి అవకాశం యివ్వబడుతున్నది.

బుణం వుచ్చుకునేటప్పుడు ఏ విధమైన వరతులుచేసుకొన్నా, కడ్డీ భాగ్యంహుప లోగాని, ధనరూపంగాని చెల్లించుటకు రైతుకు హక్కు నిస్తూ ఇంకొక సవరణ చేయబడుతున్నది.

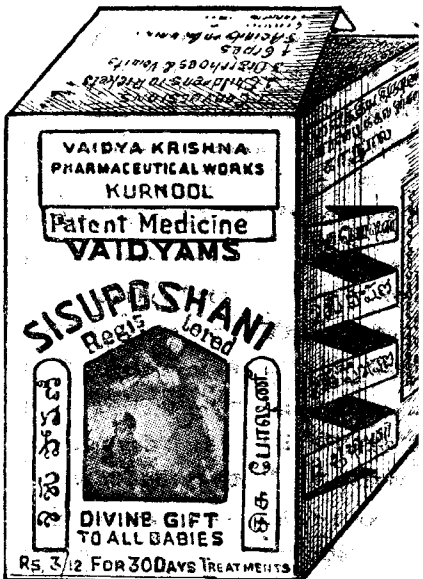
బ్రిటనులో వ్యవసాయాభివృద్ధి

బ్రిటను ప్రస్తుత మొక ఆర్థిక విపత్తుకు లోనై యున్న సంగతి పాఠకులకు విశేషమే. ఆ ఆర్థిక విపత్తుకు కారణము ఎరుగుతుల మొత్తముకన్న దినుతుల మొత్తం చాల ఎక్కువగా నుండి, బ్రిటన్ ఆ వ్యత్యాసమును నల్లించే పరిస్థితిలో లేకపోవటము. ఈ విపత్తునుండి బైటపడుటకు బ్రిటిషునా రవలంబిస్తున్నవి రెండు మార్గములు: ఒకటి ఉత్పత్తి హెచ్చుచేసి, ఎరుగుతుల వృధ

చేయటం. రెండు దినుతులు తగ్గించి చేయటం. ఇప్పటివరకు బ్రిటనులోనికి దినుతు యగునున్న వస్తువుల మొత్తములో సగము ఆహారపదార్థములే. అంగువన దినుతులుతగ్గించు కారణంగా బ్రిటన్ లో ఆహారపదార్థముల సరఫరా తగ్గి పోయి, ప్రజాకోగ్యం నశిస్తుంది. ఇది జరుగకుండా వుండాలంటే, ఎంత మొత్తము ఆహార ధాన్యాల దినుతు తగ్గించాగో, అంత మొత్తము ఆహారధాన్యాల సటను తమ దేశంలోనే వృద్ధి చేసికోవలసివుంటుంది. ఈవిషయం గమనించుకొని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖవారు 1951-52 సం.న కల్లా తమదేశంలో వ్యవసాయపు పంటల ఉత్పత్తి 10 కోట్ల పానలు అభివృద్ధి చేయుటకు ఒక ప్రణాళికను ఏర్పరచారు. ఆ ప్రణాళికన వ్యవసాయ శాఖమంత్రి టాం విలియమ్స్ ఈ మధ్యనే ప్రారంభిస్తూ, ఈ ప్రణాళిక ప్రకారం "ఇవివరక్కూడా, వ్యవసాయ పరిశ్రమలో కనీ వీని ఎరుగంత ఆర్థికకృషిచేయవలసి వుంటుందన్నాడు.

విదేశాలనుండి ఆహారపదార్థాల దినుతులు మానికోగా, కాబట్టి, విదేశములనుండి ఇప్పుడు దినుతు అవుతున్న ఆహారపదార్థములనే దేశంలో ఎక్కువగా పండించుకోవలసిన అవసరం వున్నది అందువలనే మాంసము, కోడిగుడ్డు,

లైన సహాయములు, డబ్బు పుచ్చుకోకుండా చేస్తూవుండటం; పంటలతో వ్యవసాయదారుల వద్దనుండి సాధ్యదలారీల సంపర్కం లేకుండా ప్రభుత్వ మే కొనివేయటం, అధికకరల లభించితీరునని వ్యవసాయదారునకు ప్రభుత్వం పూచీయవ్వటం. వ్యవసాయమునకు కావలసిన కూలీలను విదేశాలనుండి తెప్పించియోనాసరే, తగినంతమందిని సరఫరాచేయటం, కుంత్ర సామగ్రి, గృహనిర్మాణము, తదితర వసతుల కల్పించటంలో తదితర అన్ని పరిశ్రమలకన్న వ్యవసాయమునకు ఆర్థిక ప్రాముఖ్యత నీయటం తదితర పరిశ్రమలకు, వ్యక్తుల నివాసమునకు గృహనిర్మాణం పూర్తిగా ఆపివేశారనే చెప్పవచ్చు బ్రిటన్ లో; కాని అటువంటి పరిస్థితులలో కూడా వ్యవసాయదారులకు కావలసిన గృహములు అతిమరుకుగాకట్టబడనని ప్రభుత్వం హామీ యిచ్చిఉండే, వ్యవసాయమునకు ప్రభుత్వం చేతలలో ఎంత ప్రోద్బలం యిస్తున్నదో చూడండి. రైతు సంపూర్ణ సంతృప్తితో తన కృషి ప్రారంభిస్తేనే పంటలు అభివృద్ధి జేందగలవని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం గుర్తించిన నగ్గు సత్యం వన ప్రభుత్వం ఎంత త్వరలో గ్రహిస్తే అంత మంచిది. ఇన్ని విధానగా పంట అభివృద్ధి చేయబడినా, బ్రిటన్ ఆహారవిషయంలో స్వయం పోషకం కాదు.

Patent Medicine } **SISUPOSHANI** { Registered Trade Mark
WHOLE CARTON & DESIGN REGD.
మూలకై దివ్యమైన, శిశువోషణి ట్రాన్సిక్. దహమిజ ప్రాచీన ఎముకపుష్పి, ఆరోగ్యంపైనే దేహ దాత్యమును పొట్టుట చేసాచ్యుమన్నది.

Diarrhoea due to Indigestion:-[1] "శిశువోషణి" అశ్వవిరేచములకును (తెల్లని విరోచములు) కష్టమై మలమువచ్చుచు వచ్చులెసిన విరేచములకును - వామ (రాత్రుము కొంచెము చేర్చి దినును)కు 2 లేదా 3 పూటలు యిచ్చిన 4 దినములలో చక్కపడును.

Vomitings:-[2] పాలు ఆరగ వాడుటగామాని, పాలు కొక్కుటగా వచ్చుట, రిద్దీపాలచేకాని, అవుపాలచేకాని, శిశువోషణి, దినుమును 2 లేదా 3 పూటలుములు వాడే రేయటమే, పాలు కొక్కుటగామాని, (లేక వాడుట) నిలిచిపోవును.

Convulsion:-[3] బిల్లకు వాయువు అక్రమముగా కలిపించుచుండిన, వాయువువలననే కిషముముదలు 80 దినములు వదలగా ప్రాగ్నన, సాయంత్రము అవుపాలచేకాని రిద్దీపాలచేకాని శిశువోషణి వాడే వాయువురావడు.

Rickets:-[4] బిల్లకు ఎముకలు మామూలు గృహింపవలసి వారి పొట్టన సాయంత్రము పాలచేయచ్చిన న్యుకాయములగును.

Rectifies calls of Nature:-[5] శిశువోషణి బిల్లకు రూత్రము సరిగా చేయుచున్న, తేజస్వత్రుమగుగా కావచ్చున ప్రస్తుత పరి ఆరోగ్యమునగా చేయును.

60 దోడులు పాత్రముల-కెత్త తు. 8-12-0 లాడు కెడువులు. యుద్ధమ కొడుకును OR Y.K.P. WORKS, KURNOOL కు పూయవలను.

బలహీనులను బలవంతులనుగా చేయును.
వివరములకు :
భిషక్ శిరోమణి పండిత
వి. కృష్ణమాచార్యులు, L.A.M. & S.
కర్నూలు.

నెరసిన వెంట్రుకలబెషధము

తెరంగు పూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేద చికిత్స. లల్లీ, రంగును చూర్చి శాశ్వతముగా వెంట్రుక కు నలుపు నిచ్చును. గుణం కానిబో; డబ్బు వాడను చేయబడును. తెలుపు కొంచెమెయండిన రూ. 2-8-0; మధ్యరకమెయండిన రూ. 3-8-0; పూర్తిగా యుండిన రూ. 5-0-0.

గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికిమంచి పోషణ నిచ్చు బెషధము.

Bharat Kalyan Aushadhalaya.
No. 18, P.O. Katri Sarai, (Gaya)

నారాయణ భట్టు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

నాటికల్ కృత్యము వ్యవధికావలె ననియు విన్నవించెను. ఇట్లు లంకకు నందు కేకగ్రీవముగా నంగీకరించినచో ధర్మాధికారి యట్టి యవకాశమియ్యవచ్చునని ప్రాజ్ఞావానుడు తెలియజెప్పెను.

సహజాభిప్రాయమున నాభిప్రాయమున గాన నాభిప్రాయముగా నిర్ణయించిన శ్రేణిపతు లందరును ఆవధికాలు పై నందున ఆ ముగ్గురుకూడ నిర్ణయించు యుండుట యావధిపమున తలంచెరి. అందువలన మరునాడు మరల నధికరణస్థానమునకు వాడు రావలసినచో స్వీకార్యభంగి మగును. ఐనను భర్తదీక్ష చే వచ్చుటకు ఏకగ్రీవముగా సమ్మతించెరి. అంతట గురునాథశ్రేణి యా విచారణ ముగిసాడు పూర్తికావించు నని చెప్పి యా ప్రతిపక్షముల మరునాడు తీసుకొని రావలసిన దని గోచరించు కష్టమిచ్చెను. వారిని పంపుటకు ముందు. వారికి రాజభటులు కావనిల సౌకర్యములు చేయుచున్నదియు, లేనిదియు విచారించి, లోపములు జరిగినచో తనకు చెప్పి కొనినచో నన రించు నని ధర్మాధికారి స్పష్టపరచెను.

ఆ సమృద్ధి నంకను మరెక్కొన్ని వ్యవహారము లా సాధు విచారణజరిగెను. కాని అందులో నెక్కొంతభాగము సంప్రతి పత్తి—అప్పుడు—మిషన్ జరిగిపోవుచుండెను. అందువలన విచారణలో సాలభ్యములేదు. ముందు పూర్వపక్ష ప్రతిజ్ఞ వ్రాయుటకే యొక్కట గూలభ్యము పట్టునా. ప్రతిపక్ష తన సంప్రతిపత్తి చెప్పగనే ధర్మాధికారి లేఖకునికి చెప్పి, జయపత్రము వ్రాయించి ను ద్రికపేజీ పూర్వపక్ష కిక్కిరించుచుండెను. వ్యవహారములో సుభయపక్షములు కూడ సహజమాడుటకు నెరచుచున్నందున అన్ని వ్యవహారములును నుకరముగా తేలిపోవుచుండెను.

సామ్యమును మునునకు రెండుగడియలు ముందుగ నాభిప్రాయము మూసివేసెరి.

౧౦

పురాణ కాలక్షేపము

ఆ పురాణకాలక్షేపములో వివిధ క్రితము జరిగెను. అంతరికట విశ్వమేమియు లేదు. చక్రవర్తిభూమి భావనావర్తనము ఇంటిపట్ల పురాణకాలక్షేపము చేయుచుండెను.

విద్యార్థి యొకడొక ప్రాజ్ఞమైన కంకముతో వ్యావహారికభారము మూలము చదువుచుండెను. చక్రవర్తి భూమి భావనావర్తనముతో మూల గ్రంథనారము వినిపించుచుండెను.

అది ముందుగా లోగిలి. తూర్పు సింహద్వారము. విలసిల్లిన మధ్య భాగములో నన్నయ ప్రాజ్ఞులు యువశేషించియుండెను. పాతకుడు తన భావముగా కూర్చుండెను. శ్రోతలందరూ—ప్రతిభాను, పురుషులు—తేరి ఆలకించుచుండిరి. అందులో చాతుర్వర్ణ్యము నారు నున్నాడు. మహాభారతము నన్నయ కథిస్తానని ప్రశ్నచేసి దున అది నన్నయ ముఖముననే వివరలె నని పండిత పాదుగులలో నొక ప్రసిద్ధి వ్యాపించి యుండెను. ఆ కాలక్షేప సమయములో నా యింటి మధ్యభాగమే కాక యింటిముందున్న యువగులు కూడ ననసమాహుతో నిండిపోయెను.

అప్పు డొకచోరవ్రాహ్మణ పంకితులలో ముఖ్యులుగా నెన్నదగినవారు వృద్ధుడు భీమన భట్టును. పావులూరి మల్లనయును; త్రియ్యలలో నెక్కిరిసెంది వచ్చిన విజ్ఞు; వైశ్యులలో సిద్ధిపాత్ర; చతుర్థులలో అద్రికి గొప్పన నన నేమోతము ముఖ్యులు. వారిలో విజ్ఞు వోతులలో కలిగించిన సవహారము వృద్ధుల నొక్క మాటగా బయించి, చోరప్రతిష్ఠ నిర్మిత విరసింహులు. సిరివిన్నెట్టి వేంగిమండలములో ధాన్య వర్షములో నగ్రగణ్యుడు. అనవేమరెడ్డి యద్రికి—గ్రామాధికారి. విజ్ఞనయు, వేమరెడ్డియు శ్రీలక్ష్మీ వచ్చియుండిరి. వారెప్పుడు రాజమహేంద్రపురము వచ్చినను నన్నయ భట్టారకుని యింట మహాభారత పురాణకాలక్షేపమునకు తప్పక వెళ్లి ప్రసంగా వినుచుండురు.

అంతటి రాత్రి చదువుచున్న భట్టును ఆన కాననికర్యము లో నిడి. ఉమామహేశ్వర

సంవాదములో శివుడు పార్వతికి రాజభక్తమహిమ చెప్పి అహింసాస్వరూపము వివరించెను. అధిక తపస్సు చేసినవాడు తపఃఫలమువల్ల రాజై యభిలబ్ధములవలన మొక్కులు పొందు నధికారము కలవాడగును. అతడు విజి శేంద్రియుడై, భర్తవరుడై, కామకోషములు లేక దంపింపవలెను. చారదృష్టితో శత్రుకృత్యములు స్వదేశ పురపరివార విధులు చూచుచుండవలెను.

ఇట్లు రాజభక్తమహిమను, విధులను వర్ణించి అహింసాస్వరూపము ప్రవచనము చేసెను. అందులో జైన జాదుల యహింసాత్వమును; వైదిక ధర్మప్రకారము అహింసా ధర్మస్వరూపమును ప్రశ్నముగా వివరించెను.

జైనము చీనును త్రొక్కినచో హింస వచ్చునని అడుగులు లేక్కపెట్టుకొనుచు కుంచెకొలలో నేల చిమ్మకొనుచు పీనులెంటు నకించెను. దీపము వెలిగించినచో దానివిదా పురుగులు పడి చచ్చిపోవునని సూర్యాస్తమయమునకుపూర్వమే, దీపములు పెట్టుకుండ సాయంత్ర భోజనములు ముగింతురు. యజ్ఞములు చేసినచో పశుహింస వచ్చునని యని చేయెను. వారికి పిటికాది తుండ్ర జంతువులవిదా నంతప్రేమ. నల్లులకు తృప్తి కలిగించుటకు బలముగల మనుష్యులకు డక్షిణ లిచ్చి వారిని నల్లుల మంచములవిదా పరుండజేసి నిద్ర చేయించురు. నిత్యముగా నిద్రకు ముందును, నిద్ర లేచిన వెనుకెంటును “బ్రహ్మక్షయమ్” అను మంత్రము మహాగృహ నియంతముగా జపింతురు. ఆ మాటలు విని శ్రోతలు నిర్భాంతపోయిరి. పావులూరి మల్లన ఏమన? తల ప్రక్కకు త్రిప్పుకొనెను.

అంతట జాదుల యహింసా నియమమును గూర్చి ప్రశంగించెను. జాదులయెవరు కలియుగములో ప్రథమా చార్యుడైన గౌతముడు మత్స్య భుక్తుడు. తుండ్ర ముల్లులలో నొకానొక భస్మము పెట్టిన పరామామాంసము తిని, అందుపై నతిసారము కలిగి దానితో జేయూత్ర చాలించెను. చాతుర్వర్ణ్యముచేయు యజ్ఞ యాగాలు చాలించు ముటకే వారి యహింసాధర్మభాగ! ప్రస్తుతము వారి యాచారవిధానము మహాగృహ తాంత్రికము—అనగా వారి పూజామలలో మచ్చము, భూచర, జలచర, భేదన మాంసాదులు నియతముగా కావలెను.

మహాభారతములో నిరూపించు సహింసా స్వరూపము విశిష్టమైనది. అది వేదధర్మమునే అనుసరించును. మనకు అహింస పరమధర్మము. అయితే, ఆచరణలో నది సర్వసామాన్యము కాదు. హింస లేనిది లోకయాత్ర సాగు. దున్నినవృషు నాగేటి నాలుగింద అనేక ప్రాణులు ప్రాణములు విడుచును. అట్లే గోటియందును, తరగతిలో; బ్రాహ్మణ్య, జూనయనమందున్నెచో పురుగులు చనిపోవును. దీక్షకు వెలిగింపగా నెన్నియో జీవులు నశించును. సేంసార యాత్ర యో మా న ము లు లేనిది నడువదు. కాని ఆ ప్రాణులను మనము చంపవలె నను సహంకారముతో చంపి నవికావు. వారికి ఆయుక్కుతీరగా నట్లు పడి చనిపోవు. చంపినవారు మేము చంపినా మనుకొనరు. అందుకల్ల వారి కాపాపము రాదు. పుణ్యపాపములకు బుద్ధి చూలము. నీది యెట్లున్నను పంచమూలముల దోష ముపశమించుటకు పంచయజ్ఞములు, గృహస్థులు చేయుచున్నారు. ఇది గృహస్థుల యహింసాధర్మము. చక్రవర్తిపతిత్వము చేసిన పరమహంతులకు అహింస పరమధర్మము. వారు సర్వభూతములకు ఆ భయ ప్రతిజ్ఞ చేయుదురు. వారు నిష్కలెలి గించరాదు. చెట్టునుండి యాకైనను శ్రుంచరాదు. కోకినకాయకైనను తరుగరాదు. ఈ విధముగా అహింసాధర్మము ఆశ్రమవ్యవస్థాక్రమముగా విధించియున్నది. లోకయాత్రకు భంగములేని విధముగా గృహస్థులకు అహింస నియతమైయున్నది.

ఈ విధముగా చెప్పచుండగా శ్రీతలలో పలు పుర కా ధర్మమాక్రమ లాభభరణనకములై,

మహాభారతమును సాగజజ్ఞుచ్చిరి. నన్నయ సంతుష్టుడై, “వ్యాసరచిత మహాభారత మహిమ ఎన్నిమారు లుగడించినను సంపూర్ణముగా చెప్పలేము. అది సాక్షాత్తుగా వేదతుల్యమైనది. ఒక్క వేదవ్యాసమునా కే అది నిర్మించ సాధ్యపడినది. భావాంతరములతో వేదవ్యాసుని వాక్యసారమే లేఖ్యగ్రహించి, స్వతంత్రించి యాగ్యులుచేసి, మేమును భారతకల్పమే, వ్యాసభారతమునకు మెరుగులు పెట్టినా మని గర్వింపుచు వచ్చుటకుండు కలరట. అట్టి దుర్విద్యుభూతులను చని ఈమధ్య రాజభట్టలో మన పావులూరి మల్లనార్యుడు చెప్పవరకు నే నూహింపలే కెత్తిని. మా కి కోశము పరమదైవము!” అని పురాణాభినయము పూర్తిగావించెను.

ఇంతలో భట్టారకుని భర్తవత్తి అగుంధతి కర్పూరహారతి వెలిగించినది. భట్టారకుడు కోశ పూజ గావించి—

‘స్వస్తి ప్రజాభ్యై పరిపాలయం తామ్ న్యాద్యైవ మాక్లం మహీం మహీశాః, గో బ్రాహ్మణేభ్యః శుభ మస్తు నిత్యమ్ లోకా స్వమస్తా స్సన్నిహో భవంతు’ అని స్వస్తి చెప్పెను.

“మనము కోరునది బ్రహ్మక్షయముకాదు; జైనక్షయము కూడ కాదు” అనుచు శ్రోతలు సవ్యకొన సాగినారు. ప్రసాద స్వీకరణము చేసి వచ్చినవా రందగు నన్నయ యొద్ద నెలపు తీసుకొని వెళ్లిరి.

వృద్ధుడు భీమనభట్టు మాత్ర ముగిపోయెను. నన్నయభట్టారకా, నీకు చిన్నతనము పూర్తిగా పోలేదోయి!—” భీమనభట్టు ప్రారంభించెను.

“ఈ నా డెవరికైనను మనస్తాపము కలిగించినానా? జైనులుగాని జాదులుగాని యెవరైన వచ్చిరా?” నన్నయ చిగునవ్వుతో ననెను.

“నిన్నే మనంగును, నన్నయ!—పావులూరి మల్లన ముఖము నీవు చూడలేదా?”

“ఏమీ? పాప మతని నేనే మనలేదే!”

“ఈనాటి పురాణానుంతము మల్లనను అపహించుచున్నట్లు తోచినది. శ్రోతలు సలుపురతని ముఖము చూచుట నీవు గమనింపలేదా?”

“లేదు. అతని జేమన్నది?”

“ఈ మధ్య మల్లన జెజవాడ వెళ్లి, త్రికాం యోగ సిద్ధాంత దేవరతి నెవరతిలో దిగంబగుని వద్ద మంత్రస్వీకారము చేసి వచ్చినది నీ నెగుగవా?”

నన్నయ నిర్భాంతపోయెను. “నా కి లోక వారలు తెలియవు. నా నిత్యనైమిత్తిక కర్మలతో పాపములతో పశనముతో ఇతరప్రసంగములు రావుకాదా?—అయినను నేను బుద్ధి పూర్వకముగా చేసిన హింసకాదు కనుక నాకు పాప మంటును.” అని చిగునవ్వు నవ్వెను.

అంతట “నత్తి బ్రాహ్మణు డెవరో ఎగునదురా?” అని నన్నయ ప్రశ్నించెను.

భీమనభట్టు : “అతని విషయమున జాగరూకతతో సుంపవలె!”

నన్నయ నమ్మలేక, “ఎందువల్ల”నని యడిగెను.

“ఆ బ్రాహ్మణుని నత్తి నిజముని నమ్మెదవా?”

నన్నయ : “నత్తిలేనిచో నత్తిగా మార్పాడుట ఏమి సాధ్యము?”

భీమన : “స్వస్తి చెప్పటలో నట్లు ఉన్నదా?”

నన్నయ : “దానికేమి? నేను ఒక భువపానిని ఎరుగుచును. ఆయన భువ నిర్వర్తకులుగా చెప్పగలడు. కాని పాపము చంద్రావంతవము ప్రారంభించిన దాది ఆర్మ్యప్రధానము పూర్తియైనప్పటికి చేసినదే చేసి జాము పట్టించును. నీవో బ్రాహ్మణుడే నత్తి ప్రాప్తించును.”

భీమన : “దానికి దీనికి సంబంధములేదు. అంత నత్తి పవన చెప్పునప్పు దోకవోట్లనైన రావద్దా?”

నన్నయ : “పెద్దలు మీరు ప్రతిదానియందు సందేహమే!”

భీమన : “కాదోయి, మొదలతడు బ్రాహ్మణుడని నమ్మునవా?”

నన్నయకు నవ్వువచ్చి చెపులు మూసికొనెను :

“మీరు ఎంత అనుమానించుచున్నను నాకు మాత్ర మాత్ర డెవరో పూర్వజన్మలో నాపునపద

కనపడుచున్నాడు. అతని ముఖమెప్పుడును చూచిన గుర్తులేదు. కాని అతని కంఠస్వర మేగో పూర్వపరిచితమైనదానివలె తోచుచున్నది. పలకరింత మనుకున్న నందకున్నాడు.”

“పూర్వపరిచితులంత పారిపోవుట యెందుకు? అతని కెంత యశ్యకులంత యున్నదో గణనించి తివా? అతడు త్రియ్యల డని నాకు తోచుచున్నది. అత డెవరో గూఢచరుడు. మన రాజభటులతని ననుగమించి కనిపెట్టుచున్నాడు.”

ఆ మాటలకు నన్నయ నిర్భాంతపోయెను. “తపోనిష్ఠులైన బ్రాహ్మణులనుగూడ రాజభటులు చెన్నుంటుందరా, రాజరాజనరేంద్రుల రాజ్యములో?”

భీమన : “నన్నయ, నీ వెంత లోకజ్ఞుడవని ప్రతీతియున్నను మాబొంట్లకు లోకజ్ఞుడవ మెక్కడ. శ్రేయస్సుకోరు రాజు చారచక్షువై యుండువలె నని నేడేదదా పురాణప్రవచనము చేసితిని”—నా మాట విని ఆ నత్తివానిని నమ్మవద్దు. అతనికి దూరముగా నుండుట శ్రేయస్కరము!”

ఇట్లాడరముతో నన్నయకు చెప్పి, భీమనభట్టు భారతము చదివిన విద్యార్థి కైదంపిలో స్వగృహమునకు పోయెను.

భీమన యనుభవమువిదా నన్నయ కెంతయో గౌరవము కలదు. ఐనను నన్నయ త్రిమబ్రాహ్మణుడు కావని నమ్మలేకపోయెను. అతని ముఖము లోని సామ్యత, మాటలో తేటదనము, నాకులలో సంస్కృతి—అట్టివాడు గూఢచారి యగుటెట్లు? భీమనది సర్వదా అతిగా సందేహించు స్వభావము.

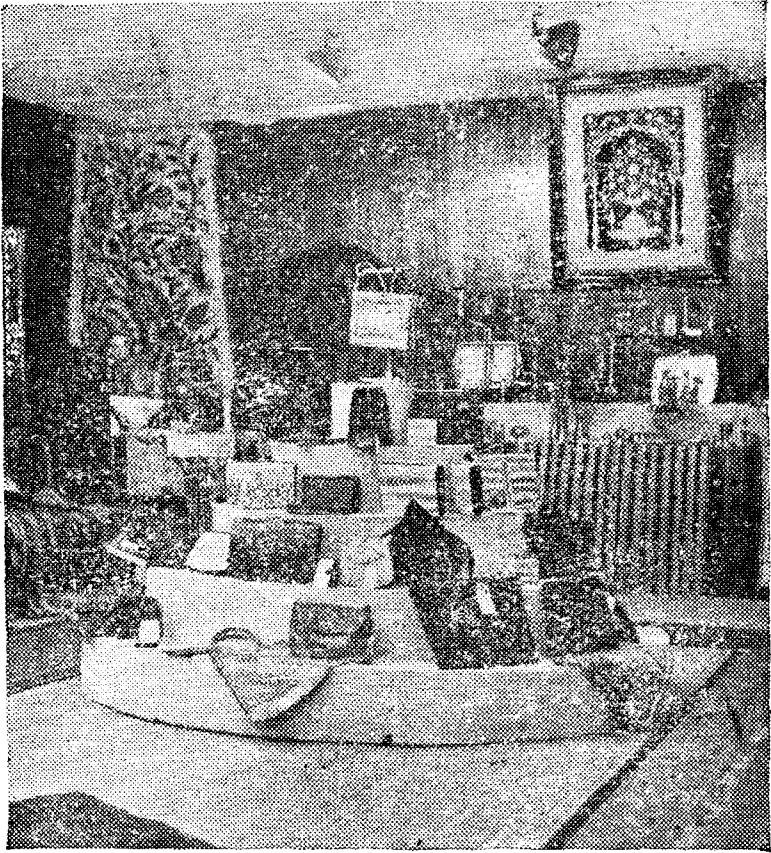
మల్లన దిగంబరశిష్యుడన్నది జ్ఞప్తికి వచ్చి, మనస్సుపట్టలేక యరుంధతితో “ఏంటివా? మల్లన, పాపము, జెజవాడలో దిగంబరశిష్య ముండ్రేడి. పొందినాడట! ఆ మహామాయ బుద్ధి మంతులనుకూడ బలవంతముగా మాయలో ముంచివేయు నట!” అనెను.

ఆనందాత్మపాలి పునఃప్రేషి

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి ఆయుర్వేది గర్భశయ రాగనివారణి

చాలకంగా గర్భశయ రాగములలో ఏదియెందు, మూలబిడ మూల్లు తున్న ఆమె నెడు అరుగ్మతల నుడు విమర్శించి, సుప్రధార గృహ, చెనుజిలెనె విందులు, విలాసములలో పోయి యా ఉత్సాహ హరితజీవిమును గడుపుచున్నది.

ఆయుర్వేదాత్మమను విమర్శిడ మదరాసు 17

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలు

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

కాలో సమితి తరఫున బ్రహ్మాండమైన శాంతి భవన నిర్మాణాన్ని కూడా జరపవలసివచ్చింది. కిరీకేమడు రూట్ నెల్లు మహాశయుడు ప్రతి పాదించిన వాల్సు ప్రధాన మంత్రులను విస్మరించి ప్రపంచశాంతి సాధనానికి దారి తీస్తున్న వికృత మైన మరొక సంగ్రామానికి దారి తీస్తున్న వికృత రాజ్య సమితి కింద, ఈ పరిస్థితులలో వివరితమైన భవాన్ని వ్యయపరచడం నిమిత్త సమితి సభ్యులందరూ హృదయ పరిశోధన చేసుకోవాలి.

* * *

బ్రిటిష్ మంత్రివర్గంలో వివరితమైన మార్పులు రాజీతున్న వని ఇప్పటి వరకూ అనేక మంది అనేక విధాల ఉహాగానం చేశారు. ఘోరమైన ఆర్థిక విపత్తులో చిక్కుకొని ఉక్కిరి బిక్కిరిస్తున్న బ్రిటన్ లో తన ప్రధానాధ్యక్షుడవని క్లిమెంట్ ఆట్లీ వదులుకొన్నా వదలుకోవచ్చు నని కొందరు భావించారు. ప్రస్తుతం విదేశాంగ మంత్రిగా పనిచేస్తున్న బెవిల్ ప్రధాని కావచ్చు నని కొందరు భావించారు.

మొన్న సెప్టెంబరు 29 వ తేదీన మంత్రివర్గ ములో ప్రవేశపెట్టబడిన మార్పులను ప్రధాని ఆట్లీ ప్రకటించి, నిరర్థక ఉహాగానాన్ని అరి కట్ట గలిగాడు.

ఇప్పటి వరకూ బ్రిటిష్ వ్యాపార శాఖా మాతృకుగా వున్న సర్. స్టాఫోర్డ్ క్రిస్చిన్, కొత్తగా ఆర్థిక కార్యకర్తల శాఖ నొకదానిని ఏర్పాటుచేసి, దానికి మంత్రిగా నియమించారు. వ్యాపార శాఖామాతృ పదవికి క్రిస్చిన్ స్టానే, కార్మిక పక్షయుతక సభ్యులలో ఒకడైన జేమ్స్ మిల్స్ (31 సంవత్సరాల వయస్సు) ను నియ మించారు. ఇప్పటివరకూ ప్రత్యేకించి ఏ శాఖా లేకుండా మంత్రిగా పనిచేస్తున్న ఆర్థర్ గ్రీన్ వుడ్ తన పదవినుంచి విరమించాడు. సాధ్యమై సంవత్సరం వృద్ధుల సానే కార్మికపక్ష యువకు లకు మంత్రివర్గంలో స్థానం ఇవ్వడమే ఆట్లీ ఒక పగలిగా పెట్టుకొన్నట్లు ఈ మార్పులన్నీ స్పష్ట పడుతున్నది.

ఆర్థిక రంగంలో సర్. స్టాఫోర్డ్ క్రిస్చిన్ కార్యాలను ఇచ్చారు. కొత్త ఆర్థిక కార్యకర్తల శాఖకు అనేక ఇతర శాఖల సహాయం కూడా లభ్యమవుతుంది. సర్. స్టాఫోర్డ్ క్రిస్చిన్ చాక చుక్కొన్ని, బుద్ధిమాన్యులను ప్రతిపక్ష నాయకు డైన చర్చిల్ అంతటి వాడుకూడా ప్రశంసించ కుండా వుండలేక పోతున్నాడు. ప్రస్తుతం ఏర్ప డిన ఆర్థిక విపత్తునుంచి సర్. స్టాఫోర్డ్, సహచరుల సహాయంతో తన సర్వ సామర్థ్యాన్ని వినియో గించి బ్రిటనును గట్టెక్కిస్తాడనే బ్రిటిష్ ప్రజల విశ్వాసం.

విక్టోర్ చర్చిల్

బ్రిటిష్ కాన్సర్వేటివ్ పార్టీ సభ్యులు తమ బలాన్ని సమీకరించుకోడానికి, కొత్త ఎన్నిక లలో అధికారాన్ని తిరిగి హస్తగతం చేసుకో డానికి ఎత్తులు వేస్తున్నారు. దూరప్రాచ్యంలో తమ సామ్రాజ్యం విచ్ఛిన్నమైపోయినందుకు ప్రతిపక్ష నాయకుడు, పూర్వప్రధాని చర్చిల్ వలన విలసిల్లినాడు. తాను లోగడ చెప్పిన జోష్యం ఫలించి భారతదేశంలో రక్తపాతం సంభవించి దని బ్రిటిష్ ప్రజలకు జ్ఞప్తికి తెస్తు న్నాడు. ఈ పార్టీ వారు తిరిగి సామ్రాజ్య పున రుద్ధుణ నివాదాలు చేస్తున్నారు.

మరో ఒక విషయం మరచిపోకూడదు. ఆంధ రంగంగా బ్రిటన్ ఈనాడు ఎంతటి ఆర్థిక క్లిష్టపరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నప్పటికీ భారత దేశంలోనూ, బర్మాలోనూ, పాలస్తీనాలోనూ బ్రిటిష్ పూర్వకంగా తమ సామ్రాజ్యభివృద్ధిని వదులు కుంటున్నందువల్ల, అంతర్జాతీయంగా అపూర్వ మైన ఖ్యాతిని ఆర్జించుకున్నది. దేశంలోకూడా సాధారణ ప్రజాభిప్రాయం బ్రిటిష్ కార్మిక ప్రభుత్వానికి అంజగా వున్నది. ఈ పరిస్థితు లలో బ్రిటిష్ కార్మిక ప్రభుత్వం పతనం కావడం గాని, కాన్సర్వేటివ్ పక్షానికి తిరిగి అధికారం సంక్రమించడంగాని అసంభవ మనే చెప్పవచ్చు.

ఆరబ్ బీచ్ రాజ్యాలు, టర్కీ, గ్రీసులు కలిసి మెడిటరేనియన్ రాజ్యకూటాన్ని ఒక దాన్ని తయారుచేసుకోవచ్చునని ఆరబ్ రాజ్య సమితి కార్యదర్శి అజం పా సా ప్రకటిస్తు న్నాడు. ఇందులో బహుశా ఇటలీ కూడా పాల్గొనవచ్చునట. ఆరబ్ రాజ్యాల వైఖరి రష్యా వైపుకే మొగ్గుతుందో, లేక అమెరికావైపుకే మొగ్గుతుందో స్పష్టపడలేదు. ఆంతరంగిక మార్పులు వచ్చేసరికి ఒక ధోరణిని, అంతర్జాతీయ

హిందూముస్లిం సఖ్యత: మహాత్ముని సాధన

(7 వ పేజీ తరువాయి)

ఇండియా కాంగ్రెస్ లో పని చేశారు. దాదా అబ్దుల్లా అంటే ప్రముఖులు కూడా అందులో ఉన్నారు. సిబానికి దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహం, ఆక్రడ ఆధిక సంఖ్యాకులుగా ఉన్న భారతీయ ముస్లింల పాగవర్త్యపుహక్కులకోస మనే గాంధీజీ మొదలుపెట్టాడని చెప్పవచ్చును. ఆయన నాయకత్వంలో నేటాల్ ఇండియన్ కాంగ్రెస్, వర్ధ, మత, వివేకాలేని సంస్థగా ఉజ్వలజీవనం గడుపుకొని, వర్తకులహక్కుల కోసం, కూలీల హక్కులకోసంకూడా సమంగా పోట్లాడింది.

భారతదేశం రాగానే, భారతీయ ముస్లిం లతో అనేకులతో గాంధీజీ సంబంధ స్నేహాలు కలుపుకొన్నాడు. అలీ సహాదరులు, హక్ం ఆజ్మత్ ఖాన్, మాలనా ఆబుల్ బాకీ, ఆబుల్ మజీద్ కావ్వాబ్, ముహమ్మద్ కాద్రీ, డా|| అన్వారీ మజారుల్ హక్ ప్రభృతు లనేకమందితో సాహచర్యం కల్పించుకొన్నాడు. "ముస్లిం పెద్దలతో సహవాసంచేసి, దేశభక్తితో ప్రజా ప్రతి నిధులుగా నిర్మించిన పవిత్ర ముస్లింకా సోదరుల మనో గతుల సర్వం చేసుకోవాలని నేను చాలా ఉత్సుకతతో ప్రయత్నించాను" అని మహాత్ముడు ఆత్మకథలో వ్రాశాడు.

ఆ తర్వాత భిలావత్ ఉద్యమములో, ప్రతి రోజున గాంధీజీ పాల్గొన్నాడు. అలో సోద రులు ఆయనతో కలిసి కాంగ్రెస్ సాధానికి స్కం ధాలుగా నిలిచారు. ఆయన్ను వెంటాడుతూ దేశ

తీయ సమస్యలు వచ్చేసరికి మరొక ధోరణిని ఈ ఆరబ్ రాజ్యాలు ప్రదర్శిస్తున్నవి. ఏ సమస్య ఏర్పడినప్పటికీ కేవలం మొండివాదననూ, దౌర్జన్య విధానాన్ని అనుసరించడమేతప్ప, బలీయమైన రాజకీయపథాలను పెంపొందించుకొనకపోవడం వలనే ఆరబ్ రాజ్యాలు వైఖరి ఇంత అస్పష్టంగా వుంటున్నది. ఆర్థికంగా బలమైన దేశాలుగాని, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి అని సాధించిన దేశాలు కాని కావు. ఆర్థికంగా సంపన్నదేశ మైన అమెరికాను కాదంటే ఏమి చిక్కు వస్తుందో, పోరుగుదలైన రష్యాతో సహక రించకపోతే ఏమి ఉపద్రవం సంభవిస్తుందో ననే భయం ఈ ఆరబ్ రాజ్యాల ధోరణిలో ద్యోతక మవుతుంది. ఇందుకు పర్యాయక పెట్టాల్ సమన్వయ ప్రజల నిదర్శనం. ప్రత్యేకించి మెడిట రేనియన్ రాజ్యకూటాన్ని ఏర్పాటుచేసుకో బోతున్న ఈ రాజ్యాలు ఇకమీదటనా నిర్దిష్ట విధానాన్ని అనుసరించి తమను తాము ఉధృ రించుకొని, తద్వారా ప్రపంచశాంతికి దోహదం చేస్తవేమో?

* * *

ఇండో-సినియాలో యుద్ధవిరుగు ఉత్తర్యుల పరిశీలనకై వెళ్ళిన ఆరు రాజ్యాల ప్రతినిధుల సంఘం వారు వికృతరాజ్యసమితికి, భద్రతామండ లికి తమ తొలి నివేదికను అందజేశారు. సమగ్ర మైన నివేదిక ఇంకా అందవలసియున్నది. జూలై 20, ఆగస్టు 4 తేదీలమధ్య దచ్చినేనలు యుద్ధ విరుగు ఉత్తర్యుల ఉల్లంఘించి ముందుకు చొచ్చుకు పోయినట్లు నివేదికద్వారా తెలియ జేశారు. భద్రతామండలి ఈ నివేదికను ఆధార ముగా పెట్టుకొని ఏ చర్య తీసుకుంటుందో చూడాలి.

ఇండో-చైనాలో, చైనాలో అశాంతి, సంఘ ర్షణ యధాప్రకారంగానేవున్నది. ఇండో-చైనా సమస్యపై వికృతరాజ్య సమితికి విజ్ఞప్తి పేర్చి నట్లు వార్తలు వస్తున్నవి. రేపు 11-వ తేదీన చైనా రిపబ్లిక్ 30 వ వార్షికోత్సవం జరగబో తున్నది. ఈ లోపుగా ప్రభుత్వసేనలు విజయ పరంపరను సాధిస్తూ పురోగమిస్తున్నట్లు కూడా తెలుస్తున్నది.

ఆసియా రాజ్యాల సమస్యలను వికృతరాజ్య సమితి జయప్రదంగా పరిష్కరించ లేక పోతు న్నది కాబట్టి, ఆగ్రరాజ్యాల అభిప్రాయ భేదాల వలన ఏక ప్రపంచవ్యవస్థా స్థాపన ఆశయం సఫల మయే నూచిన కనబడదు. కాబట్టి నేటి పరిస్థితు లలో ఆసియా రాజ్యసమితి నొకదాన్ని స్థాపించి తద్వారా ప్రాచ్యఖండ శాంతిస్థాపనకు ఉపక్ర మించడం శుభప్రదమేమో?

మంతా తిరిగారు. హిందూముస్లిం సఖ్యతకు రూపొందిన చిహ్నంగా శత్రుత్వము, ఆశా భారతీయ జనాన్ని హిందూముస్లిం స్నేహ హృదయాలగా చేశారు.

ఆ రోజుల్లో మనదలలో ముస్లిం ప్రాచీన సము యాల్లో, ప్రార్థనాదేశా లిచ్చేందుకు హిందువుల కావ్యనాలు విరివిగా వచ్చాయి.

చైనారాయితో జరిగిన ఉత్తర ప్రశస్తి త రాలలో, ముస్లిం సంస్థానాల విషయం, నిశ్చయ మైన హామీలొప్పవలసిందని, ఆ విషయం హిందువు లందరికి కూడా ముఖ్యమైనదే నని గాంధీజీ నొక్కి చెప్పుతూ వచ్చాడు.

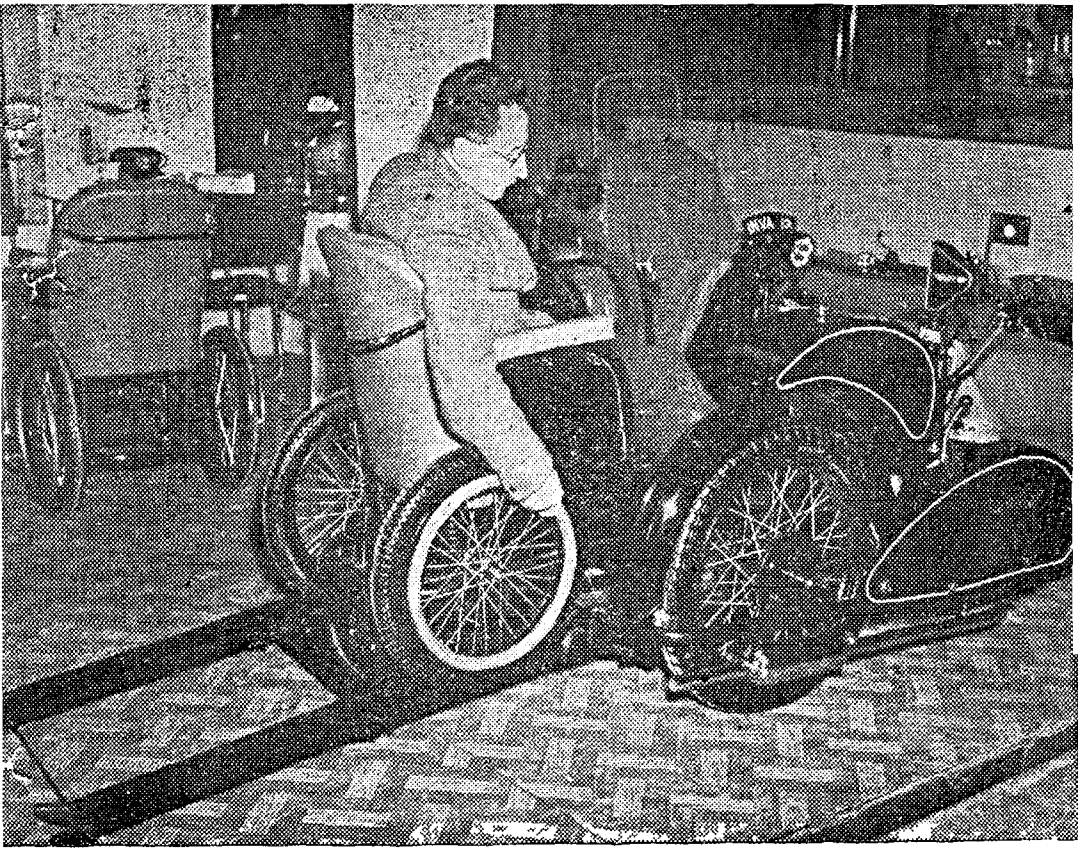
భిలావత్ సమస్యను, హిందూ ముస్లిం స్నేహానికి భేరసారాల ప్రాతిపదికగా ఉపయో గిద్దామనుకొన్న వారందరిని గాంధీజీ తీవ్రంగా ఖండించాడు. మహమ్మదీయుల కన్యాయంబరి గిందని నమ్మక ఉన్నప్పుడు గోపథ మామ్రామరి ఇల్లాంటి భేరసారాలు పెట్టుకోకుండా, హృదయ పూర్వకంగా, నమ్మకతో సహచరించాలనీ గాంధీజీ చెప్పాడు. ముస్లింలు కూడా భిలావత్ ఉద్య మంలో హిందువులు పాల్గొంటేనే గోప, మామ్రామనంటే, స్నేహభర్త్యం కాకుండా, పిరికిపోటు నీరసగుణమేనని చెప్పారు.

గాంధీజీ తీవ్ర ప్రాంతవాద్యవాదే. కాని ఆయనముఖ్యస్నేహితులైన అలీ సోదరులు, ఇమాం బవాజర్, అబ్దుల్ హక్, డాక్టరు అన్వారీ, హక్ం ఆజ్మత్ ఖాన్, మాలనా ఆబుల్ బాకీ, మాలనా కలం ఆజ్, ఇత్యాది ఘనులంతా, పరిష్కర ముస్లిం మతవాదులే. ఈ గొండు మతాల మూలమూత్రాలూ హిందూ ముస్లిం సఖ్యత కెండా మాత్రమూ అభ్యంతరంకావనే, ఈ మైత్రి నిరూపిస్తోంది. "ఇస్లాంకు ఆపడ వస్తోందని" కేకలువేసి, పాకిస్తాన్ ను సామకూడినవారిలో ఈ నిజాయితీగల ముస్లింలు తక్కువే. కాంగ్రెస్ లో ఏ కార్యక్రమం తలపెట్టినా మహా త్ముడు, మాలనా ఆబుల్ కలం అజాన్, డాక్టరు అన్వారీ ఇత్యాది ముస్లిం స్నేహితు లతో ముందు సంప్రదించకుండా ఉండలేదు. జాతీయవిద్యా ప్రణాళిక తయారుచేసేందుకు, డాక్టరు జకీరుహుస్సేనులంటి ప్రసిద్ధ ముస్లిం విద్యావేత్తనే గాంధీజీ నిర్మించాడు.

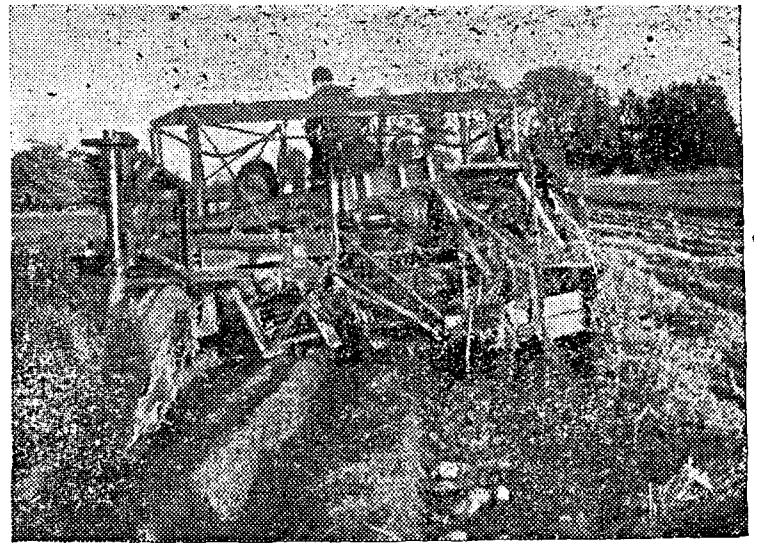
హిందూముస్లిం సఖ్యతకై గాంధీజీ మునుల చేసిన సేవ అంతా ఒక ఎత్తూ, నేటి ఆయన క్యా క్రమం ఒక ఎత్తూగాఉన్నాయి. గాంధీ ఒక జీవితాదర్శనంలో ఒక్కొక్కదానికి సమయాను కూల ప్రాముఖ్యత లిచ్చుకుంటూక్రమవిధానంలో ఒక్కొక్క కార్యాచరణంలో సక్రీకృతు డౌతూ వచ్చాడు. మొదటినుంచి ఏర్పరుచుకొన్న హిందూముస్లిం సఖ్యతాసమస్య, నేడు ఆశాజ్ఞ అహింసావిధానానికి, మృతవ ధర్మ విజ్ఞాన విశ్వాసానికి, గీటురాయిగా నిలుస్తూ, ఆయన్ సాధనను మహాజ్వల మొనరించి వేస్తూ. నాకాలీలో మహాత్ముని స్వల్పవిజయాలకే ప్రసంగం విశాపితమై, అహింసానిహంతలలో మళ్ళీ విశ్వాసం కల్పించుకొనే ఆస్కారం కల్గింది. హిందూ ముస్లిం సఖ్యతా శాంతిప్రతి తలకై కలకత్తాలో ఆయన ప్రారంభించిన ఉపవాస య దేశమంతనూ ఒక్కసారిగా చైతన్యముతో మెన ర్చింది. రక్తపాతంతో కరడుకట్టిన కలకత్తామహా నగరం, మహాత్ముని ఉపవాస దీక్ష ఫలితంగా, శాంతి వాతావరణపురితమై, హిందూ ముస్లిం సఖ్యతాబంధాలను, ఒక్కసారిగా బలీయమెన ర్చింది. ఈ నాడు సుప్రవాదీ, గాంధీజీ సహా రుడై, హిందూముస్లిం సఖ్యతకై కృషిలో నిు గ్నుడైనాడు. లీగ్ లకూడా, గాంధీ బోగ నాప్రభావానికి వశులైవస్తున్నాడు. ఈ దీక్ష సాగనలో యావద్భారతదేశమూ, హిందూ ముస్లిం సఖ్యతకు పట్టుగొమ్మగా నిలవ గలిగేట్లుగా నేయడంలో గాంధీజీ తప్పక సక్రీకృతుడు కాగలడు.

కు ము * బొ ల్లి
కైలా మేహమవులు, నెగ, నవాయవాదులకు, గ్యరందీచీకర్త క్యాటలాగు ఉచితం. జి.వి. రెడ్డి ప్రొడ్రయిటరు. వి. రెడ్డి అండ్ కో, రెడ్డిపల్లి(గోపాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

కాల్లలేనివార్ల మోటారు కార్ చక్రాలపంక్తిలో వోనుకొంటూ వెళ్లి, ఇతరుల సహాయం కుండా సరాసరి మందుభాగం కారులో చేరవచ్చును.

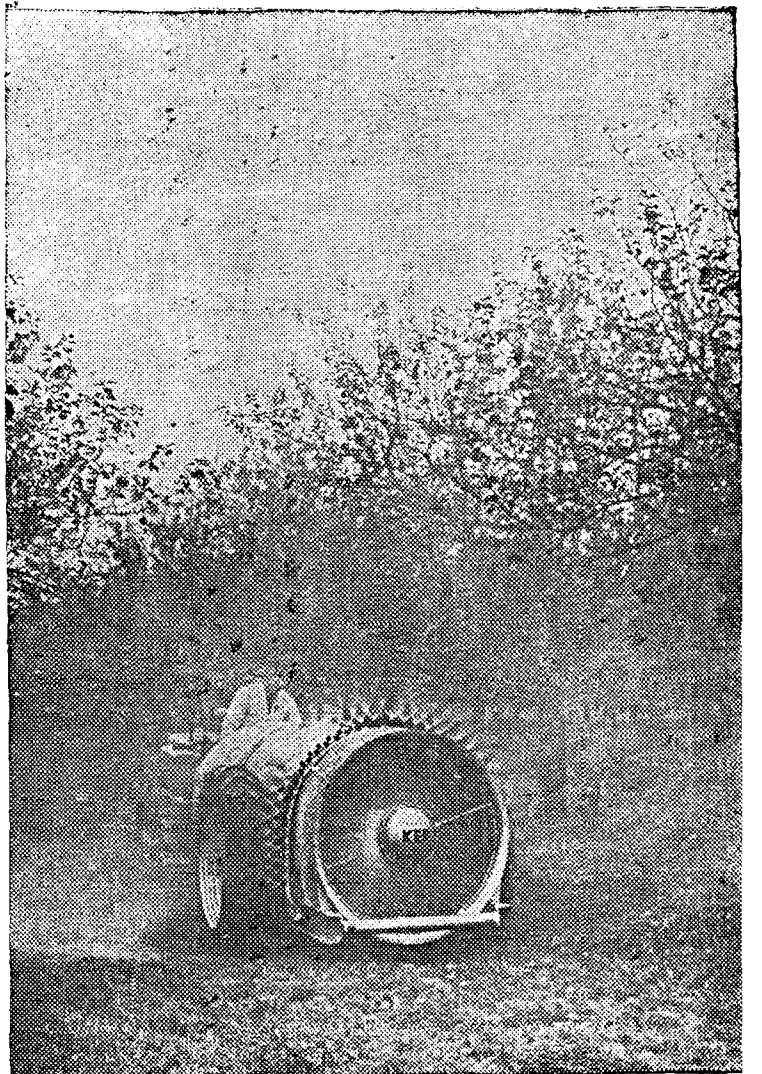

బంగాళాదుంపల కోతలయంత్రం నేలను కేరగించి దుంపలను పట్టి పేరుపరిచి నేలమీద కడతగొంది.

పైకి పిల్లల తోపుడుబండి: లండన్ లో నెగల్ అనే అతను నిర్మించాడు.

☆ వింతలు విశేషాలు ☆

కొత్తరకం స్ప్రేయింగ్ యంత్రం దీంతో గంటకు చాలామైళ్ళ వేగంగా తుపానుగాలివంటి హోరు కల్పించి చంపును ఎదల్లవచ్చును.

న్యూఢిల్లీ ప్రవాసీ పంగసాహిత్య సమ్మేళనంలో డా. లంకసుందరంగారు ఆంధ్ర సాహిత్యాన్ని గురించి ప్రసంగిస్తున్న దృశ్యం.

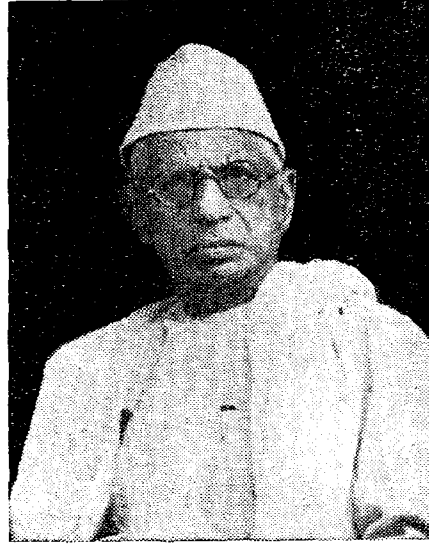

తిరుపతిలో మద్రాసు ప్రభుని వేంకటేశ్వర కళాశాల కనం శంఖసాపన ఒరిశవప్పటి దృశ్యం.

కళా ప్రపూర్ణ
శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
గారి ఉత్కృష్ట రచనలు

ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్ర

సరికొత్త పద్ధతిని, సంగ్రహరూపంలో
నడిచిన సమగ్ర సమీక్ష.
వైయ్యండ్ల వాఙ్మయ చరిత్రకు
విశుద్ధ దర్పణం.
పాత చరిత్రల నన్నిటిని అవలోదన
చేసి, సమన్వయించి క్రోడీకరించిన
సినలయిన చరిత్ర.

'శాసనాలలోనూ వాటిలోనూ అవ్యక్త స్వరూపంలో ఉండిఉండి, నన్నయ
ధర్మమా అని ఒక్క ఊపున దివ్యాకారంతో బైటపడి, నానాటికి నవనవో
జ్వలంగా వికసించిన మన వాఙ్మయం పోయిన పలుపోకడలను పోడిమితో
చూపెట్టజాలిన ఉత్తమ గ్రంథము.

వెల రు 2-0-0 లు, తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

శ్రీ మద్భగవద్గీత

వ్యాఖ్యాత : శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
చతుర్థ ముద్రణము

సంస్కృత మూలము, తెలుగున టీకా
తాత్పర్య విశేషార్థ వివరణములుగల
400 పుటల గ్రంథము. శీతాధ్యయన
పరులకు మిక్కిలి ఉపయుక్తమైనది.

ఖర్చు బైండు.

వెల రు 4-0-0 లు.

తపాలా ఖర్చు రు. 0—8—0.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,
పోస్టు బాక్సు 212, - - - మదరాసు.